

კ. კეკელიძე

იოანე ქართველის კალენდარი

(X ს.)

შესწორებული ტექსტი და გამოკვლევა

შესავალი

1. წინამდებარე ნაშრომის საგანია იოანე-ზოსიმეს «კალენდარი» ან «სვინაქსარი», რომელიც გამოცემულია აკად. ი. ჯავახიშვილის «სინის მთის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობაში» (გვ. 200—226, 1947 წ.). ეს ძეგლი ერთ-ერთი საყურადღებო ძეგლია ჩვენი უძველესი მწერლობისა (კ. კეკელიძე, ქართული ლიტერატურის ისტორია I², 148), ამიტომ მართკ გამოცემა მისი არ კმარა, საჭიროა მისი ანალიზი, გარკვევა მისი რაობისა, მეცნიერული ღირებულებისა და ადგილისა სხვა ენაზე არსებულ ანალოგიურ ნაწარმოებთა შორის. თავისთავად გასაგებია, რომ ხელნაწერთა აღწერილობაში გამოცემული ძეგლისა ამგვარ მიზნებს ვერ დაისახავდა, ამიტომ ამ ხარვეზის ამოვსება განვიზრახეთ ჩვენ, რათა დაინტერესებულ პირთ დავანახოთ, თუ რამდენად მნიშვნელოვან ძეგლთან გვაქვს საქმე. ჩვენ სხვა მოსაზრებაც გვაშობდა ამ შემთხვევაში. ტექსტი ნაწარმოებისა, გადამწერის, იოანე-ზოსიმეს, მხედველობის სისუსტის (ამას ის ხაზს უსვამს ხოლმე თავის შრომებში) თუ მისი წყაროების გაურკვეველობისა და დეფექტურობის გამო, ძალზე დამახინჯებულია, განსაკუთრებით ონომასტიკურ ნაწილში. ეს დამახინჯებანი, სამწუხაროდ, გადმოსულა თვით გამოცემაში. სადაც ზოგი შეუმჩნეველი დარჩენილა, ზოგი შემჩნეულია, მაგრამ გასწორება მათი ვერ მოხერხებულა თუ საჭიროდ არ მიჩნეულა, რის გამოც გამოცემა გაკვირვების (!) თუ კითხვითი (?) ნიშნებითაა აჭრელებული. ამ გარემოებამ გვაიძულა მიგვეცა დაინტერესებულ პირთათვის შესწორებული ტექსტი ნაწარმოებისა, ამან კი საჭირო გახდა ხელახალი მისი გამოცემა.

იოანე-ზოსიმეს ტექსტზე, ი. ჯავახიშვილის თავაზიანი ნებართვით, ჩვენ ვმუშაობდით ჯერ კიდევ 1926 წელს, როდესაც დაშუადებულ იქნა წინამდებარე ნაშრომი, ტექსტის ლათინური თარგმანის თანდართვით. თავისთავად იგულისხმება, რომ გამოქვეყნებით ამ შრომას ვერ გამოვქვეყნებდით, სანამ არ გამოვიდოდა განსვენებული მეცნიერის გამოცემა.

2. წინამდებარე ძეგლი წარმოადგენს შრომას, რომელსაც ძველს მწერლობაში ეწოდება კალენდარი და სვინაქსარი. სიტყვა «კალენდარი»

(Calendarium) წარმოშვა ჩვეულებამ, რომლის მიხედვით რომში საგანგებო მოხელე, შემდეგ Pontifex Maximus, ყოველი თვის დამდეგს გამოუძახებდა ხოლმე (αχάλα) ახალს მთვარეს. წარმართთა კალენდარში თვეთა რიცხვებით აღნიშნული იყო ღმერთების დღესასწაული, იმპერატორების დაბადების თარიღი, სენატის სხდომის დღეები და სხვ. თავდაპირველად ამ კალენდრებით სარგებლობდნენ ქრისტიანებიც, რომელნიც მათში, ამათუიმ რიცხვის ქვეშ, აღნიშნავდნენ ხოლმე თავიანთ, ქრისტიანულ, წმიდათა ხსენებას და დღესასწაულებს. ასეთია ფილოქალის კალენდარი 354 წლ., პოლემიუს სილვიუსისა 448 წლ., საკონსულო ფასტები 500 წლ. და სხვ.

«სვინაქსარი» ბერძნული სიტყვაა (συναξαριον) და ნიშნავს კრებას. ასეთი სახელწოდება იმიტომ მიიღო ქრისტიანთა კალენდარმა, რომ დიდს დღესასწაულებსა და საჩინო წმიდათა ხსენების დღეებში მორწმუნენი კრებებს მართავდნენ ხოლმე მათ სადიდებლად და პატივსაღებად.

თავდაპირველად თითოეულს ეკლესიას ან მორწმუნეთა საზოგადოებას, რომელიც დამყარებული იყო ნაციონალურს, ადმინისტრაციულს თუ კონფესიურს პრინციპზე, ჰქონდა თავისი საკუთარი კალენდარი, რომელშიც აღნიშნული იყო ამ ეკლესიის წმიდანი და დღესასწაულები. ასე, მაგალითად, ცნობილია დღეს რომის, კართაგენის, გუთების, სირიელთა, იერუსალიმის, კონსტანტინოპოლის და სხვ. კალენდარი. დროთა მსვლელობამ და ეკლესიაში გამეფებულმა უნიტარულმა პრინციპმა ხელი შეუწყო ადგილობრივ კალენდართა კონცენტრაციას და გაერთიანებას, რამაც წაბლალა მათი ინდივიდუალობა და დაფარა მათი სპეციფიკური თავისებურება. ამით აიხსნება, რომ მეცნიერებაში დღეს დიდს ყურადღებას აქცევენ ადგილობრივი კალენდარების მოძებნასა და აღდგენას. ამ ადგილობრივ კალენდართა შორის იოანე-ზოსიმეს კალენდარს ერთ-ერთი პირველი ადგილთაგანი უნდა მიეკუთვნოს.

მ. კალენდარი, რომელსაც ჩვენ ვსცემთ, ეკუთვნის ქართულს მწერლობაში კარგად ცნობილს იოანე-ზოსიმეს. იოანე საზღვარგარეთელი მოღვაწეა, რომელსაც პირველი ნახევარი თავისი მოღვაწეობისა (დაახლოებით 930—960 წლ.) გაუტარებია პალესტინაში, საბაწმინდის ლავრაში, მეორე ნახევარი (დაახლოებით 960—987 წლ.) სინას მთაზე, სადაც ის გარდაცვლილა კიდევაც ღრმად მოხუცებული 990 წლის ახლო ხანებში (კ. კეკელიძე, ქართული ლიტერატურის ისტორია I², 144—150). კალენდარი მოთავსებულია კრებულში, რომელსაც იადგარი ეწოდება და რომელიც დღეს სინას მთაზე ინახება (№ 34 პროფ. ი. ჯავახიშვილის აღწერილობით და № 19 პროფ. ა. ცაგარლის კატალოგით). სრული სათაური ამ კრებულისა ასეთია: «საგალობელნი იადგარნი, რომელსა შინა წერილ არიან დღესასწაულნი ყოველნი, ახალნი და ძუელნი, სრულიად, და ქამნი ათორმეტნი სრულიად, ქართულად და საბაწმინდურად, და ქორონიკონი სრულიად». როგორც ამ სათაურიდან ჩანს, შინაარსი კრებულისა მრავალფეროვანია, ის თავისებურ ენციკლოპედიას წარმოადგენს, რომელსაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს პალესტინის ისტორიის, არქეოლოგიის და ტოპოგრაფიისათვის, ერთის-

მხრით, მეორე მხრით აგიოლოგიის, ჰიმნოგრაფიის და ლიტურგიკის ისტორიისათვის საზოგადოდ და ქართულისათვის კერძოდ. კრებული, რომელშიც კალენდარს 25 ა—33 ხ გვერდები უკავია, გადაწერილია საბას ლავრაში „მეცნიერისა კაცისათვის“ 956 წელს, როდესაც იოანეს. მისი სიტყვით, თვალები საკმაოდ დასუსტებული ჰქონია. სხვათა შორის, ალბათ, ამითაც აიხსნება ის უამრავი შეცდომა კალენდარში, რომელთა შესახებ ქვემოთ გვექნება ლაპარაკი. გადაწერილია კალენდარი ნუსხა-ხუცურით, მეტად წვრილი, მძიმე და გაურჩეველი ხელით, რომლის კითხვას აძნელებს უფრო ის გარემოება, რომ გამწვანების სიტყვებსა და სტრიქონებს შუა ჩაუმატებია შემდეგ ახალი სიტყვები და სტრიქონები. ალაგ-ალაგ წაუშლია დაწერილი და მის მაგიერ ახალი ჩაუწერია.

4. კალენდარს, მისი ავტორის ტერმინოლოგიით, ეწოდება „კრებანი“, რაც უდრის ბერძნულს *συναξάριον*-ს. «ესე კრებანი», ამბობს იოანე-ზოსიმე, ოთხითა დედითა დამიწვრიან: თავად კანონისაჲთა, და საბერძნეთისაჲთა და იერუსალიმისაჲთა, და საბაწმიდისაჲთა, ესე იგი — ამ სვინაქსარს სარჩულად დაედო ოთხი კალენდარი: კანონის, საბერძნეთის, იერუსალიმის და საბაწმიდის. ავტორის სიტყვები ისე კი არ უნდა გავიგოთ, თითქოს ეს ოთხი კალენდარი პარალელურად იყოს მოცემული ტექსტში, არამედ ისე, რომ „თავად“, ესე იგი საფუძვლად, აღებულია ტექსტი კანონის კალენდრისა და იმაში თვეთა სხვადასხვა რიცხვის ქვეშ შეტანილია ღირსშესანიშნავნი წმიდანი და დღესასწაულნი საბერძნეთის, იერუსალიმის და საბაწმიდის კალენდრიდან. ამით აიხსნება, რომ, როგორც ზევითაც ვთქვით, ტექსტში, სიტყვებსა და სტრიქონებს შუა, ავტორს ახალი სიტყვები და სტრიქონები ჩაუმატებია, რომლებიც, ზოგიერთ შემთხვევაში, აშიებზედაც კი მოუთავსებია.

საბერძნეთის „დედაჲ“ არის კალენდარი კონსტანტინოპოლის „დიდის ეკლესიის“ ან აია-სოფიისა, რომელსაც კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოში ჰქონდა მოპოვებული ბატონობა. ცნობილია, რომ მეშვიდე საუკუნიდან იერუსალიმის საპატრიარქო დაცემისა და დაკნინების გზაზე დადგა ჯერ სპარსთა (614 წ.) შემოსევისა და მერე მაჰმადიან არაბთა (637 — 638 წ.) მიერ დაპყრობის გამო. ამიტომ ის მნიშვნელობა და ბატონობა, რომელიც ამ საპატრიარქოს მოპოვებული ჰქონდა მთელს საქრისტიანოში, როგორც ქრისტიანობის აკვანს, შესუსტდა და შემცირდა: ასეთი მნიშვნელობა ამიერიდან მიენიჭა კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს, რომელიც გარეშეთა, ისიც არაქრისტიანთა ბატონობისაგან თავისუფალი იყო და რომელიც იუსტინიანე დიდის დროიდან აყვავების უმაღლეს ხარისხზე ავიდა. მან შეიმუშავა შესაფერისი საპატრიარქო — საღვთისმსახურო რიტუალი, ტიბიკონი და კალენდარიც, რომელიც სხვა საპატრიარქოსთვისაც მხედველობაში მისაღები და ანგარიშგასაწევი გახდა.

საბაწმიდის „დედაჲ“ გულისხმობს იმ წესებსა და კალენდარს, რომელიც საბაწმიდის ლავრაში იყო მიღებული. ამ ლავრას უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა აღმოსავლეთ-საქრისტიანოში, ის სათავეში უდგა აღმოსავლეთის ბერძონაზნობას, საქრისტიანო ცხოვრებას, მწერლობას და კულტურას

VI—IX საუკუნეთა სიგრძეზე. მისი ავტორიტეტი იმდენად დიდი იყო, რომ მის მიერ შემუშავებული წესები ლეთისმახურებისა და სამონასტრო დისციპლინისა, „საბაწმიდის ტვიპიკონის“ სახელწოდებით, მეათე—მეთერთმეტე საუკუნიდან მოყოლებული, სახელმძღვანელოდ არის მიღებული აღმოსავლეთის ეკლესიაში.

იერუსალემის „დედაჲ“ ჰგულისხმობს იმ ტრადიციებს, რომლებიც გაბატონებული იყო იერუსალიმისა და მის მიდამოებში მდებარე მონასტრებში; ასეთებია ისტორიულად ცნობილი მონასტრები: ექვთიმე დიდისა, თევდოსი დიდისა, გერასიმე იორდანელისა, ხარიტონისა და სხვ. უფრო კი ეგრეთწოდებული სპონდიონთა მონასტერი (იხ. 11 აგვისტო), რომელიც მეხუთე საუკუნეში იქმნა დაარსებული. ეს მონასტრებიც, რასაკვირველია, საბაწმიდის ლავრის გავლენას განიცდიდნენ, მაგრამ მათ ჰქონდათ თავიანთი საკუთარი, სპეციფიკური ტრადიციებიც, განსაკუთრებით სპონდიონთა მონასტრის; ლიტურგიკის ისტორიაში საკუთრივ სპონდიელთა მონასტრის ტვიპიკონიც კია ცნობილი. უეჭველია, პალესტინა-იერუსალიმის ნაკადმა შემოიტანა იოანე-ზოსიმეს კალენდარში სახელები თითქმის ყველაიმ მოწამეებისა, რომელთა შესახებ ლაპარაკია ევსევეი კესარიელის თხზულებაში *Περὶ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ μαρτυρησάντων*; ევსევის 42 მოწამეთაგან ჩვენს კალენდარში 38 მოწამეა შეტანილი¹.

იოანეს კალენდარში პალესტინის მონასტერთა, კერძოდ საბაწმიდის, ეორტოლოგიურ-აგიოლოგიური ელემენტების შეტანა ბუნებრივი იყო, ერთი მხრით, იმიტომ, რომ იოანე მოღვაწე იყო პალესტინისა, მეორე მხრით — იმ კულტურულ-ლიტერატურული კავშირის გამო, რომელიც გაბმული იყო ძველად ქართლსა და პალესტინას შორის. უფრო საყურადღებოა ამ ძეგლში კონსტანტინოპოლის ელემენტები; ეს მაჩვენებელია იმ პროცესისა ჩვენს კულტურულს წარსულში, რომლის გამო ქართველებმა კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოსთან დაახლოვების ძებნა დაიწყეს. ამ პროცესმა, რომელიც მეცხრე საუკუნეში დაწყებულა (გრიგოლ ხანძთელი, ილარიონ ქართველი), განსაკუთრებით თავი იჩინა მეათე საუკუნეში და საბოლოოდ მეთერთმეტეში ჩამოყალიბდა.

რაღა უნდა იყოს „კანონი“, რომელიც „თავადი“ ან მთავარი დედანი გამხდარა იოანე-ზოსიმესათვის კალენდრის შედგენის დროს?

¹ ესენია: პროკოპი კესარიელი (23 ივნ. 8,9 ივლ.), ალფიანე — ალფეოზი კესარიელი (17 ნოემ.), ზაქშენო კესარ. (17 ნოემბ.), პრომანი დიაკონი კესარ. (17 ნოემბ.), ტიმოთე მოწამე კესარ. (4 თებ.), ალაპი კესარ. (24 ნოემბ.), ალაპი, ორი ალექსანდრე, დიონისი, ტიმოლა, პაესიოსი, პრომელე (8 თებერ. 23,24 მარტ.), სელევკოს (17 თებერ.), ოლფიანე-ულფიანე (26 ივნ.), თეოდოსია (2 აპრ., 29 მაის.), სილოვანე კესარ. (3,4 მაის. 8 ნოემ.), დომინო და ორბეოცი (13 ოკტ. 5 ნოემ.), ვალენტონა კესარ. (16 ივლ.), პამფილე, პავლე, ვალენტოს, პორფირე, თევდულე, ივლიანე კესარ. (6,16 თებ.), ალაპი, ადრიანე და ევბულე კესარ. (6 მარტ.), ჰელიონ, ნილოსი, პატერმოთეოზი, ელია კესარ. (11,19 სექტ.). არე. პოომეთეოს და ელია მეგვიპტ. (11 ივნ. 14 დეკტ.), ანტონინე, ზაბინე, გერმანე და ბენო (ბენო უნდა უდრიდე ენნათა. რომელსაც ძეგლებში ეწოდება Βαναμად) კესარიელნი (13 ნაემბ.).

5. კანონი არის ჩვენ მიერ გამოცემული „იერუსალიმის განჩინება“ (K. K. S. E. J. I. d. z. e, Иерусалимский Канонарь VII века. Тираж 1912 г.), რომელიც ქრისტეს საფლავზე იყო მიღებული იერუსალიმში და უმთავრესად საპატრიარქო ღვთისმსახურებისათვის განკუთვნილი. ეს კანონი შესულა იოანეს კალენდარში მთლიანად, იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც წარმოდგენილია ის ჩვენს გამოცემაში¹. იოანეს, მაშასადამე, ორჯერ გამოუქვეყნებია ეს კანონი: ერთხელ ლიტურგიკული მიზნით (Иерус. Канонарь-ში), მეორედ — აგიოგრაფიული მიზნით, როგორც კალენდარი. თარგმნით, რასაკვირველია, იოანეს არ უთარგმნია ეს კანონი, ის გაცილებით ადრე, არა უგვიანეს მერვე საუკუნის ნახევრისა (Иер. Кан. стр. 26), იყო ცნობილი; ყოველ შემთხვევაში დღეს აღმოჩენილია ერთი პალიმფსესტური ფრაგმენტი მისი, არა უგვიანესი მერვე საუკუნისა (ა. შანიძე, ჰაემეტი ტექსტები და მათი მნიშვნელობა ქართული ენის ისტორიისათვის, უნივერ. მოამბე, III, 463—5, 368)². მთავარი, ძირითადი შრე კანონისა, როგორც ქართულს თარგმანში ისე F. Conybeare-ს მიერ გამოცემულს უძველესს სომხურს ლექციონარში (Rituale Armenorum, Oxford, 507—532), უქვევლად მეშვიდე საუკუნის, სახელდობრ სოფრონ იერუსალიმე-

¹ ამ კალენდრის მიხედვით „იერუსალიმის განჩინებაში“ უნდა შეტანილ იქნეს შემდეგი შესწორებანი: სოფონია (განჩინებაში) — სოფრონ (11 მარტი), პამა — მამა (3 მაისი), აგაპი — აგაი (10 მაისი, 3 ნოემბ.), იოვანე — ივლიანე (27 მაისი). ნონონ — კონონ (5 ივნ.). მანთაასი — მანათაასი (16 ივლ.), სალომტინე — სალოსტინე (24 ივლ.), ელიანე — ივლიანე (12 აგვ.), მარტკლი (სახელი) — მარტკლი (მოწამე, 27 აგვ.). დადგამა წმიდისა ეფემისა — და დაგამა წმიდისა ეფემიასი (11 სექტემბ.), კსენება კოხმანისი რომელი ქართლს იწამა — კსენება კოხმანისი და დამიანსი მარტკლოა და შუშანიკისი რომელი ქართლს იწამა (17 ოქტომბ.), ლავრიტეწმიდას — ლავრენტიწმიდას (18 ოქტომბ.), პლანტიანსი — პლატონისი (22 ოქტომბ.), ანასტასიას კსენება — ანასტასიას კსენება ანდრეა მოციქულისა (30 ნოემბ.), კათელმას — კათებმას (2 დეკემბ.). თებსი ეფემიანსი — თევდორსი ეფემიასი (12 დეკემბ.).

² გერმანული თარგმანი ამ კანონის ერთ-ერთი რედაქციისა გამოსცა 1923 წელს ბონის უნივერსიტეტის პროფესორმა H. Goussen-მა (Die Festordnung und Heiligenkalender des altchristlichen Jerusalem); საფუძვლად ამ გამოცემას დასდებია XI—XII ს. ხელნაწერი პარიზის ეროვნული წიგნთსაცავისა № 3, რომელსაც ცოტა რამ ჰკლებია. Goussen-ის გამოცემა, ამ ჩვენს გამოცემასთან შედარებით, შეიცავს რამდენიმე ხედმეტ სახელს: 1, 4 თებ. 18 მარტ., 2—11, 15—17, 20, 25, 27 აპრ., 3, 11, 14, 15, 16, 19, 20, 23, 24, 28 მაისი, 8, 11 ივნისი, 13, 19, 22, 25, 28 ივლ., 2, 4, 10 აგვ., 11, 14, 16 ოქტომბ., 4 ნოემბ., 18 დეკემ. Goussen-ის გამოცემა და კომენტარებში, იოანეს კალენდრის მიხედვით, შეიძლება რამდენიმე კორექტურის შეტანა, მაგალითად: გერმანულ კონსტანტინეპოლელი და არა ფილიპე მოციქულისი ქალი (2 მარტ.), ორთა ალექსანდრეთა და არა der beiden Dionysios (23 მარტი), არა grosses Fasten ალექსანდრეს და ალაპის სახელობისა (24 მარტ.), არამედ — „დიდი მარტკლობა რომელი იყო დღესა ბზობისასა“; საბინოს და არა ლაბან (26 მარტ.), პეტრე ალექსანდრიელი და არა იერუსალიმელი (18 აპრ.), გევბალეს დაბა და არა გელბანოს შენებული (21 მაისი), ევგენია და არა Goino (3 ივნ.), ტარასი და არა ტარახი (14 ივნ.), დომენტო და ემელიანოს და არა დომენოს და ემნოს (9 აგვ.), პეტრე იერუსალიმელი და არა პეტრე მოციქული (26 ნოემბ.), ზოგიერთი სახელი იოანეს კალენდარში და Goussen-ის გამოცემაში ისე განსხვავებულადაა მოყვანილი, რომ ძნელია გარკვევა, სად უნდა იყოს სიმართლე; ასეთებია აბუქი — აბბაოპ (3 თებ.), ვესიგნი — ვესუსიკი (5 თებ.). ევთიმი — ეფრემი (12 მაისი), თევდოსია — ევდოქსია (29 მაისი), აფთონის — ანათონ, resp. აფრონის (12 ივლ., 14 ნოემბ.), თუთაელი — თობელი (5 აგვ.). ევმიოქი — ბეთლემი (29 ოქტ.), ზენობია — ზენონი (30 ოქტ.).

ლის (634—644) დროისაა (Иерусал. Канонарь, стр. 26); ეს, სხვათაშორის, ჩანს შემდეგი ფორმულიდან: ექსენებად იერუსალიმელთა პატრიარქთაჲ იაკობისითგან ვიდრე მოდისტოსისამდე (17 მაისი),—თავდაპირველს რედაქციაში იერუსალიმელ პატრიარქთა სია თავდებადა, მაშასადამე, მოდისტოსით (614—634). მაგრამ იოანე-ზოსიმეს კალენდარში უნებლიეთ უნდა შესულიყო ისეთი ეორტოლოგიურ-აგიოლოგიური ელემენტები, რომელნიც დამახასიათებელია შემდეგი საუკუნეებისა. მართლაც, მოდისტოსის შემდეგი დროიდან კალენდარში შეტანილია: სოფრონ იერუსალიმელი (10, 11, 21 მარტ. 11 მაისი) გარდაცვ. 644 წ., მაქსიმე აღმსარებელი (21 იან. 11 აგვ.) გარდაცვ. 662 წ., მეექვსე მსოფლიო კრება (22 აპრ.) 680 წ., ანდრია კრიტელი (4 ივლ.) გარდაცვ. 712 წ., გერმანე კონსტანტინოპოლელი (2 მარტ.) გარდაცვ. 740 წ., პეტრე კაპეტოლელი (23 ნოემბ.) გარდაცვ. 744 წ.¹, იონე დამასკელი (4 დეკ.) გარდაცვ. 750 წ., ნიკოდემოს მამასახლისი (13 მარტ.) და სტეფანე ქინოლაკელი (14 იანვ.) მერვე საუკ. ნახევრისა. ილია დამასკელი (4 თებ.) გარდაცვ. 779 წ., რომან ახალი (1 მაისი) გარდაცვ. 780 წ.², ქრისტეფორე (13 აპრ.) თანამედროვე მაჰდი ხალიფასი (775—785), სტეფანე საბაწმიდელი დაყუდებული (2 აპრ.) გარდაცვ. 794 წ., საბას ლავრაში დამწვარნი (19, 24 მარტ.) გარდაცვ. 797 წ., ანტონი რაეახი (19 იან.) გარდაცვ. 805 წ., ბაქოზი (11 აპრ.) იმავე დროს, ტარასი კონსტანტინოპოლელი (25 თებ.) გარდაცვ. 806 წ., სტეფანე საბაწმიდელი (1 აპრ.) გარდაცვ. 807 წ., თეოფანე სიგრიანელი (12 მარტ.) გარდაცვ. 817 წ., თომა იერუსალიმელი (16 მაისი) გარდაცვ. 820 წ. შემდეგ, ათანასი ნიკომიდიელი (22 თებ.) გარდაცვ. 821 წ., თევდორე აღმსარებელი (4 ივლ.) გარდაცვ. 826 წ., ნიკიტა მიდიკიელი (3 აპრ.) გარდაცვ. 824 წ., ბასილი იერუსალიმელი (2 ივლ.) გარდაცვ. 842 წ., თეოფილაქტე ნიკომიდიელი (7 მარტ.) გარდაცვ. 942 თუ 845 წ., პავლე პრუსელი (8 მარტ.) გარდაცვ. 847 წ., სერგი იერუსალიმელი (15 იან.) 843—859 წ., სოლომონ იერუსალიმელი (14 თებ.) 859—864 წლ. ამნაირად, აგიოგრაფიულ-ეორტოლოგიური წყაროები, რომლებიც ხელთა ჰქონია იოანე-ზოსიმეს თავისი კალენდრის შედგენისას, მეცხრე საუკუნის სამოციან წლებამდე აღის.

6. იოანე-ზოსიმეს, რომელიც ქართველებისათვის სწერდა თავის შრომას (ამით აიხსნება მისი შენიშვნები აქა-იქ: ბერძნები თუ საბაწმიდელნი ასე და ასე იქცევიან, „ხოლო თქვენ რაჲ ან „ერთა გინებთ ყავთო“), არ დაუსახელებია მეხუთე წყარო ამ შრომისა,—ქართული. საქმე ისაა, რომ კალენდარში ჩვენ გვაქვს აგრეთვე წმიდა ქართული დღეობანი და ხსენებანი, რომელნიც იმ დროს გამოძევაზედუღნი ყოფილან ჩვენში; ესენია: აბო ტფილელი (7 იან.), წმ. ნინო

¹ К. Кекелидзе, Жизнь Петра Нового, мученика Капетолийского: Христиан. Восток, т. IV, вып. 1, стр. 1—71.

² К. Кекелидзе, Новооткрытый агиологический памятник иконоборческой эпохи (Жизнь Романа нового): Труды Киевск. Духов. Академии 1910 г. январь. P. Peeters, S. Romain le néopatry: Analecta Bollandiana, t. XXX. А. Хаханов, Материалы по грузин. агиологии, стр. 25—46.

(14 იანვ.), არჩილ მეფე (15 იან.); კათოლიკოზი მამაე (3 მაისი), ჯვარი მანგლისისა (20 მაისი), ჯვარი მცხეთისა (კვირიაკესა მესამესა ზატიკოსასა და ოთხშაბათსა შემდგომად მარტვილისა), შუშანიკ დედოფალი (17 ოქტ.), ყოველნი წმიდანი მოწამენი ქართლსა შინა წამებულნი (11 დეკემ.). აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ, პროფ. Goussen-ის აზრით, სამოელ ეპისკოპოსი, რომელიც 24 თებერვალს იხსენიება. უნდა იყოს პირველი კათოლიკოზი ქართლისა სამოელი (გვ. 14); მაგრამ ეს იმდენად საეჭვოა, რამდენადაც მისი პირველი კათოლიკოზობა და სირია-პალესტინიდან მოსლვა ჩვენში¹.

როდესაც ქართულ ელემენტს ვეხებით ამ კალენდარში, არ შეიძლება ყურადღება არ მივაქციოთ შემდეგს გარემოებას; იქ, სადაც იწყება მაისი, აშინაზე მიწერილია: „ესე თთუჴ არის ვარდობისაჲ მაისი“. ამნაირად, ვარდობის თვედ, რომელიც ძველად, მოძრავი კალენდრით, ივნისსა და ივლისში მოდიოდა, აქ საბოლოოდ მისია მიჩნეული? ამით აიხსნება რომ 15 მაისს აქ ნათქვამია: „ღმრთისმშობლისაჲ ტაძრად მიყვინებაჲ“. 15 მაისს, ძველი ქართული საგალობლებით, დადებული ყოფილა „ვარდობაჲ ღმრთისმშობლისაჲ“, ესე იგი — ღვთისმშობლის რაღაც დღესასწაული, რომელსაც პროფ. ნ. მარი უკავშირებს ღვთისმშობლის მიერ ელისაბედის „მოკითხვას“, როდესაც უკანასკნელმა მუცლად იღო იოანე ნათლისმცემელი (ლუკა I, 36—40). როგორც შესატყვისი ძეგლებიდან ჩანს, ძველად აღმოსავლეთში (სირია, თინიკია, მესოპოტამია) მონოფიზიტებსაც და მართლმადიდებლებსაც 15 მაისს დადებული ჰქონიათ დღესასწაული „ღვთისმშობლისა პურის თავთავთა ზედა“². რადგანაც როგორც „ვარდობა“, ისე „პურის თავთავობა“ საკმაოდ გაურკვეველი იყო ქრისტიანთა ეკლესიური შეგნებისათვის, მათ მაგიერ 15 მაისს დაუდევით შემდგომში გამომუშავებული დღესასწაული ღვთისმშობლისა, სახელდობრ ტაძრად მიყვანება, რომელიც ახლანდელს ადგილს (21 ნოემბ.) იჭერს არაუადრეს 715 წლისა. ამნაირად იოანე-ზოსიმეს კალენდარს, აღნიშნულს მუხლში, შემოუნახავს უძველესი აღმოსავლური ტრადიცია, მის დროს უკვე საკმაოდ სახეშეცვლილი.

ესევე უნდა ვთქვათ ეგრეთწოდებულის ნინეველთა მარხვის შესახებ, რომელიც ამ კალენდარშია აღნიშნული. ნინეველთა მარხვა არის უძველესი აღმოსავლური სირო-ქალდეური, კობტური, ეთიოპური და კერძოდ სომხური; აღაჯორის, гешу. არაჯორის მარხვა³, რომელიც პასეკს 69 დღით უსწ-

¹ Goussen-ის მიერ გერმანულად გამოცემულს პარიზის რედაქციაში ხელნაწერის ბოლოში (ფ. 301 შემდ.) ჩამოთვლილია შემდეგი ქართველი წმიდანი: წმ. ნინო (აღდგომის მეორე შაბათს), არჩილ მეფე (8 იანვ.), რაქდენი 26 ივნ.), ბიბო (6 ივლ.), შუშანიკი (17 ოქტომბ.), აგრეთვე დღესდღეობით უცნობნი: წმ. მებკაძე (16 აგვ.), წმ. სარბეანი (21 აგვ. კათოლიკოზი?), წმ. მართალნი წმიდისა ქრისტეს საფლავისანი: იოანე, სტეფანე, და ისაია (4 ნოემბ.), რომელნიც, Goussen-ის აზრით, უნდა იყვნენ სპონდიონთა მონასტრის (იერუსალიმში) ქართველი ბერები (გვ. 40).

² Проф. Н. Марр. Арханы, монгольское название христиан, в связи с вопросом об армянах-халкедонитах (Визант. Временник, т. XII, стр. 53—57).

³ Проф. В. Болотов, Следы древних месяцесловов поместных, церквей, стр. 188, 191, Петерб. 1893 г.

⁴ Проф. И. Мансветов, О постах православной восточной церкви, стр. 46—51; проф. И. Карабинов, Постная трюдь, стр. 23—24. კ. კეკელიძე,

რებს წინ (მეზერისა და ფარისეველის კვირიაკის შემდეგ, ორშაბათს) და რომელსაც სომეხ-ქართველთა ეკლესიური ურთიერთობის დროს ადგილი ჰქონდა ქართლში¹. ჩვენი ძველი ერთს ადგილას ლაპარაკობს ამ მარხვაზე, როგორც წარსული დროის მოვლენაზე, ის გვაწვდის ისტორიულ ცნობას, რომ ეს მარხვა ოდესღაც, იონა წინასწარმეტყველის ხსენებასთან დაკავშირებით, 13, 14 და 15 ივლისს „ყოფილა“-ო, ხოლო ორ ადგილას იხსენიებს მას როგორც ცოცხალს, თანამედროვე ფაქტს, რომელიც ხორცთა აღების პარასკევს არის დადებული. იოანე-ზოსიმეს დროს და უფრო ადრეც, მეცხრე საუკუნეში (კათოლიკოზი არსენ დიდი) „არაჯორის“ წიმაალმდეგ ქართლში გამწვავებული პაექრობა იყო, ასე-რომ აღნიშვნა მისი, როგორც ცოცხალი ფაქტისა, უნდა ეკუთვნოდეს კანონის ქართულად გადმოღების ხანას, VII—VIII საუკუნეს, როდესაც ეს მარხვა ტრადიციით კიდევ ცოცხალი ყოფილა ჩვენს პრაქტიკაში, თუმცა არა მისი სომხური სახელით, არამედ ისეთით („ნინეველთა მარხვა“), რომელიც ისტორიულ სინამდვილესაც შეესაბამებოდა და ქართველთა კონფესიურ გრძნობასა და შეგნებასაც ნაკლებად ბღალავდა.

7. ყურადღებას იქცევს ჩვენს კალენდარში დღესასწაულთა ხარისხებად დაყოფა და მათი საგანგებო ნიშნებით აღნიშვნა: ესე ნიშანი ⊕ ლამისთევისაჲ არს: და ესე ნიშანი × სპირინისათჳს არს: და ესე ნიშანი = ჟამისწირვისათჳს არს საბაწმიდისა წესსა ზედაჲ. აქ სამი კატეგორიის დღესასწაულია დასახელებული: დღესასწაული, რომელიც ლამისთევით გადაიხდების, ანუ ეგრეთწოდებული დიდი დღესასწაული, კალენდარში თერთმეტი ასეთი დღესასწაულია აღნიშნული. დღეწასწაული, რომელიც მარტო სპირინით, ან მწუხრით (ἐμπειρα-ἐμπειρα), შესრულდების, ასეთია კალენდარში 18 დღესასწაული; დღესასწაული, რომელიც ჟამისწირვით გარდაიხდების და რომელთა რიცხვი კალენდარში 83-ა. მეორე და მესამე კატეგორიის დღესასწაულები უნდა გულისხმობდნენ ეგრეთწოდებულს საშუალოსა და მცირე დღესასწაულებს, თუმცა ცხადად არ არის ნაჩვენები — რომელი რომელს გულისხმობს. მეცნიერებაში ისეთი აზრი იყო განმტკიცებული, რომ პრინციპი დღესასწაულების ხარისხად დაყოფისა და მათთვის საგანგებო ნიშნების მოგონებისა შემოდის პრაქტიკაში ნიკონ შავმთელის დროიდან, რომელიც 1088 წელს დაწერილს თხზულებაში, ტაქტიკონში, ამბობს: „დიდს დღესასწაულებს ნიშნად აქეთ წრეში ჩამჯდარი ჯვარი †, საშუალოს — მარტო ჯვარი †, ხოლო მცირეს სამი წერტილიო ▽“¹. ჩვენი კალენდრით ირკვევა, რომ ასეთი პრინციპი ჯერ კიდევ იოანე-ზოსიმეს დროს, მეათე საუკუნეში, ყოფილა, მხოლოდ იმ განსხვავებით, რომ ჩვენს =-ს უდრის ნიკონის ▽; ის მეათე საუკუ-

პროვოკაცია თუ სიბევე? აღ. რემიზოვი და სომხების სუფ-სარქისი (ვახუთი საქართველო 1916 წ. № 124); Проф. В. Болотов, Из истории церкви Сиро-Персидской: Христ. чтение. 1901 г. Июнь, стр. 940.

¹ Проф. Н. Марр. Предварительный отчет, стр. 13; Т. Меликсет-Бегов Груаницкий извод сказания о поете „Араджавор“ Христ. Восток. т. V, вып. 2. стр. 73—111.

ნემდეც უნდა ყოფილიყოს ცნობილი, ვინაიდან იოანე-ზოსიმეს ნუსხაში ნიშნები არეული უნდა იყოს (შობა და ნათლის ღება, მაგალითად, აღნიშნულია მცირე დღესასწაულთა ნიშნით, ხოლო ოქროპირი, ანტონი ეგვიპტელი, სტრატიჯი და სხვ. — დიდი დღესასწაულის ნიშნით), ჩანს ისინი არაერთხელ გადაუწერიათ. ასეთი პრაქტიკა, როგორც ჩვენი ძველი ამბობს, „საბაწმიდის წესის“ კუთვნილება ყოფილა, აქედან გადასულა მერე ის ეგრეთწოდებულს იერუსალიმის რედაქციის ტიპიკონში.

8. უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ჩვენს კალენდარს პალესტინის ტოპოგრაფიისა და ქრისტიანული არქეოლოგიის შესასწაულად; ეს მხარე პალესტინოლოგიისა უკანასკნელ დროს მეცნიერებაში დიდს ყურადღებას იპყრობს, თუმცა, სამწუხაროდ, მასალები ამისათვის სასურველი რაოდენობით არ მოიპოვება. ჩვენი კალენდარი ამ მხრივ გვაძლევს უამრავს სრულიად ახალ ცნობას (სულ აღნიშნულია იმაში 80-მდე წმ. ადგილი), ხოლო არსებულს ცნობებში მას შეაქვს შესამჩნევი კორექტურა. აქ აღნიშნულია:

ღაბა: ბეთბაგე (26 მაისი), ბეთანია (7 სექტ. 26 მაისი), ბეტოფორი (13, 14 აგვ.), ბიტასეური (17 ოქტ.), გევბალე (21 მაისი), ემბეტობარა (30 ივნ.), ენბიგლონ-ენფიჯლონ (27, 28 სექტ. 10 ნოემბ.), ევმათქი (29 ოქტ.), ენქერიმი (28 აგვ.), იდაყუთაჲ (15 ოქტ.), კარიათიმი (2 ივლ.), მეტუბა (11 ივნ.), ფორდენანი ჰინდოეთში (20 ივლ.).

ქალაქი: ბეთლემი (31 მაისი, 18 ივლ., 13, 14 აგვ. 16, 18 სექტ.), იერუსალიმი (20 მაისი), კონსტანტინოპოლი (13 დეკემბ.).

მთა: ასამალებელი (17 სექტ. 7 ოქტ.), ზეთისხილის (9 მაისი, 18 ოქტ. 20 დეკემბ.), რუველი იოანეწმიდასა (14 ივნ.), გოლგათა (7 მაისი, 16, 19 სექტ., 12 ოქტ., 6 დეკემბ.), მოციქულთა, სინას (3 ოქტ.), სიონი (17 მარტ. 14, 16 სექტ. 17 დეკემბ.).

გზა: იერიქოჲსა (27 აპრ.), ბეთლემისა (18 ივლ. 13 აგვ. 2 დეკემბ.).

სახლი: კაიაფასი (17 აგვ.), პილატესი (21 სექტ.).

საფლავი: ღვთისმშობლისა (24 ოქტომბ.), რაქელის (20 თებერ.), აღდგომის (26 მაისი).

ადგილები: გარე ველი (25 სექტ.), გესამანია (6, 13 ივნ. 14 ივლ. 23, 24 ოქტ. 14 ნოემბ.), დავითის ბოდლის გარეგან (23 ნოემბ.), კათიზმა (13 აგვ. 2 დეკემბ.), პროპატიკე (30 მაისი, 1 ივნ. 1 სექტ.), სამწყსო (18, 24 დეკ.), სილოამი (6 სექტ.), სილონი (17 მარტი).

მცნებული: აფთონის (12 ივლ. 14 ნოემბ.), ბასაჲს (31 ოქტ.), ევსუქი ხუცისა (22 სექტემბ.), იოვანე პატრიარქისა (23 სექტ., 12, 15 დეკემბ.), იორდანე ხუცისა (5 ოქტ.), იუსტინიანე მეფისა (7, 8, 16, 17 აგვ. 12, 21 სექტ.,

¹ А. Сергій, Полный месяцеслов Востока I, 400, 440, изд. 2-ое. Проф. М. Скабиза нович. Толковый тпикон I, 452.

² ძველის გეოგრაფიულ-ტოპოგრაფიული და აგიოგრაფიული განმარტებისას დაზმარებას გავეყვებს ჩვენი გამოცემა Иерусалимский Канонарь VII века, 1912 г.

20 ნოემბ.), მავრიკ მეფისა (14 ივლ. 23 ოქტ.), პავლესი (18, 25 მაისი), პასარიონ ხუცისა (3 ნოემბ.), საგლახაკო (21 ნოემბ.), ფლაბიანესი [(ფლაბიანესი), 3 ივნ, 15 ოქტ.], პრომინესი (19 აგვ.).

მონასტერი: ბლაქერნა (5 ოქტ. 1 ივლ.), სპონდიონთა (11 აგვ.), ალექსანდრეწმიდის ეგუტერი (28 სექტ.), საბაწმიდას (12 დეკემ. 23 მარტი, შენიშენა), სინას მთის (3 ოქტომბ.), თედოსიწმიდა (10 თებ.), თევდორეწმიდა (2, 3 სექტ. 3 ივლ.), იოვანეწმიდა (14 ივნ.), მიქაელწმიდა (5 ოქტომბ.).

ეკლესია: აღდგომისა (17 დეკ.), ანასტისიაწმიდა (24 იანვ. 1, 30 მარტ., 21 აპრ. 4, 13 მაისი, 12, 20, 26, 28, 29 ივნ. 16, 30 ივლ. 11 აგვ. 20, 26, 27, 30 სექტ. 21, 28 ოქტ. 6, 11, 13, 18,, 22, 30 ნოემბერი, 4, 8, 17 დეკემბ.), გიორგიწმიდა (23 ნოემბ.), იაკობწმიდა (25 მაისი), ლავრენტიწმიდა (18 ოქტ.), მარტურონი (14 სექტ.), მოციქულაჲ (11 სექტ.), მოწაფეთაჲ (18 მარტ. 13, 29 აპრ. 12 მაისი, 1 ივლ. 27 ოქტ. 7, 26 ნოემბ. 17 დეკემბ.), მთავარანგელოზის მიქაელის (22 ივნ.), ნეასოფია, რესუ. მარიამწმიდა (7, 8, 16, 17, აგვ. 12, 21 სექტემ. 20 ნოემბ.), პეტრე მოციქულის (12 აგვის.), პროკობისი (2, 3 ოქტ.), რაქელის (18 ივლ.), სტეფანეწმიდა (10 სექტ. 19 ოქტომბ.), ქუზიბას ღვთისმშობლის (16, 18 იანვ.), კათოლიკე (17 თებ.) სიონი (14 სექტ. 16 სექტ. 17 დეკემბ.).

გეჰსჰის ღახსიამთება

9. როგორც ზემოთაც შევნიშნეთ, ხელნაწერში უამრავი შეცდომაა, ზოგიერთი მათგანი, შესაძლებელია, იოანე-ზოსიმეს თვალთვალუღევანებითაც აიხსენებოდეს; ეს შეცდომები შემდეგნაირად შეიძლება დაიყოს:

I. ქარაგმული. ქარაგმები ხანდახან დავიწყნია გადამწერს, მაგალითად: —აქვს აქვს, ბასლი კესრიელისა —ბასლი კესრიელისა (1 იანვ.); მსგბსი —მსგბსი (1 იანვ.); მწზნისაჲ —მწზნისაჲ (2 იანვ.); გალელისაჲ — გალელი-საჲ და სხვ.

II. მოწფოლოგიური. ა) მ ხშირად არ არის იქ, სადაც საჭიროა, და არის იქ, სადაც არ უნდა იყოს [იორდანუს მეფისაჲ (23 აგვ.), პავლეს ნათელსცა (30 დეკ.), დღსნი]. ბ) ბოლოში სიტყვას აკლია ის მარცვალი ან ასო, რომლითაც იწყება შემდეგი სიტყვა: ეპისკოპოსის[სა] საბაწმიდელისაჲ (8 იანვ.), სპარსეთა[დ] და (31 იანვ.). გ) „მამადმთავარი“ ნაცვლად „მამათმთავარი“-სა (2, 24 იანვ. 1 მარტ. 25 ივლ. 22 აგვ. 4 სექტ. 9, 15 ოქტ.).

III. დიტოგრაფიული, — განმეორებულია ერთიდაიგივე სიტყვა, მაგალითად: და და სადოთ (28 თებერვ.), და და პაპიონ (27 თებერვ.). ვინაიდან იოანე-ზოსიმე თავის კალენდარს ადგენდა სხვადასხვა ადგილობრივ კალენდართა მიხედვით, მას ზოგიერთი სახელი, რომელიც სხვადასხვა კალენდარში ერთსადაიმავე წმიდანს აღნიშნავდა, ვერ გაუგია და ამიტომ ეს სახელი ერთსადაიმავე დღეს ორჯერაა განმეორებული; მაგალითად: ისიდორე პელოსელი (4 თებერ.), კესარიელთა მოწამენი: პამფილე, ვალენტო, პავლე, პორფირი, თევდულე და იელიანე (16 თებერ.) იგულისხმებიან იმავე დღის შემდეგ სიტყვებში:

„და პომეილი (პორფირი) მოწამისაჲ და მის თანა მოყუასთაჲ.“ ტერენტეოზი და ტერტიოსი (10 აპრ.), თებრონია (25 ივნ.), ამბაკუმ წინაჲსწარმეტყუელი (1 ივლ.), არკატი (30 სექტ.), ლაერენტი (18 ოქტ.), ზასილი ეპისკოპოსი და მთავარეპისკოპოსი (17 ნოემბ.), იონანე დამაშეკელი (9 დეკემბ.).

IV. ონომასტიკური. განსაკუთრებით დამახინჯებულია საკუთარი სახელები, აქვე ვიძღვევით ნუსხას წარყენილი სახელებისას¹:

იანვარში

ნოსელრსაჲ—ნოსელისაჲ (9).
პოლოვეკატის—პოლივეკტოს (9)

თებერვალში

არმოჯენოზ—ჰერმოჯენოზ (1)
თევდორესი პელოსელისაჲ—ისიდორქ-
სი პელოსელისაჲ (4)
ანპოლონისი—აპოლონისი (4).
ტაფნოტისი—პაფნოტისი (4)
პალისტოსისი—პალესტინელისაჲ (6)
ფოტიმისი—ფოტინსი (10)
ბლასიონტონ—ბლასიონ (11)
ევქსანტისი—ავქსენტისი (14)
სალუკუ—სელეეკი (17)
კიდუისი—კოდრატოესი (19)
ლლოკელო—ლლკეერო (2)

მარტში

გერმანაესი—გერმანეესი (1,2)
ევტროთ—ევტროპი (2)
ევდოროპისი—ევტროპისი (3)
ევპოლაესი—ევპოლოესის (4)
ნესთეროესი—ნესთერეონისი (7)
პინოესი—პიონოესი (7)
სიონს—სილონს (17)
ანიანსი—ანიანსი (21)
კოდარტოესი—კოდრატოესი (22)
დიონიოსისი—დიონოსისი (23)

აპრილში

დასილოანესი—სალოანელთაჲ (1)
იერენესი—ერენსი (1)
აღფიანსი და თევდორიაესი—ამ-
ფიანსი და თევდოსიაესი (2, ივნ. 13)
ალარისი—ალათოპისი (4)

¹ ამ შემთხვევაში საჭიროდ ეთვლი აღნიშნო შემდეგი: ჯერ კიდევ „იერუსალიმის განჩინების“ გამოცემაში, გარკვეული მოსაზრებით (გვ. 209), ხელნაწერის „მარკიკ მეფისა“ (15 აგვისტო, 22 ოქტომბერი) ზემოთ შესწორებულ იქნა როგორც „მარკიანე მეფისა“. პროფ. Goussen-ი არ იზიარებს ამ კორექტურას (Die Festordnung und der Heiligenkalenders, გვ. 29) და შენიშნავს: „Kekelidze fälscht Maurikios stets in Markianos um“. ალბათ მას აოწუქითხავს ზემო ნაშრომის მეოთხე ნაწილი, სადაც მოყვანილია ის მოსაზრებები, რომლებითაც მე უხელმძღვანელობდი აღნიშნული შესწორებისას, თორემ როგორ შეიძლება „გესამანიის ბაზილიკის“ აშენება მიეწეროს მარკიკ კეისარს (582—602 წლ.), როდესაც ის მოხსენებულია ჯერ თეოდოსიის მოგზაურობაში (530 წლის მახლობლად), მერე 555 წელს დაწერილს საბას ბიოგრაფიაში, მესამედ ანტონინეს მოგზაურობაში (570 წლის მახლობლად) და დასასრულ პულქერია დედოფლის (გარდ. 453 წ.) დროს? ალბათ „მარკიანე“ წაირყვნა და გადაკეთდა „მარკიკ“-ად ჯერ კიდევ იმ არქეტიპში, საიდანაც მომდინარეობს როგორც „იერუსალიმის განჩინება“, ისე Goussen-ის მიერ ნათარგმნი დედანი და წინაპდებარე იონანეს კალენდარი (იხ. 14 ივლისი და 23 ოქტომბერი). უკვე უნდა შევნიშნო A. Raes-ის შესახებ, რომელიც ემხრობა პროფ. Goussen-ის აზრს (Aux origines de la fête de l' Assomption en Orient.: „Orientalia christiana periodica“, Roma, 1946 Vol. 12, № III—IV, p. 263—274).

ვეტოხონ—ვეტუხონ (6)
 აკულესი—აკულინსი (7)
 პარმო თიოფსი—პატერმოთეოზისი (8)
 პეტრე. მათეოზისი — პატერმოთეოზისი (9)
 პოფიროფსი—პომფიოფსი (12)
 ლეონდოფსი—ლეონიდეფსი (15)
 ლეონდიოს—ლეონიდოს (16)
 მამისა ჩუენისა აღქა მადრიკისი სკეუ-
 ლელისა—მამისა ჩუენისა თევდორე
 არქიმანდრიტისა სიკეუტელისა (22)
 დამასელისა—ამასელისა (28)
 ბალიკსი. ტროპიოფსი — ბასილიკსი
 და ვეტროპოფსი (30)

მაისში

მოჯლოფსი—მოქოფსი (11)
 თეოფთიტესი—თეოფთისტესი (13)
 ბარბანესი—ბარბარესი (14)
 პეტრეს შინებულსა — პავლეს შინე-
 ბულსა (18)
 პორსელ—პროსელ (19)
 თევდორაფსი—თევდორეფსი (ივლ. 2)
 სვლესა—საკვრეფლსა (23)
 მელიტონისიეფ—მელეტისიეფ (24)
 თერაპიოსი—თერაპონტაფსი (25)
 მელენტი—მელენტი (25)
 მარტულისა—მარტულისა (28)
 დიდომოს—დიდიმოს (30)
 ერემია—ერემია (31)

ივნისში

მემისა—მეფისაი (1)
 პომფიოანსი—პამფილესი (3)
 სვმოონისი—სვმოონისი (3)
 ანდიაფსი—ანდრიაფსი (7)
 მელოტისისი—მელეტისისი (8)
 კოლენდოზ—ლოლენდოზ (9)
 ტრომოთეოზისი — პრომოთეოზისი
 (11)
 ძუელსა—რუველსა (14)

ზოტიმე—ზოსიმე (19)
 ემბეტო არაძვლს — ემბეტობარა
 ძუელს (30)

ივლისში

ანატოლიაფსი—ანასტასისა (1)
 ქაკინთონ—იაკინთონ (3)
 ნითერესი—ნისთერეონისი (4)
 იერუსალშმელისა — ალექსანდრიე-
 ლისა (7)
 ანდრეაფსი და სტრატილატოფსი
 წმიდისა მოწამეთა — ანდრეაფსი
 სტრატილატოფსი წმიდისა მო-
 წამისა (13)
 მავრიკ მეფისა—მარკიანე მეფისა (14)
 ვალენდოსისი—ვალენტინაფსი (16)
 ფოკესი—ფოკაფსი (18)
 მარკიანე ბალის დისა—მაკრინე ბა-
 სილის დისა (19)
 ალპოლინაროფსი — აპოლინაროფსი
 (23)
 არმალაოზ—ერმალაოზ (26)
 ეფუშმესი—ეფუიმესი (28)
 ანატონესი—ანტონინესი (28)
 კალონიკე—კალინიკე (29)

აგვისტოში

ლამატონისი—დამატონისი (3)
 ევსილონისი—ევსილნისი (5)
 ევსუგნი—ევსიგნი (7)
 სოფონიაწმიდას—სოფია ნიაწმიდას (7)
 ელიანოს—ემელიანოს (10, 14)
 ულუკერა—ლუკერია (12)
 ბეთოროს—ბეტოფოროს (14)
 მაკაკი—მაკარი (16)
 პაულე—პრაულე (27)
 იერონომისი — იერონიმესი (28)
 იან — იოვანე (28)

სექტემბერში

თეოგდიტესი—თეოგთისტესი (3)
 ბაბულაფსი—ბაბილაფსი (4)

ფორაჟსი — ფოკაჟსი (6)
 ნიკლისაჲ — ნიკიელისაჲ (11)
 კოქნიტონისი — კორნუტონისი (12)
 თეოტისი — თეოპისტისი (20)
 სოფონიას — სოფია ნიას (21)
 ბაქოჟსი — ბაქოზისი (24)
 ენფეჯლინოს — ენფეჯლონს (27)
 მაკოსის — მოკოსის, (29)
 კვრიკოზ პ'ლაგ — კვრიაკოზ პალეალავ-
 რელისაჲ (29)

ოქტომბერში

პოლოტიანესი — პლუტიანსი (1)
 ლაქერნან — ბლაქერნას (5)
 ენბლაშერნოსისი — ენბლაშერნოს (5)
 მიქაელწმიდათა თანა — მიქაელ წმიდასა
 თანა (5)
 ივლონტიონ — ივენტიონ (9)
 ლარიტეწმიდას — ლავრენტიწმიდას (18)
 პლაფონისი — პლატონისი (22)
 მავრიკ მეფისა — მარკიანე მეფისა (23)
 ბაბოლა — ბაბილა (25)
 დემეტრისისი — დემეტრსი (25)

მაქსიმელს — მაქსიმილიანსი (29)
 ოქსისტოჟსი — ქსისტოჟსი (29)

ნოემბერში

აკონდინეთი — აკინდონეთი (2)
 იონაკისი — იოანიკისი (4)
 დომონიოს — დომინოს (5)
 ევფემიანსი — ევფრემისი (7)
 კარტოლე — კაპეტოლე (23)
 ალექსანდრისივე — ალექსანდრიელი-
 საჲვე (25)
 ელინარტუ და ეპინუ — ელინარხუ და
 ელინუ (26)
 ელიაჟსი — ელინოჟსი (29)

დეკემბერში

ივლინსისი — ივლიანაჟსი (3)
 ნირონოჟსი — მირონოჟსი (9)
 მამის — სამუელის (9)
 ევქსინტისი — ავქსენტისი (13)
 არქიმანდიკისაჲ — არქიმანდრიტისაჲ
 (18).

10. საყურადღებოა ჩვენი ძველი ფონეტიკური მხრითაც, იმაში ჩვენ ვხედავთ შემდეგნაირ ბგერათმონაცვლეობას:

ბ > ფ: მოსეფ (3 ნოემბ.), არის „მოსებ“-იც.

ბ > პ: ამპროზი (7 დებ.), არის „ამპროსი“-ც.

გ > ჯ: ჯერასიმე (9 თებერ. 3 მარტ. 5 მარტ. 23 აგვ.), სტრატოიჯი (5 მაისი, 2 ნოემბ.), ევჯენი (29 დეკემ.), სერჯი (15 ივნ. 18 ივლ. 9 სექტემბ. 7 ოქტომბ.), ეჯლონე (13 აგვ.), ჰერმოჯენოზ (1 თებერ.); არის გ-ნიანი ფორ-
 მაც ამ სახელებისა.

დ > ტ: არკატი (7 მარტ. 30 სექტ.), მელოტიოს (8 ივნ.), არის ეს სახე-
 ლები დ-თაც.

ე > მ: ეზეკიშლ (30 ივლ.), დანიშლ (25 აგვ.) — დანიეშლ (1 მაისი, 10 ნოემბ.), მისაშლ (15 ოქტ. 25 აგვ.); არის ეს სახელები ე-თაც.

ზ > ხ: ამ მოვლენას უფრო ხშირად ვხედავთ საკუთარ სახელთა დაბო-
 ლოვებაში, როდესაც ზ-ცა გვაქვს და ხ-ც, მაგრამ არის ისეთი შემთხვევები,
 როდესაც ერთიდაიგივე სახელი ერთხელ ზ-თაა დაბოლოებული, მეორედ კი
 ხ-თ, მაგალითად: ბაქოზ (3 სექტ.) — ბაქოს (6 ოქტ.), კლემენტოზ (23, 24
 იანვ.) — კლემენტოს (22 ნოემბ.), როფენოზ (1 თებერ.) — როფენოს (7 აპრ.),
 ლონგინოზ (11 თებერ.) — ლონგინოს (5 ოქტ.), პატრიკიოზ (19 მაისი) — პატ-
 რიკიოს (19 მაისი), ტრაქოზ (27 ივნ.) — ტრაქოს (28 სექტ. 1 ოქტ.), პრობოზ

(28 სექტ.)—პრობოს (27 ივნ. 1 ოქტ.), ეპისკოპოზი (25 თებერვ. 15 დეკემბ.)
—ეპისკოპოსი (8 იანვ. et cetera).

ზ>ფ: ეანობი—ზენობი (13 ივნ.)

შ>ფ: თევდორეა (26 იანვ.), ალაშენა (26 იანვ.), დამიანესი (4 მარ.),
სალომეასი (25 აპრ.), პეტრეასი (9 მაისი), ისიდორეასი (21 მაისი), თეოგ-
თისტეასი (6 სექტემბ.); არის ასეთი შემთხვევებიც: როდესაც ამავე სახელებში
ეა შეცვლილია შ-თი.

თ>ტ: ევსტატი (28 ივლ. 24, 25 სექტ.), არის ევსტათი-ც (26 სექტ.).

ი>ე: კლიმაქსი (30 მარტ.)—კლემაქსი (31 მარტ.), პიონ (7, 8 მარტ.)—
პეონ (11 მარტ.), ერენე (1, 16 აპრ.)—ირინე (5 ივნ.), ფილიმონ (10 მაისი,
14 დეკემბ.)—ფილემონ (3, 21 ნოემბერი).

ი>ა: მასენე (3 ნოემბ.)—იოსებ (30, 31 აგვისტ.)

კ>გ: პოლოგარპე (26 იანვ.), აგაკი (22 მარტ. 10 მაისი, 3 ნოემბ.),
არის პოლიკარპე და აკაკი-ც [ეს უკანასკნელი სახელი ორივე ფორმით: აგაკი
—აკაკი,—გვხვდება აგრეთვე საბა ასურის ცხოვრებაშიც; იხ. „არილი“, ტფი-
ლისი 1925, გვ. 1—24].

ლ>რ: მერკვრი (23 ნოემბ.)—მერკვლი (24 ნოემბ.).

ლ>ფ: ბიკტურ (8 აგვ. 3 ოქტ.), ღუმენტი (4, 5 ივლ. 5 ნოემბ.), პურ-
ფირი (6, 23 თებერ.), პახუმი (6, 14 მაისი), არის ბიკტორ, ღომენტი, პორ-
ფირი, პახომი.

მ>ბ: ებისკოპოსი (3 მარტ. 17 ნოემბ.), პროკობი (8 ივლ. 2 ოქტ.),
არის პ-ანი ფორმაც.

ნ>შ: დამაშკელი (4 თებ. 9 დეკემბ.), არის „დამასკელი“-ც.

ტ>ჯ: ჯერენტო (14 მარტ. 12 აპრ.)

ტ>ლ: ლეონდიოს (12 აპრ.)

შ>ლ: როფენოზ (1 თებერ. 7, 9 აპრ. 19 მაისი), პელოსელი (4 თებერ.),
პროსელი (15, 19 მაისი), იოსტინე (16 მაისი), ოლფიანე (26 ივნ.)

ქ>გ: ალევსანდრე (10 თებერ. 24 მარტ. 9 აპრ. 14 მაისი), ალევსანდ-
რიელი (11 თებ. 23 მარტ.), თეოგთისტე (13 მაისი, 3 სექტემბ.)

ღ>გ: აგაპი (6, 23 მარტ. 10 სექტ. 22 ნოემბ.), ეესიგნი (7 აგვ.).

ხ>შ: ზაქშეოს (17 ნოემბ.), ენბლაშერნოს (5 ოქტომბ.).

აქ ერთი თავისებურებაც უნდა აღვნიშნოთ. ტექსტში გვაქვს ხოლმე ასეთი
სახელები: პეტრე-პავლეთაა (28 ივნ. 3 ივლ), კოზმან-დამიანეთაა (25, 27 ოქტ.,
1, 29 ნოემბ.), ანდრონიკეთი (28 სექტ.), კლეოპათეი (30 ოქტომბ.), აკინდი-
ნეთი (2 ნოემბ.). ეს არის აეთ: სუფიქსიანი კრებითი სახელები (ვ. დონდუა,
თბილ. სახელმწ. უნივ. შრომები XXXIII ს, 1948 წ. გვ. 133—166) იმ კატე-
გორიისა, როგორც შემდეგი: „წამებაა წმიდათა მინა ერმოგინეთი“, „წამებაა
წმიდათა ევსტრათეთი“ (ცხოვრება იოანე-ექვდიმესი, ი. ჯავახიშვილის გამო-
ცემა, გვ. 29—30), „წამებაა წმიდათა კეთილადმძლეთა მოწამეთა გურია სამონა
აბიბოსეთი (A 95, გვ. 1069 ხ).

11. ახლა რამდენიმე სიტყვა ძეგლში დაცული ონომასტიკონის
შესახებ. ამ მხრივ პირველ ყოვლისა ყურადღებას იპყრობს სახელთა დაბო-

ლოება, სახელდობრ: ა) ბერძნული ოს-ით: მაქსიმოს, ვალენტოს, ნიკიფოროს. იგნატიოს, ადრიანოს, ალექსანდროს, ბენეფორეოს, ტრომოთეოს, ბასილიოს, მელიოდოს და სხვ. Genetivus-ი ასეთი სახელებისა მოცემულია ასე: ვაროსისი (15 ივლ. 24 ოქტ.), ვალენტოსისი (27 ოქტ.), დროსიდოსისი (6 ნოემბ.), მოდისტოსისი (17 დეკ.), იგნატიოსისი (19 დეკემ.), კორნელიოსისი (30 დეკემ.), ანდრიანოსისი (26 აპრ.), დომინოსისი (26 აპრ.), ზოტიკოსი (31 დეკემ), მელეტოსისი (8 იენ.), სერგი[ო]სისი (8 აგვ. 6 ოქტ. et cet.).

ბ) ხშირად ოს-ისათვის ჩამოუქრიათ ს და სახელი დაბოლოვებულია ოს-ით: მაქსიმო (12 აპრ. 3 აგვ.), თეოკრიტო (2 მარტ.), კლეონიკო (3 მარტ.). პინო, ნისტერო (7 მარტ.), პოლიკარპო (21, 23, 18 თებერ.), ბონიფატიო (13 მარტ.), კოდრატო (22 მარტ.), ეპტასტომატო (24 მაისი), თერაპონტო (25 მაისი), მარკო, ნეოფიტო, ზენონო (14 ოქტ.), ფლაბიანო (15 ოქტ.), ანიკიტო, ფოტო (16 ოქტ.), აბერკო (21 ოქტ.), მერკვლო (24 ოქტ.), ანტიკო, ანდრიანო, არტემიდორო (28 ოქტ.), ჯერენტო, ავრიკანო, პორფირო (12. აპრ.), ლეონიდო (15 აპრ.), მარტენო (6 ივლ.), იაკინთო (11 ივლ.), ზაბინო (22 ივლ.). ასეთ შემთხვევაში Genetivus-იც შესაფერისია: მარკოსი, ნეოფიტოსი და სხვა.

გ) სახელს nominativus-ში მიუღია ბერძნული აკუზატიური ფორმა: თევდოსიონ (12 თებერ), პაპიონ, დიოდორონ (27 თებერ.), საბინონ (13 მარტი), ალექსიონ (17 მარტ.), მალქონ (20 მარტ.), ვეტკზონ (6 აპრ.), ანდრიონ (4 ივლ.), იუსტონ (14 ივლ.), დალმატონ (3 აგვ.), ფლორონ (18 აგვ.), აგათონიკონ (22 აგვ.), პელეონ (19 სექტ.), კორნუტონ (12 სექტ.), პანფილონ (28 სექტ.), კორნელეონ (31 ოქტ.).

ზემოაღნიშნულ ფონეტიკურ მოვლენათა და ონომასტიკურ თავისებურებათა გამო ერთიდაიგივე სახელი ძეგლში წარმოდგეილია სხვადასხვა ფორმით. საჭიროდა ვრაცხთ აქვე დაეურთოთ ნუსხა ასეთი სახელებისა ანბანის რიგზე.

ალექსანდრე—ალეგსანდრე—ალექსანდროს (15 მაისი)	(15 ნოემბ. 3 აგვ. 23 დეკ.) — ივსტკ-ნიანოს (16 ნოემბ.)
ესტატი (24, 25 სექტ.) — ევსტათი (26 სექტ.) — ევსტატი (28 ივლ.)	იპოლიტე (30 იანვ. 24 ოქტ.) — ვპო-ლიტე (18 ოქტ.)
ეტკფანე (12 მაისი) — ეპიფანე (13 მაისი, 18 ნოემბ.)	კორნელი (29 ოქტ.) — კორნელიოს. (20 ოქტ. 30 დეკ.) — კორნელეოს (20 ნოემბ.) — კორნელეონ (31 ოქტომ.)
ვალენტი (26 იანვ.) — ვალენტინე (17 მარტ.)	ლეონიდე — ლეონიდო (15 — 16 აპრ.)
თევდორი (11 იანვ.) — თევდოსიონ (12 თებ.)	მაქსიმო (12 აპრ. 26 აგვ.) — მაქსიმოს (28 აპრ. 21 იანვ.) — მაქსიმე (13 აგვ.)
თორსო (10 თებ. 12 ივლ.) — თურსო (8 აგვ. 22, 23 სექტ) — თვრსო (18 ოქტ.)	მელეტი (12 თებ. 23, 24 ოქტ.) — მელენტი (25 მაისი)
იგნატი (29 იანვ.) — იგნატი (30 იანვ. 20 დეკ.) — იგნატიოს (19 დეკ.)	მელიოდი (13 მაისი.) — მელიოტიოს (8 იენ.) — მელიოდოს (14 იენ.)
ივსტკნიანე (1 იენისი) — ისტკნიანე	

პატერმოთეო (8 აპრ.) — პატერმოთეოზ (9 აპრ.) — პატერმოთე (10 აპრ.)
 პელეოს (11 სექტ.) — პელეონ (19 სექტ.)
 პიონო (7, 8 მარტ.) — პეონ (11 მარტ.)
 პოლოგარპე (26 იანვ.) — პოლოკარპო (21, 23 თებ.) — პოლიკარპო (28 თებ.)
 — პოლიკარპე (22 თებ.)
 პომეილი (16 თებ.) — პომეილიოს (26 თებ.) — პორფირი (6 თებ.) — პორფიროზ (23 თებ.) — პურფირი (16 თებ.)
 რომანა (25 სექტ.) — ჰრომანე (30 აპრ. 1 მაის.) — რომანოს (1 მაისი) — რო-

მანიოს (11 დეკემბ.)
 როფენოზ (1 თებ.) — როფენი (7 აპრ.)
 — როფინო (9 აპრ.)
 საბინონ (13 მარტ.) — საბინოს (26 მარტ.)
 სპირიდონ (12 დეკ.) — სფურიდონ (10 დეკ.)
 ტერენტეოზ — ტერტიოს (10 აპრ.) — ჯერენტო (12 აპრ.) — ჯერენტოს (14 მარტი).
 ტრაქოს (28 სექტ. 1 ოქტ.) — ტრაქოზ (27 ივნ.) — ტარაქოს (11 ოქტ.).

12. კალენდარში გამოყენებულია ბერძნული წყაროები, ეს, სხვა არა იყოს, ნათელია იმითაც, რომ, როგორც აღვნიშნეთ, საკუთარი სახელები ბოლოვდებიან ოს-ითა და ონ-ით (accusat. ფორმა). გარდა ამისა, არის კიდევ სხვა საბუთიც ამისა, რომელიც ამასთანვე ადასტურებს, რომ მთარგმნელს მაინცა-დამაინც კარგად არ სცოდნია ბერძნული. 1) „თებერვალს ვკითხულობთ: „ბლასიონტონ ხუცისაჲ“; სახელი ბლასიონტონ არ არსებობს, წარმოდგას იგიდან, რომ ბერძნულში იკითხებოდა: Βλασιον τὴν περὶ τὴν τερῶν; მთარგანელმა შეაერთა სახელი და ართრონი და მიიღო ბლასიონტონ. 2) ოქტომბრის 5-ს აღნიშნულია: ენბლაშერნოს, რაც უნდა იყოს უხეიროდ წაკითხული და გაგებული ჰქონდეს Βλαχέρσιον. 3) ენფეჯლონი (27 სექტ.) და ენბიჯლონი (28 სექტ. 10 ნოემბ.) ერთისადაიმავე დაბის სახელი უნდა იყოს, წარმოიშვა ეს სახელი აგრეთვე არასწორად წაკითხულის და გაგებულის ჰქონდეს Βηγγλον-საგან. 4) სალუკუ (17 თებერვ.) არის ბერძნული τὸν Σαλουαίου resp. Σελεαίου. 5) კიდუ (19 თებერვლ) არის ბერძნული τὸν Κοδῶν = Κοδράτου 6) ელინარხუ და ელინუ, (26 ნოემბ.) არის ბერძნული genetivus-ის ὁν ფორმა. 7) მშვდობაჲ (21 ოქტ.) არის თარგმანი ბერძნული ირინესი. 8) დროსიდოსისი არის genet. დროსიდოს-ისაგან, უკანასკნელი კი თავის მხრივ არის ბერძნული genetivus-ი Δρόσις - Δρόσιδος.

13. კალენდარი ამოკრებილია ლიტურგიკული სვინაქსარიდან, რაც იქიდანა ჩანს, რომ, მსგავსად ჩვენ მიერ გამოცემული „იერუსალიმის გონჩინებისა“, ამათივე დღეს ვპოულობთ შემდეგს ტიპიკარული ხასიათის შენიშვნებს: „წმიდათაჲ“ (7 მარტ. 9 აპრ. 14 აპრ.), „ყოველი წმიდათაჲ“ (1 აპრ. 3 ნოემბ.), „მარტკლთაჲ“ (29 მაისი), „ყოველი მოძღუართაჲ“ (28 მაისი), „ყოველი სატფურისაჲჲ“ (12 დეკემბ.). ეს ნიშნავს, რომ აღნიშნულ დღეებში ღვთისმსახურება შესრულდება იმ წესით, რა წესიც დადებულია წმიდათა, მარტკლთა, და სატფურისათვის.

14. ჩვენი გამოცემის შესახებ უნდა შევნიშნოთ შემდეგი: ტექსტში შესწორებულია ყველა შეცდომა, რომელნიც ზემოთ, თავის ალაგას, აღვნიშნეთ; ქარაგმებრივ ყველგან გახსნილია შემდეგნაირად: 1) იწე—იოვანე, ეცნაიდან

თვით ხელნაწერში ვპოულობთ ამ სახელს სრულის ფორმით (7 იანვ. 29 იანვ. 31 იანვ. 20 მარტ. 29 მარტი. 14 აპრ. 8 მაისი, 3 ივნისი). 2) თ^ე თ^ეკ^ე — თევდორე თევდორ^ე, როგორც ამას სრული ფორმით ხელნაწერშიც ვხვდებით (26 იანვ. 10 მარტ. 21 აპრ), მსგავსად ამავე ძირის სახელებისა: თევდოსი (11 იანვ. 19 იანვ. 12, 13 აპრ.), თევდოტე (19 იანვ.), თევდორიტე (28 მარტი). 3) პ^ეტ^ერ^ეკ^ე — პატრიაქი, როგორც დაწერილია სრულად 14 თებერვალს. 4) კ^ენ^ეპ^ელი კონსტანტინეპოლი, როგორც ვკითხულობთ ამ სახელს 23 დეკემბერს. 5) თვეთა სახელები: ს^ეკ^ედ^ებ^ერ^ესა, ო^ეკ^ედ^ებ^ერ^ესა, ნო^ებ^ერ^ესა დე^ეკ^ებ^ერ^ესა გახსნილია ისე, როგორც ვკითხულობთ 203 ხ ფურცელზე: სეკდენბერსა, ოკდონბერსა, დეკენბერსა. 6) დ^ელ^ეს^ებ^ელი — დღისსაძიებელი, როგორც 203 ხ ფურცელზე იკითხება სრულიად.

ტექსტი

კრიბაჲ თთუეთა წალიწდისათაჲ

თთუესა იანვარსა აქუს დღ^ე ლა: დღისსაძიებელი არარაჲ: დღეთა აქუს ი თამი: და ღამეთა იღ თამი.

- ა. წინადაცუეთაჲ უფლისაჲ და კსენებაჲ ბასილი ეპისკოპოსისაჲ კესარიელისაჲ და მსგებსი ქრისტ^ეს შობისაჲ.
- ბ. სილიბისტროს მამათმთავრისაჲ, ჰრომთა პაპისაჲ: და მათე მონაზონისაჲ.
- გ. ამბა მელიტონ მამასახლისისაჲ საბაწმიდელისაჲ და მალაქია წინაღწარმეტყუელისაჲ.
- დ. ამბა იოვანე სქოლარისაჲ და გორდი მოწამისაჲ.
- ე. წყლის კურთხევაჲ = .
- ვ. განცხადებაჲ = .
- ზ. აბოჲსი: და იოვან^ესი.
- თ. იოვანე დაყუდებულისა ეპისკოპოსი[სა] საბაწმიდელისაჲ: და მაკარისი. პიმენისი. არსენისი = .
- თ. გრიგოლი ეპისკოპოსისაჲ ნოსელისაჲ და პოლიევკტოს მოწამისაჲ =
- ი. გრიგოლი ეპისკოპოსისაჲ ნოსელისაჲვე.
- ია. თევდორის მამისაჲ = .
- იბ. ფილოთეოზ მოწამისაჲ = და მოყუასთა მისთაჲ. და სტეფანე მამასახლისისაჲ.
- იგ. მსგებსი განცხადებისაჲ და მამათა სინელთაჲ და რაითელთაჲ ✠.
- იდ. სტეფანე წმიდისაჲ: და ნინოჲსი: და ერმოლოს [და] სტრატონიკე მოწამისაჲ = .
- იე. კსენებაჲ ბაბილაჲსი ანტიოქელ პატრიაქისაჲ და სამთაყრმათა მისთაჲ: და არჩილისი ქართველისა მაწამისაჲ:
- ივ. ქუზიბას ღმრთისმშობლისაჲ. ოდეს ახარა ანგელოზმან იოვაკიმს ქუზიბას შობისათვის ღმრთისმშობელისა მარიამისა: და სისინისი და მის თანა მოწამეთაჲ = .

იზ. წმიდისა ანტონისი ✽

იწ. ქუზიბას ღმრთისმშობელისა მონასტერსა სატფური: და ალექსანდრე მთავარეპისკოპოსისა ალექსანდრიელისა და ათანასისი: და კკრილსი: და ამბა პავლე განშორებულისაა რომელი უწინარს ანტონისა განვიდა უდაბნოდ:

ით. თევდოსი დიდისა მეფისაა: და თევდოტე ხუცისაა და ამბა ანტონისი. რომელსა ერქუა რაეახ. მოწამისაა.

კ. საკვრველთმოქმედისა ღმერთმემოსილისა წმიდისა მამისა ჩუენისა ევთემისი ✽

კა. პეტრეწმიდას სატფური: და ტიმოთე მოციქულისა და მაკარისი: და ამბა მაქსიმოს აღმსარებელისაა:

კბ. კსენებაე ყოველთა წმიდათა რომელნი მოდღესადმდე მარტვლებულ-არიან: და ტიმოთე მოციქულისავე.

კგ. კლემენტოზ ანკვიელ ეპისკოპოსისაა: და აგათონისი და იუდა მოციქულისაა:

კდ. ანასტასიაწმიდას კლემენტოზ მამათმთავრისა დიდ[ი]ს ჰრომისა და ბიკენტისი: და კკრიაკოზ აღმსარებელისა საბაწმიდელისა და ყოველთა საბაწმიდას გარდაცვალებულთა მამათა სახელებისა კსენებაე ✽

კე. გრიგოლ ეპისკოპოზისა ნანძიანძელისაა ღმრთივგამომეტყუელისაა.

კვ. იოვანე ოქროპირისა ნაწილთა მოხუმაე კოკოსონით კონსტანტინეპოლის და თევდორე მთავარეპისკოპოსისაა და ვალენტი მეფისაა და პოლოგარპე მოწამისაა და ქსენ[ოფონისაა].

კზ. იოანე ოქროპირისა მთავარეპისკოპოსისაა კონსტანტინეპოლისა და ელია პატრიარქისაა იერუსალშმელისაა ✽

კც. წმიდისა ეფრემისი და კსენება[ე] ყოველთა წმიდათა მამათაე მეუდაბნოეთაე: და პეტრე მთავარეპისკოპოსისაა დამასკელისაა =.

ვთ. ჯუარისაა რომელი ერუენა ზეცით კოსტანტინე მეფესა დანობსა ზედა: და იგნატისი და ოქროპირისავე: და იოვანე მამასახლისისაა =

ლ. იგნანტი მთავარეპისკოპოსისაა ანტიოქელისავე და აბრაჰამ ეპისკოპოსისაა კრეტელისაა და იპოლიტსი.

ლა. ზაქარია მთავარეპისკოპოსისაა იერუსალშმელისაა რომელი წარიტყუენა ხუასრო მეფისაგან სპარსეთა[დ] და მუნ აღესრულა: და ამბა კკროს მონაზონისაა: და იოვანსი მოწაფისა მისისაა. მოწამეთაა =.

თთუეხა ფებერგალსა: სამხა წელსა აქუს დღე 15: და მეოთხეხა 10: [დღისხაძიებელი 3]: დღეთა აქუს 02 ეამი და ლამეთა 03 ეამი

ა. ეფრემისი. და როფენოზ და პერმოჯენოზ წმიდათაა =.

ბ. მიგებებაე ⊕

გ. სვმეონ და ანაფსი წინადაწარმეტყუელთაა: და ბასილი მოწამისაა: ეფრემისივე და ამბა პავლსი და მარკოზისი და პანფილსი და ამონაფსი და ევლოგისი და აბუქისი და სხუათაცა მრავალთა მამათაა:

დ. ფილემონ მგოსნისა და მოწამისაა და წმიდათა მეუდაბნოეთაე აქელსი და აპოლონისი და პაფნოტისი და დიოსკორსი და ისიდორსი პელო-

სელისაჲ და ტიმოთე მარტკლისაჲ და ისიდორსი: და ელია მოწამისაჲ და მათეკლისაჲ.

ე. ევსიგნი მოწამისაჲ და ალაპისი წმიდისაჲ და აგათონისი.

ვ. ივლიანე მოწამისაჲ ჰემ[ექ]სელისაჲ და მოყუასთა მისთაჲ: და ნიკიფოროს [და] ევლოგიანოს მარტკლისაჲ და კსენებაჲ წმიდათაჲ [ჰ]ამფილსი პალესტინელისაჲ. პავლსი. პორფირსი და თევდულსი და ივლიანსი და მეგვტელთა ხუთთაჲ ≡.

ზ. კსენებაჲ მაკარი ეპისკოპოსისაჲ და თეოგნი ეპისკოპოსისაჲ და პართენი ეპისკოპოსისაჲ.

ც. პრომელო[ს] მარტკლისაჲ და პოლიკარპე ეპისკოპოსისაჲ და აგათეანგელოზისა დამასკელ ეპისკოპოსისაჲ და თეოგნი ეპისკოპოსისაჲვე.

თ. წმიდისა თევდორსი: და აგათეანგელოზისაჲ დამასკელ ეპისკოპოსისაჲ და მოწამისაჲ: და ამბა თევდორე მამასახლისისაჲ საბას. არქელაოს[ი] მარტკლისაჲ და ნიკიფორე მოწამისაჲ და ჯერასიმსი და თირდატისი:

ი. თეთინია ღირსისაჲ თევდოსიწმიდელისაჲ და ზაქარიაჲს კორცთა პოენაჲ და ფოტინსი მოწამისაჲ და თვრსოჲსი და ალევსანდრსი და ანდრიანსი და ანატოლსი:

ია. ბასილისა. ლონგინოზისი რომელმან უფალსა უგუშირა. მარტკლიაჲ. და ფოტისი და ალაპისი და მისთანათა მარტკლთაჲ ალევსანდრ[ი]ელთაჲ და ბლასიონ ხუცისაჲ:

იბ. თევდოსიონისი. ბარაბაჲსი და მელეტი პატრიარქისაჲ:

იგ. ძრვაჲ [და] წმიდისა დემეტრსი: და მარტინიანოზ მონაზონისაჲ:

იდ. სოლომონ პატრიარქისა[ჲ] და წმიდისა გიორგისი და წმიდისა მამისა აექსენტისი ≡.

იე. ონისიმსი ხუცისა მოწამისაჲ: და წმიდისა ნისიმოჲსი: და ა[ნ]დრიანსი და სხუათა მარტკლთაჲ.

ივ. კსენებაჲ წმიდათა მოწამეთაჲვე ჰამფილსი. ვალენტონისი. პავლსი. პურფირისი: თევდულსი. ივლიანსი კესარიელთა[ჲ]. და მეგვტელთა ხუთთაჲ. და ნეტარისა პართენი ეპისკოპოსისაჲვე: და პომეილი მოწამისა და მისთანა მოყუასთაჲ:

იზ. სელევკი ეპისკოპოსისაჲ და ევფროსინსი:

იძ. ტიმოთე მოციქულისაჲ: და ლეონტი პაპისაჲ:

ით. წამებაჲ წმიდისა ეპისკოპოსისაჲ კოდრატოჲსი: და აექსიბი ეპისკოპოსისაჲ:

იკ. რაქელის საფლავსა დადგმაჲ წმიდათაჲ. და თევდორე მოწამისაჲ და პაფნუტისი:

იკა. ანდრიანსი და ანატოლსი და პოლოკარპოჲსი მოწამისაჲ: და ევსტათი ეპისკოპოსისაჲ:

იკბ. პოლიკარპე ეპისკოპოსისაჲ სმერნა ქალაქისაჲ და ათანასისი:

იკგ. პორფიროზ ეპისკოპოსისაჲ გაზაჲსი: და პოლოკარპო მოწამისაჲ:

იკდ. სამოელ ეპისკოპოსისაჲ: და იოვანს თაგის პოენაჲ:

კე. წმიდისა ალექსანდრე მარტკლისაჲ და პორფირი გაზელ ეპისკოპოსისაჲ = და ტარასი ეპისკოპოსისაჲ:

კვ. პონტილოს ეპისკოპოსისაჲ გაზელისაჲ და მაკარი ეპისკოპოსისაჲ:

კზ. ნეტარისა გერონტისი და ლვკერო მარტკლისაჲ: და პაპიონ: და დიოდორონ მოწამისაჲ:

კშ. წამებაჲ წმიდისა პოლიკარპო ეპისკოპოსისაჲ: და ალექსანდრე მოწამისაჲ: და სადოთ მოწამისაჲ: პროტერიოს ალექსანდრიელ პატრიაქისაჲ.

კო. კორციტა აღებისა პარასკევსა მოქცევაჲ და სინანული ნინეველთაჲ მარხვაჲ:

იანვრითგან დღენი ნთ.

თთუება მარტსა აქუს დღჲ ლა დღისხაძიებელი ზ. დღეთა აქუს იზ უამი და ლამეთა იზ უამი

ა. ანასტასიაწმიდას კსენებაჲ სილიბისტროს მამათმთავრისა დიდისა პრომისაჲ და პაელსი და გერმანეჲსი წმიდათაჲ: და ევდოკია მოწამისაჲ:

ბ. წმიდისა გერმანეჲსი: და თეოკრიტო წმიდისაჲ და ევტროპი მოწამისაჲ :

გ. კლემონიკოჲსი და ევტროპისი და ბასილიკოსი წმიდათაჲ და ანდრია-ნსი და ცოლისა მისისა ანატოლსი და ალაპისი მარტკლისაჲ. და ჯერასიმსი. და პორფირი ეპისკოპოსისაჲ:

დ. წმიდათა კოზმან-დამიანსი და ევპოლოჲსი მოწამისაჲ: და ევსუქი ხუცისაჲ:

ე. ანდრია მოციქულისაჲ და ჯერასიმისაჲ და თევდორე მოწამისაჲ ახლისაჲ და მოყუასთაჲ:

ვ. წმიდისა ავაპისი და ანდრიანსი და ევბულსი წმიდათაჲ: და კონონისი:

ზ. წმიდათა მამათა ჩუენთა კვპრელ ეპისკოპოსთა არკატისი და ნეს-თერეონისი: და წმიდისა პიონოჲსი. წმიდათაჲ. და თეოფილაქტე ეპისკოპოსისაჲ :

თ. პიონოჲს წმიდისა მოწამისაჲ: პავლე ეპისკოპოსისაჲ და კვპრელთაჲვე:

თ. წმიდათა ორმეოცთა წამებაჲ =

ი. წმიდისა თევდორსი და სოფრონ ეპისკოპოსისაჲ.

ია. წმიდისა სოფრონისი ეპისკოპოსისაჲ იერუსალშმელისაჲვე და პეონ მოწამისაჲვე:

იბ. პრონტსი წმიდისაჲ და თეოქთანისი:

იგ. წმიდისა ამბა ნიკოდემოზ მამასახლისისაჲ: და ბონოფატიო მარტკლისაჲ: და საბინონ მოწამისაჲ:

იდ. წმიდისა ტიმოთსი და ქრისტინაჲსი და ჯერენტოზ მოწამისაჲ:

იე. ფილოკტიმონსი და ქრისტინაჲსი: და ამონისი:

ივ. წმიდისა ევფროსინსი და ევსუქი ეპისკოპოზისაჲ:

იზ. სილონს ვალენტინე მეფისაჲ, და კვრილე პატრიაქისაჲ იერუსალშმელისაჲ: და ალექსიონისი:

ივ. მოწაფეთას წმიდისა კვრილე იერუსალემელ პატრიარქისაჲვე და ტი-
მოთე დიაკონისაჲ და ცოლისა მისისა მავრადსი მოწამეთაჲ:

იო. წმიდათა მამათა დამწუართა საბაწმიდელთა X

ვ. იოვანე ეპისკოპოსისაჲ: და წმიდისა ხრისაჲსი და წმიდისა დედისა
იადსი და მალქონ მონაზონისაჲ:

კა. ამბა სოფრონი მამასახლისისაჲ და ანინსი:

კბ. წმიდისა აგაკისი და კოდრატოჲსი:

კგ. წმიდისა აგაპისი. ალექსანდრეთა ორთა. დიონოსისი. ტიმოლაჲსი:
და პადისიოსისი: და პრომელსი და მათთანა მოწამეთაჲ: და პისტოს: ელპი-
ტოს: ალაპისი წმიდათაჲ. და არტემონ ეპისკოპოსისაჲ:

[ზემო აშიაზე მიწერილი]. კდ. ხარებაჲ. ლიტობაჲ დიდი ადგილსა მას
სადა წმიდაჲ ღმრთისმშობელი ეჩუენა და ეზრახა გრძელად წმიდასა საბას.
ლაგრაჲ შეიწირა და უბრძანა რაჲთა ეკლესიაჲ აღაშენოს სახლად მისა:

კდ. წმიდისა ალევსანდრსი. ალაპისი. დიდი მარტვლობაჲ რომელი იყო
დღესა ბზობასა საშინელი საესე სიმწართა მამათა ზედა და დედათა და ჭა-
ბუკთა და ჩჩვლთა: ჯერ ა[რს] ეამის წირვაჲ და უქმობაჲ: და თომა მონაზონისაჲ:

კე. ხარებაჲ X

კვ. საბიანოს მღდელისაჲ: და ისაკ მონაზონისაჲ.

კზ. ისაკ მარტვლისაჲ: და წმიდისა მატრონაჲსი:

კც. წმიდისა თეოდ[ო]რიტსი მოწამისაჲ: და ისაკისივე: და ბასილი ქერ-
სონელ ეპისკოპოზისაჲ:

კთ. იოვანე და მოდესტოს მთავარეპისკოპოსისა იერუსალემელისაჲ: და
ნეოფიტსი:

ლ. წმიდისა, საპაკისი ანასტასიას: და იოვანს კლიმაქისაჲ და ნეტარისა
იპოლიტსი:

ლა. იოვანე კლემაქისივე და კვრიაკოზ ეპისკოპოსისაჲ:

ლენი [იანკრიოვან] ე.

**თთუესა აპრილსა აქუს დღს ლ დღისხაძიებელი 3 დღეთა აქუს
იზ უამი და ლამეთა ია უამი**

ა. ღმრთისმშობელისაჲ და ელისაბედისი ურთიერთას მოკითხვაჲ: და
მამისა სტეფანე საბაწმიდელისაჲ: და კსენებაჲ ნეტარისა მარიამ მეგვკატელი-
საჲ: და წამებაჲ წმიდათაჲ ალაპისი და ერენსი სალოანელთაჲ. და მსგებსი
ხარებისაჲ. ყოველი წმიდათაჲ:

ბ. ამფიანსი და თევდოსიადსი მოწამეთაჲ. და სტეფანე დაყუდებულ-
საჲ საბაწმიდელისაჲ რომელი ზღუასა ზედა ვიდოდა. მიცვალებაჲ და სტეფანე
ეპისკოპოსისაჲ.

გ. კსენებაჲ ნეტარისა ილარიონისი: და ნიკიტა მოწამისაჲ.

დ. ანთიპატროს ეპისკოპოსისაჲ და წმიდათა მოწამეთაჲ თევდული და
თევდორე და ალათოპისი მოწამეთაჲ.

ე. წმიდათა მოწამეთაჲ ტარასიოს მოწამისაჲ და თერმოჲსი და მისთანა
მოყუასთა წმიდათაჲ: და პერსიდა მოწამისაჲ:

გ. მარიამ მეგვკატელისა და მარკოზ მახარებელისა და ევტუხონ ეპისკოპოსისა და კსენებად ზოსიმესი და შიმუელმართალთა:

ზ. წამებად წმიდათა როფენისი დიაკონისა და წმიდისა აკულინესი და რომელნი მისთანა იყვნეს და გიორგი იერუსალმელ პატრიარქისა:

ს. ნეტარისა კელესტინესი ჰრომთა პატრიარქისა და პატერმოთეოზისი:

თ. წამებად წმიდათა პატერმოთეოზისი და კვირისი და ალევსანდრისი და ეტუფანისი. ახლისა მოწამისა და როფინო მარტკლისა. წმიდათა და ვიპონ მოწამისა:

ი. წმიდისა მოწამისა ტერე[ნ]ტოზისი და პატერმოთე და კარპიანე მონაზონთა და მოყუასთა მათთა და ტერტიოს მოწამისა. იგივე:

ია. წმიდისა ანტეპაქსი მოწამისა და პირლამო[დ]ს ეპისკოპოსისა და ბაქოზ მოწამისა. რომელი იწამა დღეთა ჰართამა ამირისათა.

იბ. წამებად წმიდათა ჯერენტოქსი და აფრიკანოქსი და მაქსიმოქსი და პომფიოქსი მოყუასთათურთ: და მარტური ეპისკოპოსისა იერუსალმელისა და თევდოსისი:

იგ. მოწაფეთას კსენებად მარტური მთავარეპისკოპოსისა იერუსალმელისა და ქრისტეფორე მოწამისა. რომელი იწამა დღეთა მაჰდი ამირა-მუმნისათა ბაღდადს: და თევდოსისი მოწამისა:

იდ. წმიდისა სვმეონისი რომელი სპარსეთს იწამა და სვმეონ ხუცისა მოწამისა. წმიდათა:

იე. ლეონიდესი და რომელნი მისთანა იყ[ვ]ნეს წმიდათა და მარკი-
[ა]ნე მეფისა და კვპრისი და საბა მოწამისა და ზოსიმესივე .:

ივ. წამებად წმიდისა ბასილი ამასელისა და ლეონიდოს და მისთანა მოყუასთა მოწამეთავე და ერენი მოწამისა:

იზ. წამებად წმიდისა ადაპისი ჰრომისა პატრიარქისა: და მარიანე წმიდისა და ავაპიტონ პატრიარქისა. იგივე .:

იძ. პეტრე მთავარეპისკოპოსისა ალექსანდრ[ი]ელისა და მოწამისა და ქრისტეფორესი. აკულინე და კალინიქს მოწამეთა და შვდთა ყრმათა ეფესელთა:

ით. იოვანე მთავარეპისკოპოსისა იერუსალმელისა და მარკიანე მეფისა და გიორგი პატრიარქისა:

იკ. ნეტარისა მამისა ჩუენისა მაქსიმოანოს პატრიარქისა და არეთაქსი და მისთანა ურიცხუთა მოწამეთა. რომელნი იწამნეს ნეგრა ქალაქსა დვნოს ჰურიისაგან: და პაფნუტი ხუცისა მოწამისა:

იქ. წმიდასა ანასტასიას კსენებად ალექსანდრე მთავარეპისკოპოსისა იერუსალმელისა და წმიდისა თევდორესი:

იღ. მამისა ჩუენისა [თევდორე] არქიმანდრიტისა სიკეუტელისა და ექუსთა კრებათა საკსენებელი და კსენებად ყოველთა წმიდათა პატრიარქთა და ეპისკოპოსთა და მღღელთა და დიაკონთა: და ბიკენტისი და სტეფანიდესი: და თევდორესივე:

იჯ. გიორგიწმიდისა სატფური ☉

იკ. წმიდისა ლეონტისი და ლონგინესი. წმიდათა და გიორგისივე:

ქე. მარკოზ მახარებელისაჲ და კსენებაჲ წმიდათა ღედათაჲ მარიამ ღმრთისმშობელისაჲ. და მარიამ იაკობისი. და სალომეისი: და იოჰანანასი და ლაზარსს დათაჲ:

ქვ. კსენებაჲ წმიდისა ევსუქისი. საკსენებელი ანდრიანოსისი და ანატოლისი და ანდრიანო და ალაპი მარტულთაჲ. გიორგისი. თორსისოჲ და ალექსანდრსი და მოყუასთა მათთაჲ: და მარკოზ მახარებელისაჲჲე და ბასილი ამასელ ეპისკოპოსისაჲ:

ქზ. კსენებაჲ წმიდათაჲ იერიქოჲსა გზასა ოთხსა მილიონსა: და ქრისტეფორსი და კორატსი წმიდისაჲ და ნესტაბოს მოწამისაჲ = და ბასილი ამასელ ეპისკოპოსისაჲჲე:

ქც. წამებაჲ წმიდათაჲ ევლოგისი და ზენონისი. ნესტაბოჲსი და ევსილნიოჲსი და ნეონოჲსი: და ევლოკისი და პოენაჲ წმიდისა ბასილიოსის გუამისაჲ ამასელისაჲ და მაქსიმოს მოწამისაჲ:

ქთ. მოწაფეთას წმიდისა ანდრეასი მოციქულისაჲ და. დადგმაჲ ნაწილთა მისთაჲ და კსენებაჲ ზაბინე ხუცისაჲ: [და] დამასონისი:

ქლ. კსენებაჲ პავლე მოციქულისაჲ: და ჰრომანსი: და ბასილიკსი: [და ევ]ტროპისი მოწამეთაჲ: და იაკობ მოციქულისაჲ:

იანვრითგან რკ დღე არს:

**თთუესა მაისსა აქუს დღე ლა: დღიხსამიებელი ა: დღეთა აქუს
იღ ეამი და ლამეთა ი ეამი**

[ძირს აშიაზე მიწერილია:] ესე თთუე არს ვარდობისაჲ მაისი: და მაისსა კე არს წამებაჲ წმიდისა გიორგისი: და დღესასწაულობაჲ არს დიდი საბერძნეთს. ხოლო თქუნე რაჲ გინე[ბთ] ყავთ და ლოცვა ყავთ ჩემთვის. ამჲნ.

ა. იერემია წინაღმარმეტყუელისაჲ და რომანოს ახლისა მოწამისაჲ X: და დანიელ წინაღმარმეტყუელისაჲ და ჰრომანე ეპისკოპოსისაჲ მოწამისაჲ. მისთანა ყრმისა ერთისა მარტურისაჲ:

ბ. ათანასი მთავარეპისკოპოსისაჲ ალექსანდრიელისაჲ დიდისა =

გ. კსენებაჲ ნეტარისა მამა ქართლისა კათალიკოზისაჲ: და სილოანე და ზოისი და მისთანათაჲ: და ნიკიფორსი: და საბაჲსი: ✠

დ. წმიდასა ანატასიას კსენებაჲ სილოანსი და მისთანათა მოწამეთაჲ და პელაგიასი: მენაჲსი და ფოკაჲსი:

ე. ესაია წინაღმარმეტყუელისაჲ: და სტრატეჯი მამასახლისისაჲ საბაწმიდელისაჲ: ⊕ და დომენტისი:

ვ. იობ მართლისაჲ = და ნეტარისა პახუმისი და თევდორსი და ილარიონისი =

ზ. გოლგოთას გამოჩინებაჲ ზეცით პატიოსნისა ჯუარისაჲ =

ც. იოვანე მახარებელისაჲ და არსენი მონაზონისაჲ = და იობისიჲჲე:

თ. მთასა ზედა მოციქულთა ეკლესიასა დადგმაჲ პეტრეჲსი და პავლსი. ფილიპსი და თომასი მოციქულთაჲ და იოვანე ნათლისმცემელისაჲ: ესაია წინაღმარმეტყუელისაჲ: მარტულთაჲ თევდორსი: კლავდიანსი: ტრიფონეჲსი: ონესიფორსი: და მათთანა მოწამეთაჲ:

ი. ფილიმონისი და აგაკისი: პახომისი და ეპიმახოს მოწამისაჲ: და საბა-
წმიდას მარტვლთაჲ რომელნი ღმრთიეკმნულსა ეკლესიასა საკურთხეველსა
ქუეშე არიან = და სიმონ მოშურნისაჲ:

ია. წამებაჲ წმიდისა მოქოჲსი. და ამონი წმიდისა ეპისკოპოსისაჲ: და
კსენებაჲ სოფრონი იერუსალშემელ პატრიარქისაჲ.

იბ. მოწაფეთას ეფრემი მთავარეპისკოპოსისა იერუსალშემელისაჲ და
ეტჳფანე კვპრელ ეპისკოპოსისაჲ =

იგ. წმიდასა ანასტასიას კსენებაჲ ეპიფანე მთავარეპისკოპოსისაჲ კვპრე-
ლისაჲვე: და თეოგთისტსი: და მელოდი მოწამისაჲ:

იდ. იუდაჲსი მოციქულისაჲ და წმიდათა მოწამეთაჲ ისიდორსი: და
კუდიროჲსი: და ალევსანდრსი: ბარბარსი: და კსენებაჲ წმიდათაჲ პახუმისი
და თევდორსი: და ეპიმახოს მოწამისაჲ =

იე. ღმრთისმშობლისაჲ ტაძრად მიყვანებაჲ და ალექსანდროს პროსელ
ეპისკოპოსისაჲ = და ისიდორსი:

ივ. ზაქარია წინაჲსწარმეტყუელისაჲ და წმიდისა ელადიოს მღღელისა და
მოწამისაჲ და წმიდისა მოწამისა ქსენოდოხოჲსი: და იოსტინე მოწამისაჲ და
თომა პატრიარქისა იერუსალშემელისაჲ:

იზ. დაწუჳაჲ იერუსალშემისაჲ და კსენებაჲ იერუსალშემელთა პატრიარქთაჲ
იაკობისითგან ვიდრე მოდისტოსისაჲმდე: და თეოქთისტსი: და ელადი ხუ-
ცისაჲ:

იძ. პავლს შწნებულსა კსენებაჲ იაკობ მოციქულისაჲ ძმისა უფლისაჲ:
სუმეონისი და ზაქარია მღღელისაჲ და გიორგი ეპისკოპოსისაჲ:

ით. პატრიკიოს პროსელ ეპისკოპოსისაჲ და წამებაჲ როფინოზისი: და
პატრიკიოზ ხუცისაჲ .:

იკ. პატიოსნისა ჯუარისა მანგლისისაჲ და წამებაჲ წმიდისა თალე-
ლსი მოწამისაჲ და იერუსალშემისა მოკრებაჲ:

იკა. გევალეს დაბასა კსენებაჲ ისიდორეჲსი და ვაროზისი და თევდო-
რეჲსა და კოსტანტინე და ელენსი:

იკბ. კოსტანტინე მეფისაჲ დიდისაჲ = და იუდა მოციქულისაჲ:

იკგ. კსენებაჲ ზაქარია წმიდისაჲ მღღელისაჲ, და ნეტარისაჲ მამისა ჩუენისა
სუმეონისი მესუეტისაჲ. რომელი იყო მთასა ზედა საკვრველსა: და მელეტისი
და ისაკიჲს ეპისკოპოსთაჲ და ნესთერეონისი მონაზონისაჲ =.

იკდ. სუმეონისივე საკვრველთმოქმედისაჲ. რომელი მთასა ზედა ჯდა: და
ეპტასტომოჲსი და წმიდისა მელეტისივე = და მიქაელ მთავარეპისკოპოსისაჲ:

იკე. პავლს შწნებულსა იაკობწმიდას დადგმაჲ იაკობ მოციქულისაჲ ძმისა
უფლისაჲ. სუმეონისი და ზაქარიაჲსი მღღელთაჲ: და წამებაჲ წმიდისა თერა-
პონტაჲსი: და მელენტი მოწამისაჲ და წმიდისა გიორგისი:

იკვ. ბეთბაგეს და ბეთანიას კსენებაჲ თომაჲსი და ფილიპსი მოციქულ-
თაჲ და ზაქარია წინაჲსწარმეტყუელისაჲ და სატფური ლოდისაჲ წინაშე
ა[ლ]დგომისა საფლავსა განმაცხოველებელსა. თერაპონტა მოწამისაჲვე:

იკზ. ივლიანე მოწამისაჲ და მოწამეთა ოცდაცამეტთაჲ: და იოვანე მონა-
ზონისაჲ:

კვ. წმიდისა თევდორსი და ევლამპი მარტკლისა და ფილეტერონ მოწამისა: ყოველი მოძღუართა:

კთ. ლებერი ეპისკოპოსისა: და ივლიანე მოწამისა: მარტკლთა: და თევდოსია მოწამისა:

ლ. კრებად პროპატიკეს და კატიანსი და ნესთერეონისი მონაზონთაჲ და დიდიმოს მოწამისა: და კვპრიანე ეპისკოპოსისაჲვე:

ლა. კრებად ბეთლემს და თევდოსი დიდისა მეფისაჲ და კატიანსი და ნესთერეონისივე და ერმია მოწამისა: =
[იანვრითჲან] დღე რნა.

თთუესა ივნისსა აქუს დღე ლ: დღისსაძიებელი ლ: დღეთა აქუს იმ უამი და ლამეთა თ უამი

ა. ქრისტეფორსი დიდისა მოწამისა და მოყუასთა მისთა მოწამეთაჲ * და იესტკნიანე მეფისა:

ბ. წმიდისა თევდორსი: და ლუკიანე მარტკლისა და პროკლე ეპისკოპოსისა და იოვანე ეპისკოპოსისაჲ ქუზიბელისა და ნიკიფორე მოწამისა:

გ. ფლავიანსი მწნებულსა კსენებაჲ იოვანე ნათლისმცემელისაჲ. ესაია წინადასწარმეტყუელისა და მოწამეთა: ივლიანსი, პამფილსი, ტიმოთსი. მავრადსი. სვმიონისი. ფეფშიადსი და [ევ]გენიადსი. და თევდორე ერისკაცისა მარტკლისა და ლუკიანე მოწამისაჲვე:

დ. მარიამისი და მართადსი დათა ლაზარსთა და მიტროფანსი:

ე. კონონისი მოწამისა = და სებასტია მოწამისა და ირინსი დედაკაცისა მოწამისა. და მარინადსი:

ვ. გესამანიას კსენებაჲ ათასთა და სამასთა მოწამეთა: და მთავარანგელოზთა = და თეკლადსი და მარიამისი და მართადსი და კონონისე:

ზ. ანდრიანსი და ანატოლიადსი და პოლობი ეპისკოპოსისა და მოწამისა: და წმიდათა მთავარანგელოზთაჲვე და პასარიონისი:

ტ. მელეტეოსისი წაშებაჲ და თევდორსი:

თ. ლოლენდოზ მართლისა და სატფური პროპატიკეს ეკლესიასა ღმრთისმშობლისასა და კვრილე ალექსანდრიელისა:

ი. ზაქარია წინადასწარმეტყუელისა: და ბარნაბა მოციქულისა და ტიმოთე მოციქულისა: და ბენეფორეოს მძოვრისა რომელმან დიაკონი იგი გაქსნა:

იჲ. მეტუბას დაბასა კსენებაჲ წმიდათა მეგვპტელთა არსი. პრომეთეოსისი და ელიადსი მოწამეთა. და ბარნაბა მოციქულისა და ბართლომე მოციქულისა:

იბ. ანასტასიაწმიდას კსენებაჲ ოთხთა მახარებელთა: მათე. მარკოზ. ლუკა და იოვანსი და ლეონტიოს ჰრომისაჲ ბრძნისა და ბარნაბასივე:

იგ. ამფიანსი და თევდოსიადსი წმიდათა და აკულინსი მოწამისა და სატფური გესამანიას: და ენკელ მოწამისა და ეანობი მოწამისა: და ტრკფილე ეპისკოპოსისა:

იღ. მთასა რუველსა იოვანე წმიდას კსენებად ელისე წინადაწარმეტყუელისა და მელოდიოსისი:

იე. სტეფანოს ძუალთა პოვნად და ელისე წინადაწარმეტყუელისა: და სერჯი პატრიაქისა: და ვაროს მოწამისა = და კსენებად ევდოკია დედოფლისა:

იზ. ამოს წინადაწარმეტყუელისა: და ესაია წინადაწარმეტყუელისა: =

იძ. ლეონტი მოწამისა და პოპლიოს მონაზონისა და მოწამისა =:

ით. წმიდისა ბასილიკსი და თეკლასი და მელისი და ორთა მოწამეთა მონაზონთა და მოწამეთა: და ამბაკუმ წინადაწარმეტყუელისა და ზოსიმე მოწამისა

იკ. ანასტასიაწმიდას კვრილე მთავარეპისკოპოსისა ალექსანდრიელისა და ივლიანე მარტკლისა: და დოლან მოწამისა:

იკა. წმიდისა მამაესი, და თეკლასი, და ბასილიკსი და მათთანა ეოწამეთა = და ივლიანესი.

იკბ. მიქაელ მთავარანგელოზისა ეკლესიასა სატფური და კსენებად ელია წინადაწარმეტყუელისა და დადგამად ელისსი და აბდიასი წინადაწარმეტყუელისა და ევსებია მოწამისა:

იკგ. წმიდისა პროკობისი: და ზენონისი და გერმანასი მოწამეთა: და იოვანეს შობა:

იკდ. წამებად წმიდისა ფებრონიასი = და იოვანეს შობა ტრისტახას.

იკე. იოვანე ნათლისმცემელისა შობა X და თევდორა დედოფლისა: და ფებრონიასივე და მარტკრი ეპისკოპოსისა იერუსალმელისა: .

იკვ. ანასტასიას თევდორა დედოფლისა კსენებად. რომელმან აღაშენა ღმრთისმშობლისა ეკლესია: და კვრილე ალექსანდრიელ მთავარეპისკოპოსისა: და ზაქარია და ელისაბედისი და ოლფიან მოწამისა:

იკზ. ტრაქოზ. პრობოს და ანდრონიკსი: და პავლე მოციქულისა = და სამსონ მონაზონისა: და კვრილსივე.

იკძ. წმიდასა ანასტასიას წმიდისა ამბაკუმისი და ამბა კვროს და იოვანე მოწამისა მისისა: და მათთანა დედათა მოწამეთა ოთხთა და პეტრეპავლეთა X

იკთ. წმიდასა ანასტასიას კსენებად პეტრესი და პავლესი მოციქულთა X

იკლ. ემბეტობარა ძუელს დაბასა ოთხსა მილიონსა კსენებად სტეფანოსი ათასთა და ორმეოცდახუთთა: და სამთა ოცთა: ფოკასი. კონონისი. ბაქოასი. სუმეონისი და ისაკისი და პავლესი მოწამეთა * და ყოველთა მოციქულითა:

[იანვრითვან] დღე რა.

თთუესა ივლიხიხსა აქუს დღე ლა. დღეხსაძიებელი მ. დღეთა აქუს
0ღ უამი და ლამეთა 0 უამი

ა. მოწამეთას ამბაკუმ წინადაწარმეტყუელისა. იობენალისი პატრიაქისა და ანატასისა ეპისკოპოსთა იერუსალმელთა. და კოსმან-დამიანეთა.

ბ. კარიათიმს დაბასა დღესასწაული კიდობნისა შჯულისა უფლისაჲ და კსენებაჲ წმიდისა თევდორეჲსი: და ბასილი იერუსალმელ პატრიაქისაჲ და წმიდათა მოწამეთაჲ პავლე. ბილონ. თეონ. ირონ მარტკლთაჲ ✱ და [ვ]ლაქტერნას ღმრთისმშობლისაჲ:

გ. თევდორეწმიდას ბარძიმისა პოენაჲ და თომა მოციქულისაჲ და მარტკლისაჲ და პეტრე-პავლეთაჲვე . და იაკინთო მოწამისაჲ =

დ. წმიდისა დუმენტისი და თევდორე აღმსარებელისაჲ და ნისთერეონისი: და ანდრიონ ეპისკოპოსისაჲ:

ე. წმიდისა სტეფანსისი და დუმენტი მონაზონისა საკვრველთ-მოქმედისაჲვე და პეტრსივე: და მართა სვმეონის დედისაჲ:

ვ. ესაია წინაღმართმეტყუელისაჲ: და პეტრე-პავლე = და მართენო მოწამისაჲ და იოვანე მონაზონისაჲ:

ზ. პეტრე მთავარეპისკოპოსისაჲ ალექსანდრიელისაჲ და აკაკისი: და სისოასი:

თ. წმიდისა პროკობისი მოწამისაჲ X

ი. იოვანე ეპისკოპოსისაჲ. და მარკიანე მეფისაჲ. და თევდორე მენავისაჲ. და ანატოლია პატრიაქისაჲ. და პროკობისივე:

ი. წმიდისა მენაქსი. და ორმეოცდახუთთა მოწამეთაჲ. რომელნი იწამნეს ქალაქსა შინა ურბანს სომხეთისასა:

ია. ორმეოცდახუთთა მოწამეთაჲვე რომელნი იწამნეს ნიკოპოლისს სომხეთს. და წმიდისა იაკინთოჲსი : . და ეფემიანსისი და წმიდისა სვმეონის დედისა მართაჲსივე:

იბ. აფთონის შცნებულსა საკურთხეველისა სატფური: და თვრსო მოწამისაჲ და პროკლე და ილარიონ მოწამეთაჲ და გიორგისი : .

იგ. ანდრეაჲსი სტრატილატოჲსი წმიდისა მოწამისაჲ და გაბრიელ მთავარანგელოზისაჲ და ათენაგენა ეპისკოპოსისაჲ: და გიორგისი:

იდ. გესამანიას მარკიანე მეფისა შცნებულსა კსენებაჲ მამაჲსი. ტარასისი და მათთანა მოწამეთაჲ: და თევდორე მენავისაჲვე: ლიტანიობაჲ დიდი კოსტანტინეპოლის წინაშე ხატსა რომელი თავსმდებ ექმნა თევდორე მენავესა და იუსტონ მოწამისაჲ : .

იე. წმიდისა კვრიკსისი და დედისა მისისა ივლიტაჲსი და მოყუასთა მათთაჲ მოწამეთაჲ ზ. თაჲ და ლ. თაჲ და ჯ და ია. თაჲ ✱

[აქ ქვემო აშიაზე მიწერილია:] კსენებაჲ იონა წინაღმართმეტყუელისაჲ და სინანული ნინეველთაჲ მარხვაჲ გ დღს და გ ღამს აქა ამას თთუესა ივლისსა შინა ყოფილა იგ. იდ. იე-სა შინა.

ივ. ანასტასიაწმიდას კსენებაჲ პანტელეონისი და ვალენტინაჲსი. ენათაჲსი და მანათაჲსი მოწამეთაჲ და კვრიკსისი და ივლიტაჲსივე = და ანტიოქოზ მოწამისაჲ:

იზ. ლონგინოზ ასისთავისაჲ და მისთანა მოწამეთაჲ და ათენაგენა ეპისკოპოსისაჲ მოწამისაჲ და წმიდისა მარინა მოწამისაჲ:

იძ. ბეთლემისა გზასა რაქელის ეკლესიასა კსენებაჲ მისი: დადგმაჲ წმიდისა სტეფანსისი: იოვანე ნათლისმცემელისა გუამისა დადებაჲ, ზაქარია წინაღ-

წარმეტყუელისაჲ: და მოწამეთაჲ ორმოცთაჲ: ტრაქოს. პროპოს და ანდრონიკსი: და ფოკასი და ათანასი ერისმთავრისაჲ რომელი იწამა ქალაქსა კულისზას. ძმად იყო სერჯისი და ბაქოზისი: და დიოსკორსი მოწამისაჲ:

თ. ნეტარისა დიოსისი და მაკრინე ბასილის დისაჲ: და კოზმან-დამიანეთაჲ და ათანასისივე : -

კ. თომა მოციქულისაჲ ფორდენან დაბასა ჰინდოეთს: და ელია წინაღსწარმეტყუელისაჲ და ქრისტიანასი: და მთავარანგელოზ[თაჲ]:

კა. იერემია წინაღსწარმეტყუელისაჲ: და ესაია წინაღსწარმეტყუელისაჲ. და სუმეონ სალოსისაჲ:

კბ. წმიდისა ანდრიაჲსი და ზაბინო ხუცისაჲ და მარიამ მაგდანელისაჲ: დანიელ წინაღსწარმეტყუელისაჲ = და იაკინთო მოწამისაჲ:

კგ. წმიდათა მოწამეთაჲ აპოლინაროჲსი და ბიტალოჲსი ჰრომისა ეპისკოპოსისაჲ.

კდ. სალოსტინე ეპისკოპოსისაჲ იერუსალჲმელისაჲ და ქრისტინა მოწამისაჲ და ბართლომე მოციქ[ულისაჲ]:

კე. ანასი. ეპრაქსიაჲსი. კლიმპიაჲსი და ეკპრიანე მამათმთავრისა ანტიოქიისაჲ და ივსტინა ქალწულისა ენკრატისისა და მოწამისაჲ და გიორგისი:

კვ. თეკლასი პირველმოწამისაჲ. ოდეს იგი კლდესა შეიყვანა ანგელოზმან და ფარულად ნათელსკა. და ერმოლოზ ხუცისაჲ:

კზ. სუმეონისი მესუეტისაჲ. რომელი იყო მთასა ჰალიბისასა: და სუმეონისი ანტიოქელისაჲ და სუმეონისი. სამთა სუმეონთა მესუეტეთაჲ არს = და პანტელემონისი:

კძ. წმიდათა მოწამეთაჲ ეესტატისი. ეფრემისი და ევფიმსი და ანტონინსი და პანტელემონისი მოწამისაჲ დს სუმეონ ჰალაბელისაჲჲ = და იოვანე ეპისკოპოსისაჲ ქალკიდონელისაჲ:

კთ. წამებაჲ წმიდისა კალინიკე მოწამისაჲ და თევდოტსი. და თევდოსი დიდისა მეფისაჲ.

ლ. ანასტასიაწმიდას იოვანე მახარებელისაჲ და ეზეკილ წინაღსწარმეტყუელისაჲ: და თევდოტსივე : -

ლა. თევდოსი მეფისა მცირისაჲ: და ეზეკიელისივე : -

[იანერიოვან] დღჲ ხიზ.

თთუესა აგვტოსა აქუხ დღჲ ლა. დდისხაძიებელი ბ: და დღეთა

აქუხ იზ ჟამი და ლამეთა ია ჟამი

ა. მაკაბელთაჲ ზ.თა ძმათაჲ და დედისა მათისაჲ:

ბ. წამებაჲ წმიდათაჲ გუნანტიანსი და ადარსი: და შვდთა ყრმათაჲ რომელთა ეფესოს დაიძინეს და პონაჲ სტეფანსი:

გ. ისტვნიანე მეფისა დიდისა[ჲ]: და დალმატონისი და ელისე წინაღსწარმეტყუელისაჲ და თევდოტისი და მოყუასთა პისთა დედათაჲ =

დ. ელია წინაღსწარმეტყუელისაჲ და წამებაჲ იოვანე მკედრისაჲ და სოფიასი და ასულთა მისთაჲ:

ე. მოსე წინაღწარმეტყუელისაჲ და მოწამეთაჲ თუთაელისი და ცსილ-
ნისი და წმიდისა იოვანსი: და სატფური საკურთხევეელისაჲ =

ვ. ფერისცვალებაჲ ⊕

ზ. სოფია ნიაწმიდას ლიტანია: და მოსსი. ეფემიანს ძისაჲ. და ტაბო-
რიაჲსი და ევსიგნი მოწამისაჲ: და ფერისცვალებაჲჲვე:

შ. თევდორსი და თვრსოჲსი და სერგისის მოწამეთაჲ და ელიაჲსი და
სოფიაწმიდისა სატფური ბეკტურ მოწამისაჲ: და მარინაჲსი და სტეფანიდსი
და მელქიზედეკისი:

თ. აპრონ მღღელისაჲ და პანტელეონ მოწამისაჲ: და ჩატათია მოცი-
ქულისაჲ და წამებაჲ დომენტოჲსი: და ემელიანოსისი.

ი. ემელიანოს მარტვლისაჲ = და ლავრენტისი: და ფოკა მოწამისაჲ:

იი. სპოდონთა მონასტერსა ანასტასიაწმიდასა ზემო ღმრთისმშობ-
ლისა ეკლესიასა სატფური და აფრას მოწამისაჲ: და მირონ ეპისკოპოსისაჲ
და ელიოზ მოწამისაჲ:

იბ. აპრონისი და პანტელონისი და ივლიანსი წმიდათაჲ და ლვკერია
მოწამისაჲ და ივა მოწამისაჲ:

იგ. ბეთლემისა გზასა სამსა მილიონსა ბეტოფორის დაბასა კათეზმას
ღმრთისმშობლისა ეკლესიასა კრებაჲ და ეჯლონე მონაზონისაჲ სკიტელისაჲ
და ნაქსიმე მოწამისაჲ:

იდ. ბეტოფორის დაბასა კრებაჲ ღმრთისმშობლისათჳს და კსენებაჲ
ნეტარისა ეგლონისი სკიტელისაჲ და წმიდისა დომენტისი და ემელიანოს მო-
წამისაჲ =

იე. მარიაშობაჲ ⊕: და წმიდისა გეორგისი მონაზონისაჲ სალოსისაჲ და
წმიდისა გერონტისი:

ივ. ამალლებაჲ ღმრთისმშობლისაჲ ნი[აწმიდას]. და კსენებაჲ მაკარი
იერუსალსმელისაჲ =

იზ. პეტრე მოციქულისა ეკლესიასა სატფური სადა იგი იყო ტაძარი
კაიაფაჲსი და ღმრთისმშობლისაჲჲე ნიაწმიდას და პავლე და იოვანსი მოწა-
მეთაჲ და ნიაწმიდისა სატფური:

იშ. ანდრეა მოციქულისაჲ და ზაბინოს ხუცისაჲ. და აგათონიკოს მო-
წამისაჲ და ფლორონ მოწამისაჲ:

ით. პრომინსს შცნებულსა კსენებაჲ პავლე მოციქულისაჲ და ანდრია
მკედრისაჲ:

ი. სამუელ წინაღწარმეტყუელისაჲ:

ია. აბრაჰამ მამათმთავრისაჲ და ღმრთისმშობლისაჲჲე = და ბასა მო-
წამისაჲ = და ეგლონ განშორებულისაჲჲე:

იბ. ისაკისი და იაკობისი მამათმთავართაჲ და ლუკიანოზ მოწამისაჲ და
მსგებსი მარიამობისაჲ და აგათონიკონ მოწამისაჲჲე:

იგ. კსენებაჲ ათანასსი, ბასილისი. გრიგოლისი და გრიგოლისი. იოვანე
ოქროპირისაჲ და ეპიტანე კვპრელ მთავარეპისკოპოსისაჲ და კვრილე [და]
ლუკიოზ ეპისკოპოსთაჲ: და დიდისა კარმეანისი და ჯერასიმსი იორდანეს
მყოფისაჲ. და ათანასი ხუცისა მოწამისაჲ:

კდ. მოციქულთაჲ ფილიპსი და თომასი და ბართლომესი და მათჲ მახარებელისაჲ და სამთა ყრმათაჲ ანანია აზარია მისაელისი = და ტატიანე მოწამისაჲ:

კე. ესაია წინადასწარმეტყუელისაჲ და ზაქარიაჲსი წინადასწარმეტყუელისაჲ და სამთა ყრმათაჲ ანანია აზარია და მისაელისი და დანიელ წინადასწარმეტყუელისაჲ და ტიტე მოციქულისაჲ ეპისკოპოსისაჲ:

კვ. მაქსიმო მთავარეპისკოპოსისაჲ და საბა ასურისაჲ =

კზ. პრავლე მთავარეპისკოპოსისაჲ იერუსალშემელისაჲ და მარტვილისაჲ: და არკადი მეფისაჲ და გელასი მოწამისაჲ: და წმიდისა მამისა პიმენისი და ძმათა მისთაჲ.

კწ. ენქერიმს დაბასა ჯსენებაჲ ელისაბედისი. იოვანე ნათლისმცემელის დედისაჲ. და დადგმაჲ ჰაელსი. სერაპიონისი. იერონიმესი. მარკელსი და მავრიკ მეფისაჲ: იოვანე მოწამისაჲ:

კთ. იოვანე ნათლისმცემელისა თავისა მოკუეთაჲ X.

ლ. ჯსენებაჲ ფოკაჲსი. ბაბილაჲსი. და სატფური ეკლესიისაჲ და იუდა მოციქულისაჲ: და იოსებისი რომელმან დაჰმარხნა ჯორცნი უფლისანი: და ალექსანდრე ეპისკოპოსისაჲ და იოვანეს თავის კვეთაჲვე:

ლბ. ათასთაჲ და სამთა მოწამეთაჲ და იოსებ არიმათიელისაჲვე და ნიკოდემოსისი. რომელთა უფალი ძელისაგან გარდამოიტანეს = და ღმრთისმშობლისაჲ: და სუმეონ ჰალათელისაჲ:

**თთუება ხეკდენხერხა აქუს დღე ლ. დღისხაძიებელი მ. დღეთა აქუს
იზ უამი და ღამეთა იზ:**

ა. გვრგვნი წელიწდისა მოქცევისაჲ. დედათა მოწამეთაჲ და დღესასწაული პროპატივეს:

ბ. ისუ ნავსი და ენთამნიოს წმიდისაჲ და ელისსი: და წმიდისა მამა მოწამისაჲ:

გ. აპრონისი. ელიაზარისი. თინეზისი მღდელთაჲ და ელია წინადასწარმეტყუელისაჲ ზეალყვანებაჲ და თეოგთისტსი. და ისუ ნავსივე და ანთიმოს ხუცისა მოწამისაჲ:

დ. იოსებ მამათმთავრისა და მოსე დიდისა წინადასწარმეტყუელისაჲ მიცვალებაჲ და ივლიანე მოწამისაჲ: და დანიელ წინადასწარმეტყუელისაჲ და ბაბილაჲსი და ჩჩულთაჲ:

ე. ზაქარია წინადასწარმეტყუელისაჲ. ფილიპსი და თომასი მოციქულთაჲ და აპრონ მღდლისაჲვე:

ვ. სილოამს საკურთხეველისა სატფური და ფოკაჲსი და თეოქთისტესი:

ზ. ბეთანიას ჯსენებაჲ ლაზარსი. და ფოკა მოწამისაჲ: და ღმრთისმშობლისაჲ და სოზონტა მოწამისაჲ:

წ. ღმრთისმშობლისა შობაჲ *.

თ. ფოკაჲსი და ბაბილაჲსი: და კვრიაკოზისი: სუკაჲსი: და სერჯი-ბაქოს მოწამეთაჲ და იოაკიმ და ანაჲსი: და ნიკოლაოზისი:

ო. სტეფანეწმიდას ქსენებად ევდუკია ყრმისაჲ: და ანდრია მოციქულისაჲ და ზოტიკოჲსი და ბარტუსაბა მოწამისაჲ: და ლონგინოზისი:

ია. მოციქულთას ზაბინე ხუცისაჲ და დადგამა წმიდისა ეფემიასი: და ევდოკია დედოფლისაჲ: და პელეოს და მოყუასთაჲ: და პეტრე ეპისკოპოსისაჲ ნიკიელიისაჲ:

იბ. იესტჳნიანე მეფისა შწნებულსა ნეას მარიაწმიდას კრებაჲ: და კორნუტონისა:

იგ. სატფური წმიდათა ეკლესიათაჲ რომელსა ჰრქჳან ენკენიაჲ = .

იდ. კრებაჲ მარტურონს. ხილვაჲ ჯუარისაჲ. ჯუართა აპურობაჲ X . კრებაჲ სიონს. სატფურებაჲ ჯუარისაჲ და ქსენებაჲ ევსტუქისი მლდელთ-მოდღურისაჲ.

იე. ოქროპირისა მიცვალებაჲ: და ანიკიტა და მარიანოს მოწამეთაჲ: და მსგებსი ღმრთისმშობლისა შობისაჲ.

ივ. კრებაჲ სიონს: ბეთლემს სატფური და ეფემია მოწამისაჲ:

იზ. კრებაჲ ასამალღებელსა და ეფემიასივე და ოთხთა კრებათაჲ და სტეფანე კჳარელ მთავარეპისკოპოსისაჲ:

იძ. კრებაჲ ბეთლემს. სატფური. და თევდორაჲსი:

ით. კრებაჲ გოლგოთას. ქსენებაჲ პელეონისი. ნილოსისი. პატერმოთეოზისი. და ელიაჲსი და ტროფიმე მოწამისაჲ: და აგათოკლია მოწამისაჲ = .

იკ. კრებაჲ ანასტასიას. მსგებსი ენკენიისაჲ და ქსენებაჲ ლუკა მახარებელისაჲ და ევსტათისი. თეოპისტისი. აგაპისი:

ქვემო აშიაზე მიწერილია:] იგ ქსენებაჲ წმიდისა კჳრიაკოზ მლდელთმოდღურისაჲ რომელმან წმიდაჲ გოლგოთაჲ აღაშენა და განაახლა: იძ წმიდისა ეფემიასივე დედაკაცისა მოწამისაჲ ენკენიისა მსგებსი:

კა. სოფიანიას სატფური სადა იგი იყო სახლი პილატსი: და პავლსი თებაიდელისაჲ. ანტონისი მამისაჲ დიდისა. სოფია წმიდისაჲ: და იონა წინადასწარმეტყუელისაჲ:

კბ. ევსუქი ხუცისა შწნებულსა ქსენებაჲ მისი. დადგამა პეტრსი. პავლსი. ესაიაჲსი. გიორგისი. თჳრსოჲსი და ფოკაჲსი.

კგ. იოვანს შწნებულსა თევდორეწმიდას დადგამა მისი: თჳრსოჲსი და სერგისი და ბაქოზისი. მერკულსი. ეფემიასი მარტვლთაჲ და თეკლაჲსი და ევსუქი იერუსალმელ ხუცისაჲ და თეოფილე ეფესელ ეპისკოპოზისაჲ:

კდ. დადგამა კონონისი და პაპაჲსი. ბაქოზისი: და თეკლაჲსი მიცვალებაჲ. და ევსუქისივე ხუცისაჲ და ესტატისი ცოლით-შვილითურთ:

კე. ქსენებაჲ ბიზიტისი და ბისკოროსი გარე ველსა: მოწამეთაჲ. და პაფნუტისი და წამებაჲ ესტატისი ძისაჲ ცოლისაჲ და შჳლთაჲ და რომანა მოწამისაჲ:

კვ. ანასტასიას ქსენებაჲ ოთხთა კრებათაჲ წმიდათა ეპისკოპოსთაჲ: და პაფნოტისი: და მიქაელ მოწამისაჲ: და რაბინსი: იოვანე მახარებელისაჲ და ევსტათისივე და შვილთა მისთაჲ:

კზ. ხილვაჲ ზაქარიაჲსი და დადუმებაჲ: და ქსენებაჲ ყოველთა პატრიაქთაჲ იერუსალმელთაჲ ანასტასიას და [ლიტანია] ენფეჯლონს წმიდასა: =

კ. ენზიგლონს დაბასა ლიტონია და ალექსანდრე წმიდისა ევლტერსა დადგამა წმიდათა გიორგისი და პანფილონისი და ალექსანდრსი და ტარაქოს. პრობოზ და ანდრონიკეთი: და მამისა ჩუენისა ხარიტონ წმიდისა და მონაზონთა დასაბამისა და მოციქულთა მადლსა და სრბასა თანაზიარისა: და თევდორსი:

კთ. იოვანე ნათლისმცემელისა და ელიაჲსი და ელისსი წინადაწარმეტყუელთა და მარიანსი. მოკოსის მოყუასთა მოწამეთა და წმიდისა კვრი-
[ა]კოზ პალეაღერელისა და.

ლ. წმიდასა ანასტასიას კსენება და მერკვლე მოწამისა და მარიანსივე და ქსენოფორსს ძეთა იოვანსი და არკატი[სი]:

[იანერიოვან] დღე სოგ:

თთუესა ოკდონბერსა აქუს დღე ლა. დღისხაძიებელი არარა და.

დღეთა აქუს ია შამი და ლამეთა ია შამი.

ა. ტარაქოს. პრობოს. ანდრონიკსი: და არეთაჲსი და მოყუასთა მისთა მოწამეთა და პლუტიანსი:

ბ. პროკობის ეკლესიასა კსენება და პეტრსი და პავლსი. ანდრეაჲსი. ფილიპსი. თომასი მოციქულთა: ესაიაჲსი. ზაქარიაჲსი წინადაწარმეტყუელთა და მოწამეთა: პანტელემონისი. თევდოსისი. სერგისი. ქრისტეფორსი. და მამაჲსი: და მათთანა მოწამეთა და არეთაჲსივე და მისთანა მოყუასთა და პლუტიანე მოწამისა: და კვპრიანსი და იოსტისივე და ანანია მოწაფისა უფლისა და პირველ მთავარეპისკოპოსისა და მამასკეს შინა:

გ. სატფური ეკლესიისა მთასა სინასა და ბიკტურისი და სტეფან[ილ]-აჲსი მოწამეთა და დიონოსისი და პროკობის ეკლესიისათავე:

დ. წმიდისა არეთაჲ[სი] და მისთანა[თა] რომელნი იწამნეს ნიგრას ქალაქსა და ზებედე მოწამისა: და შვდთა ყრმათა რომელთა ეფესოს დაეძინა ტა და იბ წელსა: და რომანაჲსი =

ე. იორდანსს ხუცისა შსნებულსა [ბ]ლაქერნას მიქაელწმიდასა თანა ღმრთისმშობლისა ეკლესიისა სატფური: და ენბლაშერნოს მოწამისა: და კვპრიანსივე = და თომა მოციქულისა: და აპრონ მღდელისა:

ვ. კსენება და სერგისისი და ბაქოზისი მოწამეთა და თომა მოციქულისა: და ათორმეტთა მოციქულთა დასხდომა =.

ზ. სატფური აღსამაღლებლისა და სერჯი-ბაქოსთავე მოწამეთა [და] პელაგიაჲსი:

წ. ბეთლემს დაბასა კსენება იაკობ მამათმთავრისა და იაკობ ალფსი:

თ. აბრაჰამ მამათმთავრისა და ლოთ მართლისა [და] დადგამა ანდრეა მოციქულისა და სატფური ეკლესიისა და სევერიანე მოწამისა და სტრა-ტონიკე სელევკიელისა მოწამისა და დედაკაცისა: და ივენტიონ მოწამისა.

ი. კსენება და წმიდისა თეკლაჲსი და ეფემიაჲსი წმიდათა: და ზინაი-დაისი. გრიგოლისი ეპისკოპოსისა:

ია. ივლიანე. პავლს. ანდრონიკე და მოყუასთა მათთა მოწამეთა და ტარაქოსვე : :

იბ. გოლგოთას კსენებად მორწმუნისა ავაზაკისაჲ: და გრიგოლ სომხეთის ეპისკოპოსისაჲ: და მთავარანგელოზთაჲ და თეკლადსი და ეფემიასი. და კარიონ დ[ა] აპალოსისაჲ:

ივ. წმიდათა ორმოცთაჲ და დომინოსი და ნაზარიონ მოწამისაჲ:

იღ. ზენონოზისი და მარკოზისი და ნეოფიტოზისი წმიდათაჲ: და სერჯი პატრიარქისაჲ და ლუკიანე ხუცისაჲ:

იყ. ფლავიანოს შწნებულსა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ: და ესაია წინადასწარმეტყუელისაჲ და ეზეკიელისი და დანიელისი წინადასწარმეტყუელთაჲ და იოსებ მამათმთავრისაჲ: და სამთა ყრმათაჲ ანანია აზარია და მისაშლისი: და ივლიანოსი და ფლავიანო მარტვლთაჲ და ლონგინოსისი:

იყ. ანიკიტოზისი და ფოტოზისი წმიდათაჲ და ეზიდოზიდ მარტვლისაჲ და ოსე წინადასწარმეტყუელისაჲ და გრიგოლ ნოსელისაჲ.

იზ. ბიტასეურის დაბასა კსენებად კოზმანისი და დამიანოსი მარტვლთაჲ და შუმანიკისი რომელი ქართლს იწამა ✱ და ლუკა მახარებელისაჲ:

იშ. ლავრენტიწმიდას დადგმაჲ მისიეჲ: თვრსოზისი თეოქტისტოსი: ვპოლიტოსი და ლავრენტისი რომელი იყო მთასა ზეთისხილთასა. მოწამეთაჲ. და იოელ წინადასწარმეტყუელისაჲ:

ით. სტეფანეწმიდას საკსენებელი ევდოკია დედუფლისაჲ და არტემონ მოწამისაჲ:

იკ. თალელე მოწამისა დიდისაჲ: დადგმაჲ იოვანე ნათლისმცემელისაჲ და მარკოზ მახარებელისაჲ = და ილარიონისი: და კორნელიოს ასისტავისაჲ:

იკ. ანასტასიას კსენებად წმიდისა ერენოსი: და ილარიონ მონაზონისაჲ და წმიდისა მშვდობაჲსი და სამეოცთა მოწამეთაჲ. რომელნი იწამნეს იერუსალმს. და აბერკოზისი და მაკარისი:

იკ. დადგმაჲ პლატონისი მარტვლისაჲ და [ანა]სტასია მოწამისაჲ და მოყუასთაჲ: და კრიპტე და აპოლოზისი. და იაკობ ძმისა უფლისაჲ:

იკ. მარკიანე მეფისა შწნებულსა გესამანიას სატფური დიდი: და ანასტასია მოწამისაჲჲ = და არეთაჲსი:

იკ. გესამანიას ღმრთისმშობლისა საფლავსა საკურთხეველისა დადგმაჲ: და კსენებად მერკვლო მოწამისაჲ და მიქეა წინადასწარმეტყუელისაჲ და ვაროსისი. ანდრიანოსი [და] ანატოლოსი მოწამეთაჲ: და არეთაჲსიეჲ და მოყუასთაჲ და მარკიანე მოწამისაჲ: დასკა მოწამისაჲ. და კსენებად სოფია მოწამისა დედაკაცისაჲ და ასულთა [მისთაჲ] პისტი ელპიდისი ალაპისი: წამებაჲ კოზმანისი და დამიანოსი და მოყუასთაჲ ქალაქსა შინა ეგეას : .

იკ. იდაყუთაჲ [დაბასა] სატფური ეკლესიისი და დემეტეროსი: ფოკაჲსი მოწამეთაჲ და კოზმან-დამიანეთა წამებაჲ და ბაბილა ეპისკოპოსისაჲ და ვაროს მოწამისაჲ და ნათლისმცემელისათჳს კრებაჲ:

იკ. იოვანე ნათლისმცემელისა თავისა პოვნაჲ: და დემეტრე მოწამისაჲ:

იკ. მოწაფეთას დადგმაჲ მარიანოსი და ვალენტოსისი მოწამეთაჲ: და კსენებად მარტვრი და ზაქარია პატრიარქთა იერუსალმელთაჲ და კოზმან-დამიანეთაჲჲ და იოვანე ნათლისმცემელისა თავისა დადგმაჲ:

კვ. წმიდასა ანასტასიას კსენებად წმიდისა ზაქარია მთავარეპისკოპოსისა იერუსალემელისა: რომელი ჯუარსა თანა წარიტყუენა: და მაკარი მთავარეპისკოპოსისა: და ანტიკოხსი და ანდრიანოხსი მოწამეთა და არტემიდოროხსი მოწამისა.

კთ. ევმიოქს დაბასა კსენებად კლეოპადსი. კორნელისი. პანტელეონისი და ლუკა მახარებელისა და ზაქარია წინადაწარმეტყუელისა პანფილსი და ქსისტოხსი და იპოლიტსი და მაქსიმილიანსი და მისთანათა მოწამეთა და ეპიმახოს მოწამისა და ზენობისი და მოყუასთა მისთა:

ლ. ზენობიადსი: და კლეოპაეთი მოციქულისა და ეპიმახოს მოწამისა:

ლა. ბასადას შწნებულსა კსენებად ესაია წინადაწარმეტყუელისა: და მენაქსი და ფოკადსი და ამბა პავლე მონაზონისა და პანტელეონისი: და კორნელეონისი წმიდათა და ეპიმახოს მოწამისავე:

[იანვრითვან] დღე 6დ:

თთუესა ნოენბერსა აქუს დღე ლ. დღისხაძიებელი მ. დღე[თა]

აქუს 0 უამი და ღამეთა 0დ უამი

ა. თომა მოციქულისა და კონონ მოწამისა და კოზმან-დამიანეთა. და ზოსიმსი.

ბ. იოვანე მახარებელისა და სტრატეჯი მარტვლისა და აკინდინეთი:

გ. პასაროონ ხუცისა შწნებულსა კსენებად ფილემონისი. აგაქისი. და გიორგი წმიდისა ეკლესიასა სატფური რამლასა შინა ლუდასა. ყოველი წმიდათა. და აკეთსიმა [და] დოსეფ მოწამეთა.

დ. ისიდორსი მოწამისა და გიორგისივე = და იოანიკისი:

ე. დუმენტისი მოწამისა: და პავლე ეპისკოპოსისა და აღმსარებელისა და დომინოს მოწამისა და კანონიკა მთავრისა ასულისა. რომელი იორდანისა უდაბნოსა იყუდა ნეტარი. და მატრონადსი:

ვ. ანასტასიას კსენებად წმიდისა დომენტისი: და დროსიდოსისი: და პავლე თებელისა:

ზ. მოწაფეთას კსენებად ეფრემისი მთავარეპისკოპოსისა: და წმიდათა მთავარანგელოზთა და ოცდაცამეტთა მოწამეთა:

ყ. სილოვანსი და მისთანათა და მთავარანგელოზთავე.

თ. ესტატისი ცოლით-შვილითურთ და მთავარანგელოზთავე და ბარლამ მოწამისა:

ი. ენბიგლონს დაბასა კსენებად წმიდისა გიორგისი და სატფური ეკლესიისა და კონონ მოწამისა: [და] დანიელისი.

ია. ანასტასიას კსენებად ბიკტორისი და ბიკენტისი. სტეფანიდასი დედაკაცისა. მოწამეთა. და მენად მოწამისა და იოვანე მოწყალისა:

იბ. იაკობ დაჭრილისა და წმიდისა მენადსივე და იოვანე მოწყალისავე.

იგ. ანასტასიას კსენებად ანტონინსი. ბენოხსი. ზაბინსი. გერმანსი მარტვლთა და სამონა გურია აბიზოხსი მოწამეთა და ოქროპირისა:

იღ. აფთონის შმნებულსა გესამანიასა თანა კსენებად ლეონტისი და ალაპისი. დადგამა იოვანე ნათლისმცემელისაჲ. ელია წინაჲსწარმეტყუელისაჲ და ფილიპე მოციქულისაჲ და მიქაელისი და გაბრიელისი მთავარანგელოზთაჲ.

იფ. ფილიპე მოციქულისაჲ და გრიგოლი მთავარეპისკოპოსისაჲ და საკვრველთმოქმედისაჲ და ისტვნიანე დიდისა მეფისაჲ და სამონა გურიათივე = .

იფ. იესტვანოს მეფისაჲვე; და ფილიპე მოციქულისაჲვე = და მათე მახარებელისაჲ:

იზ. ალფიანსი. ზაქემოჲსი და ჰრომანსი მოწამეთაჲ: და ბასილისი ჰამელ ეპისკოპოსისაჲ და მოწამისაჲ. და გრიგოლისი საკვრველთმოქმედისაჲ და ბასილი მთავარეპისკოპოსისაჲ = .

იძ. ანასტასიას წმიდისა. ეპიფანე მთავარეპისკოპოსისაჲ: და კვრილსი და წმიდისა გრიგოლისაჲვე და პლატონ მოწამისაჲ:

ით. თალელსი მოწამისაჲ: და პროკლე მთავარეპისკოპოსისაჲ. ოქროპირისა მოწათისაჲ. და სამონათივე. და აბდია წინაჲსწარმეტყუელისაჲ.

იკ. სატფური ნეაწმიდისაჲ და კორნელეოს ასისთავისაჲ და პროკლე პატრიარქისაჲ:

იკ. საგლახაკოს პასარიონ ხუცისაჲ და მათე მახარებელისაჲ: და ფილე მონ მგოსნისაჲ და მოწამისაჲ და აკაკიოს მოწამისაჲ = . და ღმრთისმშობლისაჲ:

იკ. ანასტასიას კსენებაჲ აგაპისი და ამფილოქსი ეპისკოპოსისაჲ და კლემენტოს მთავარეპისკოპოსისაჲ ჰრომისაჲ და კიკილა მოწამისაჲ:

იკ. გიორგიწმიდას დაეითის გოდოლსა გარეგან სატფური: და მერკვრი [მე]მტილისაჲ და ევთვი მონაზონისაჲ და ევსუქი ხუცისაჲ იერუსალშველისაჲ და პეტრე კაპეტოლელ ეპისკოპოსისაჲ:

იკ. ალაპი მოწამისაჲ და ევსები ეპისკოპოსისაჲ და მერკვლი მოწამისაჲვე და მიქეა წინაჲსწარმეტყუელისაჲ = და ეკატერინაჲსი.

იკ. პეტრე მთავარეპისკოპოსისა ალექსანდრიელისაჲ: და მარტიელისაჲ და წამებაჲ წმიდისა ეკატერინაჲსი ალექსანდრიელისაჲვე = .

იკ. მოწათეთას საკსენებელი პეტრე პატრიარქისა იერუსალშველისაჲ და იოვანე პატრიარქისაჲ და ელინარხუ და ელინუ მოწამისაჲ: და კლემენტოს პაპისაჲ:

იკ. იოვანე პატრიარქისა იერუსალშველისაჲ და იაკობ დაჭრილისაჲვე.

იკ. ანტიკოჲსი და ანდრიანოჲსი მოწამეთაჲ და იაკობ სპარსისა ახლისა მოწამისაჲვე და პანფილსი და მოყუასთა მისთა მოწამეთაჲ კესარიას = და ელინარხოჲსი და ელინოჲსი მოწამეთაჲ: და ანდრია მოციქულისაჲ.

იკ. წმიდათა მოწამეთაჲ ეფესოს რომელნი იყენეს რიცხვთ შვდნი და ელინარხოჲსი და ელინოჲსი და კოზმან-დამიანეთაჲ და მთავარანგელოზთაჲ.

იკ. ანასტასიას კსენებაჲ ანდრეა მოციქულისაჲ და იოვანე მოწყალისაჲ. [იანერიტგან] დღე ტლდ:

თთუეხა დეკენბერხა აქუს დღე ლა: დღისხაძიებელი ე: დღეთა აქუს თ ეამი და ლამეთა იე ეამი:

ი. წამებაჲ იაკობ ძმისა უფლისაჲ. პონაჲ იაკობ მოციქულისაჲ. სკემონისი. და ზაქარია მღღელისაჲ = და ნაუმ წინაჲსწარმეტყუელისაჲ.

ბ. ბეთლემისა გზასა სამსა მილიონსა კათეზმას სატფური ეკლესიისაჲ და ნარიამ მეგვკტელისაჲ. და აბაკუმ წინაფსწარმეტყუელისაჲ:

გ. [ფ]ლურაჲსი და ლავრაჲსი. პავლაჲსი და დისა მისისა იელიანაჲსი მოწამეთაჲ: და წმიდისა ბარბარაჲსი: და სოფონია წინაფსწარმეტყუელისაჲ.

დ. ანასტასიას კსენებაჲ ათორმეტთა წინაფსწარმეტყუელთაჲ: და ბარბარა მოწამისაჲ და იოვანე დამასკელისაჲ.

ე. წმიდისა ღმერთშემოსილისა მამისა ჩუენისა საბა მოლუაწისაჲ და მამათა შორის დიდებულისაჲ:

ვ. გოლგოთას კსენებაჲ ნიკოლას მთავარეპისკოპოზისაჲ: და ბასაჲსი = და ღმერთშემოსილისა საბაჲსივე: და აბრამ კრეტელ ეპისკოპოსისაჲ.

ზ. იოვანე პატრიარქისაჲ იერუსალმელისაჲ: და ნიკოლაოზისივე = და ამპროზისი:

ყ. ანასტასიას კსენებაჲ აეროს ეპისკოპოსისაჲ და ამბროსი ეპისკოპოსისაჲვე: და ნიკოლაოზისივე = და პატაპიონისი:

თ. წამებაჲ წმიდათაჲ მირონოჲსი. ლუკისი. ბასილისი და წმიდისა საბაჲსივე = ყოველი მამათაჲ. და ანაჲსი. სამუელის დედისაჲ. და კსენებაჲ ახლისა ოქროპირისაჲ წმიდისა მამისა ჩუენისა იოვანე დამაშკელისაჲვე. რომელმან შეამკვნა წმიდანი ეკლესიანი და ასწავა ერსა გალობაჲ.

ი. კსენებაჲ იონა წინაფსწარმეტყუელისაჲ: და ამფილოქისი და სფური-ღონ კვარელ ეპისკოპოსისაჲ.

ია. კსენებაჲ ყოველთა წმიდათა მოწამეთაჲ: რომელნი ქართლსა შინა წამებულ არიან. და ჰრომანიოს წმიდისაჲ: და ბარბარაჲსივე და ამფილოქისივე და დანიელ მესუეტისაჲ:

იბ. [გ]ელასი მოწამისაჲ. იოვანეშ შწნებულსა კსენებაჲ წმიდისა თეოდორშისი: და დადგმაჲ ნაწილთა ეფთემია წმიდისა მარტული დედაკაცისათაჲ. და სპირიდონისივე და საბაწმიდას ღმრთივექმნულსა ეკლესიასა სატფური და სამთავე ეკლესიათა ჟამისწირვაჲ: მსგებსი წმიდისა საბაჲსი ✱ ყოველი სატფურისაჲვე:

ივ. ვესტრატისი. ავქსენტისი: ევგენისი: ორესტისი: მარდარისი და პრომოს წმიდისაჲ =.

იდ. არშთი პრომოთეოზისი და ელიაჲსი მოწამეთაჲ = და ფილიმონ და აპოლონისი:

იე. იოვანე პატრიარქისა შწნებულსა იოვანე ნათლისმცემელსა სატფური და ელევთეროჲს ახლისა მოწამისაჲ და სამთა ყრმათაჲ ანანია აზარია და მისაელისი = და ნესთერეონ ეპისკოპოზისაჲ:

ივ. ტიტე მოციქულისაჲ კრეტელ ეპისკოპოსისაჲ: და ანგეა წინაფსწარმეტყუელისაჲ].

იზ. მოწაფეთას საკსენებელი ნეტარისა მოდისტოსისი პატრიარქისაჲ იერუსალმელისაჲ. რომელმან დაწუვისა უჟუანათ ალაშწნა წმიდაჲ სიონი ანასტასია და კათოლიკე და წმიდანი ეკლესიანი ა[ლ]დგომასა შინა = და იოვანე ეპისკოპოსისაჲ სარდიკისაჲ:

იწ. სკმეონ არქიმანდრიტისაჲ და მოდისტოსისევე სამწყსოს კსენებაჲ მისი და სამთა ყრნათაჲ და დანიელისიევე.

იით. იგნანტიოსისი მთავარეპისკოპოსისაჲ ანტიოქელისაჲ და მოწამისაჲ: და მოწამეთა მეგვპტელთაჲ: და მილანტო. კალენიკე მოწამეთაჲ გაბალონელთაჲ:

კ. კსენებაჲ თადეოზ მოციქულისაჲ: და იგნანტისიევე =

კა. წმიდისა გრიგოლ პართელისაჲ. და იელიანსი:

კბ. კსენებაჲ წმიდისა რიფსიმსი და გაიანსი [და] მისთანათა მოწამეთაჲ და წმიდისა ანასტასიასი დედაკაცისა და მოწამისაჲ: და ბაქოზ მონაზონისაჲ:

კვ. სამეუფოსა ქალაქსა კოსტანტინეპოლეს სატფური წმიდისა ეკლესიისაჲ დიდისა სოფიასაჲ. რომელი აღაშენა ღმრთის-მოყუარემან მეფეზონ ისტვნიანე. და სტეფანე მძოვრისაჲ საბაწმიდელისაჲ X. და ათთა მოწამეთა კრეტელთაჲ.

კდ. კრებაჲ სამწყსოს. და კსენებაჲ ევგენია მოწამისაჲ და მოყუასთა მისთაჲ და თეკლადსი და აბრაჰამისი და ისაკისი და იაკობისი:

კე. ქრისტს შობაჲ =

კვ. ქრისტს შობაჲევე: დაეითისი: და იაკობ მოციქულისაჲ X

კზ. წმიდისა სტეფანსი პირველდიაკონისაჲ და პირველმოწამისაჲ X

კტ. პეტრსი და პავლსი და იოვანსი მოციქულთაჲ = და თეოდორე პატრიარქისაჲ: და წმიდათა მამათა სინელთა და რაითელთა მოწყუედაჲ.

კთ. იაკობ მოციქულისაჲ და იოვანე მახარებელისაჲ: და ევჯენისიევე და ჩჩვლთა ყრმათაჲ. რომელნი ჰეროდე მოწყვდნა =.

ლ. კრებაჲ მთასა ზეთის ხილთასა და ევგენია მოწამისაჲ. კორნელიოსისი. ამბა მატოჲ მონაზონისაჲ. ანოჯზია მარტვლისაჲ: და ანანია მოციქულისაჲ რომელმან პავლეს ნათელსცა: და ირინე ეპისკოპოსისაჲ.

ლა. საკსენებელი წმიდისა ბოჰადსი. და წმიდათა ზოტიკოსისი ობოლთა მზრდელისაჲ და იაკობისი და იოვანსიევე და მარკელე მონაზონისაჲ:

იანვრითგან დღენი ტჲე:

* * *

ესე კრებანი დღედითა დანიწერიან: თავად კანონისაჲთა: და საბერძნეთისაჲთა: და იერუსალმისაჲთა: და საბაწმიდისაჲთა. რომელი მეტი იყოს გინა დაკლებული შემინდევით ღმრთისათჳს: ხოლო არს დღესასწაული რომელსა ბ და გ დღესა ზედაჲს-ზედა [პა]ტივისცემენ იერუსალმს და საბაწმიდას და მსგებსითაცა: ხოლო თქუენ ვითა გინებ ყავთ¹.

ამათი მჩხრეკელი იოვანე ლოცვასა წმიდასა მომიკსენეთ და ქრისტემან თქუენცა მოგიკსენენ ამს².

ყოველნი ესე კრებანი რიცხუსა მას თთუეთასა წესისაებრ მართლისა განეწესნეს. ხოლო შენ ბრძენო და ღმრთისმოყუარეო მღდელო. რომელსა ეგე რწმუ-

¹ დეკემბრის 24-დან ბოლომდის მარტებზე გვერდით მისდევს ეს მინაწერი.

² აქედან ყველაფერი მეორე სვეტშია მოთავსებული.

ნებულ არს სულიერი საღმრთოდ მსახურებად: იხილე და გულისხმა ყავ თუ რომელსა თთუესა ამის წელიწდისასა მარხვად დადგებოდის: და ამითგანი კრებანი რომელნი მარხუათა შეცკოდიან ეიდრე მარხუათა შემოსლვადმდე აღასრულენ. რაათა კეთილად მსახურებისა წესი არა უღებ იქმნეს და საღმრთოდ კანონი არა უგულებელს იყოს: და წმიდათა კსენებად არა დააკლდეს და გულსმოდგინებად ჩუენი შეიწიროს უფლისა და სწრაფად შრომისა ჩუენისა სათნო იყოს ღმრთისა. და ლოცვითა და ოხითა მათითა მივილოთ წყალობად: და ეპოოთ მადლი ეამსა შეწევნისასა ქრისტე იესუსს მიერ ღმრთისა ჩუენისა რომლისადა არს დიდებად თანა მამით და სულით წმიდითურთ აწდა:

ესე ყოველი¹ მარტსა შეუდგინე თუ გინდეს: და მოსსი წინადასწარმეტყუელისა იენისსა ი. და ელიაჲსი ელისსა კმ. იოვანსს თაჲსი [...]. იენისსა ვ. დჭდეგების მარხვად ხარებისი იანვარსა კმ. და ოდეს ნაკი იყოს კთ. და ფერისცვალებისა იენისსა ია. და ხარიტონ წმიდისა აგვსტოსსა გ. და კონონ მოწამისა აპრილსა ე.

და ესე² დღესასწაულნი რომელ ეწვევიან აღებითგან მარტკლიადმდე: კორცითა აღებისა პარასკევსა ნინეველთა მარხვად.

ყველითა აღებისა პარასკევსა წმიდათა მთავარანგელოზთად.

წმიდათა მარხვათა პირველსა შაბათსა წმიდისა თევდორსი.

მეორესა შაბათსა წმიდათად. მესამესა შაბათსა მოციქულთად: და კსენებად აგაპისი: და სხუათა წმიდათად.

მეოთხესა შაბათსა წმიდათად და კსენებად ეპისკოპოსთად.

მეხუთესა შაბათსა კსენებად კვრილე ეპისკოპოსისა იერუსალმელისა.

მეექუსესა პარასკევსა კსენებად წმიდათა მღვდელთმოდღუართად.

მეექუსესა შაბათსა ლაზარსი. [მეექუსესა კვრიაკესა მარხვათასა] ბზობად: აღუვსებად:

[კვრიაკესა მეორესა] ზატიკთა ახალკვრიაკე.

მეორესა შაბათსა თომა მოციქულისად: X მეორესა სამშაბათსა კსენებად წმიდათა დედათად მარიამ ღმრთისმშობლისად: და მარიამ მაგდანელისად და მარიამ იაკობისი: და სალომსი: და იოპ[ანაჲსი] და ლაზარსს დათად. და მათთანა სხუათაცა წმიდათა დედათად:

მეორესა ოთხშაბათსა სტეფანე წმიდისად:

მეორესა ხუთშაბათსა და შაბათსა ელია წინადასწარმეტყუელისად:

მესამესა შაბათსა კურნებად განრღვეულისად: და ედოსი: და ელისი:

კვრიაკესა მესამესა ზატიკთა იოსებ და ნიკოდიმოსისი და მცხეთისა ჯუარისად ⊕.

მესამესა ოთხშაბათსა დაჲით მეფისად.

მესამესა ხუთშაბათსა ყრმათა ჩჩვლთად X.

დღესა ოთხშაბათსა მეოთხესა ზატიკთასა განზოგებად წმიდათა მათ

¹ სვეტის ქვეშ.

² იმავე ფურცლის მეორე სვეტი.

დღეთა ერგასისთაჲ: და კსენებაჲ ადამისი და წმიდათაჲ. რომელნი აღდგეს მკურნალოთ და შევიდეს წმიდასა ქალაქსა და გამოეცხადნეს მრავალთა ✠.

მეექუსესა ხუთშაბათსა აღმალებაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი ზეცად ☩.

მეექუსესა შაბათსა სილოამს კურნებაჲ ყრმისაჲ =

მეშუდესა ხუთშაბათსა სატფური ბეთლემისი: ღმრთისმშობლისაჲ:

მეშუდესა შაბათსა კრებაჲ წმიდასა თხემისა ადგილსა: წმიდისა საკურთხეველისა სატფური =

და კვრიაკესა ☩ მარტულიაჲ.

დღესა ორშაბათსა შემდგომად მარტულობისა წმიდათა მოციქულთა გაყრაჲ და წარსლვაჲ ქადაგებად ყოველსა ქუეყანასა.

დღესა ოთხშაბათსა შემდგომად მარტულობისა მცხეთისა ჯუარისაჲ =.

დღესა კვრიაკესა შემდგომად მარტულობისა წმიდისა ქრისტინაჲსი და კსენებაჲ ყოველთა წმიდათაჲ ☩.

შემდგომად მარტულობისა მეშუდესა კვრიაკესა კსენებაჲ წმიდისა ათენაგენა მღდელთმოდურისაჲ და წმიდათა მოციქულთაჲ.

ესე ნიშანი ☩ ღამისთევისაჲ არს: და ესე ნიშანი ✕ სპირინისათჳს არს: და ესე ნიშანი = ჟამისწირვისათჳს არს: საბაწმიდისა წესსა ზედა: გულისხმა ყავ.

დღე კვრიაკე დღესასწაულ არს წმიდისა ა[ლ]დგომისაჲ: და შაბათი და სამშაბათი სინანულისაჲ. და ოთხშაბათი და პარასკევი ჯუარისაჲ: და ხუთშაბათი ღმრთისმშობლისაჲ. და შაბათი წმიდათაჲ და სულისაჲ:

და ესე მარხვანი წმიდათა დღესასწაულთანი 56: 56: დღე არს:

დადგების მარხვაჲ იოვანეს შობისაჲ თთუესა აპრილსა ლ: და მარიამობისაჲ თთუესა ივნისსა კ: და ღმრთისმშობლისა შობისაჲ თთუესა ივლისსა იდ: და გიორგიწმიდისაჲ თთუესა სექტენბერსა იე. და მთავარანგელოზთაჲ თთუესა სექტენბერსა ით: და წმიდისა საბაჲსი თთუესა ოკტონბერსა ი. და ქრისტეს შობისაჲ თთუესა ოკტონბერსა ლ:

იანვარი: ლა: დღისსაძიებელი არა[რა]ჲ: აწ მიდისა ბასილისი: 6 განცხადებაჲ. იზ ანტონისი კწ წმიდათა მამათაჲ: კთ ჯუარისაჲ:

ფებერვალი კწ. დღისსაძიებელი გ. ბ მიგებებაჲ:

მარტი ლა. დღისსაძიებელი გ. თ ორმოცთაჲ: კე ხარებაჲ:

აპრილი ლ. დღისსაძიებელი ვ: კგ გიორგი წმიდისაჲ.

მაისი ლა: დღისსაძიებელი ა. ა იერემია წინაჲსწარმეტყუელისაჲ: ზ ჯუარის გამოჩინებაჲ

ივნისი ლ: დღისსაძიებელი დ. კე შობაჲ იოვანე ნათლისმცემელისაჲ:

ივლისი ლა: დღისსაძიებელი ვ. იე კვრიკესი და ივლიტაჲსი.

აგვსტო ლა: დღისსაძიებელი ბ: 6 ფერისცვალებაჲ. იე მარიამობაჲ:

სექტენბერი ლ: დღისსაძიებელი ე: 6 ღმრთისმშობლისა შობაჲ: იგ ენკენიაჲ: იდ ჯუართა აპყრობაჲ: იზ ზაქარიას დადუმებაჲ:

ოკტონბერი ლა: დღისსაძიებელი არა[რა]ჲ: თ აბრაჰამ მამათმთავრისაჲ და ლოთ მართლისაჲ:

ნოენბერი ლ: დღისსაძიებელი გ: 0 გიორგიწმიდა: იღ მთავარანგ-
ლოზთაჲ.

დეკენბერი ლა: დღისსაძიებელი ე: ე საბაჲსი: კე ქრისტეს შობაჲ: კვ
[დავითისი] და იაკობისი: კზ სტეფანსი: კწ თევდორე პატრიარქისაჲ:

Index nominum

- აბღია წინასწარმეტყუელი 22 ივნ. 19
ნოემბ.
- აბერკო 21 ოკტომბ.
- აბიბოს 13 ნოემბ.
- აბო ტფილელი 7 იანვ.
- აბრაამ კრეტელი 30 იანვ. 6 დეკემ.
- აბრაჰამ მამათმთავარი 21 აგვ. 9 ოქტ.
24 დეკემბ.
- აბუქი 1 თებერვ.
- აგათანგელოზ დამასკელი 8, 9 თებერვ.
- აგათოკლია 19 სექტემ.
- აგათონი 23 ივნ. 5 თებერვ.
- აგათონიკე 18 აგვ. 22 აგვ.
- აგაკი 22 მარტ. 10 მაისი, 7 ივლ. 3,
21 ნოემბერ.
- აგაპი, იხ. ალაპი.
- აგაპიტონ, რაფ. ალაპი რომაელი 17
აპრ.
- ადარე მოწამე 2 აგვისტ.
- ადგილი, სადაცა ღმრთისმშობელი ეჩ-
ვენა საბას 23 მარტი
- ადრიანე 6 მარტი
- აეროს ეპისკოპოზი 8 დეკემბ.
- აფაზაკი მორწმუნე 12 ოკტომბ.
- აქსენტი 13 დეკემბ.
- აქსიზი ეპისკოპოზი 19 თებერვ.
- აზარია 24, 25 აგვ. 15 ოქტ. 15, 18
დეკემბ.
- ათანასე ალექსანდრიელი 18 იანვ. 22
თებერ. 1 მაისი. 23 აგვის.
- ათანასე ერისმთავარი 18, 19 ივლისი.
- ათანასე ხუცესი 23 აგვ.
- ათორმეტთა მოციქულთა დასხდომა 6
ოქტომბ.
- ათენაგენა ეპისკოპოსი 13, 17 ივლისი.
- ათორმეტი წინასწარმეტყუელი 4
დეკემბ.
- აკაკი იხ. აგაკი.
- აკინდინე 2 ნოემბერი.
- აკეთსიმა 3 ნოემბ.
- აკულინა 7, 18 აპრ. 13 ივნისი.
- ალექსანდრე 10, 25, 28 თებერვ. 26
აპრ. 14 მაისი.
- ალექსანდრე ალექსანდრიელი 18 იან.
9 აპრ.
- ალექსანდრე იერუსალიმელი 21 აპრ.
30 აგვის.
- ალექსანდრე კესარიელი 23, 24 მარ.
- ალექსანდრეწმიდას ეგუტერი 28 სექ-
ტემბ.
- ალექსიონი 17 მარტი
- ალფიანე 17 ნოემბერ.
- ამბაკუმ წინასწარმეტყუელი 17 ივ-
ნისი.
- ამბროსი—ამპროზი მედიოლანელი 7,
8 დეკემბ.
- ამონა. 3 თებერ. 15 მარტი.
- ამონ ეპისკოპოსი 11 მაისი.
- ამოს წინასწარმეტყ. 17 ივნისი.
- ამფიანე 2 აპრ. 13 ივნისი.
- ამფილოქე 22 ნოემბ. 10, 11 დეკემბ.
- ანა (ღვთისმშობლის დედა) 25 ივლ.
9 სექტემბ.
- ანა წინასწარმეტ. (სვიმეონთან) 3
თებერვ.
- ანა წინასწარმეტყ. (სამოელის დედა)
9 დეკემბ.
- ანანია მოციქული 2 ოქტ. 30 დეკემ.
- ანანია (სამთავარი) 24, 25 აგვ. 15
ოქტ. 15, 18 დეკემბ.
- ანასტასია მოწამე 22, 23 ოკტომბ.
22 დეკემბ.
- ანასტასიაწმიდა 24 იანვ. 1, 30 მარ-
ტი, 21 აპრილ. 4, 13 მაისი, 12,

- 20, 26, 28, 29 იენისი, 16, 30 იელ. 11 აგვ. 20, 26, 27, 30 სექ. 21, 28 ოქტომ. 6, 11, 13, 18, 22, 30 ნოემბ. 4, 8, 17 დეკემბ.
- ანატოლი პატრიარქი 9 იელისი.
- ანატოლია და ანდრიანე 10, 21 თებერვალი, 3 მარტი, 26 აპრ. იენ. 7, 24 ოქტომბ.
- ანგია წინასწარმეტ. 16 დეკემბ.
- ანდრია 15 თებერ. 22 იელ.
- ანდრია მოციქული 5 მარტი, 29 აპრ. 18 აგვ. 10 სექტემ. 2, 9 ოქტომბ. 28, 30 ნოემბ.
- ანდრია მხედარი სტრატელატი 13 იელისი. 19 აგვისტო.
- ანდრია, რუსი. ანდრიონ კრიტელი 4 იელისი.
- ანდრიანე და ანატოლია, იხ. ანატოლია და ანდრიანე.
- ანდრიანოს მოწამე 28 ოქტომ. 28 ნოემ.
- ანდრიონიკე 27 იენ. 18 იელ. 28 სექტ. 1, 11 ოქტომბ.
- ანთიმოს ხუცესი 3 სექტემბ.
- ანთიპატროს ეპისკოპ. 4 აპრ.
- ანიკიტა 15 სექტ. 16 ოქტომბ.
- ანიზე 21 მარტი.
- ანოჯხია მარტული 30 დეკემბ.
- ანტიკო 28 ოქტ. 28 ნოემბ.
- ანტიოქოზ მოწამე 16 იელისი
- ანტიპა პერლამელი 11 აპრ.
- ანტონი დიდი 17 იანვ. 21 სექტემბ.
- ანტონი რავახი 19 იანვ.
- ანტონინე 28 იელ. 13 ნოემბერი
- აპოლოსი 12, 22 ოქტომბ.
- აპოლინარი რომელი 23 იელ.
- აპოლონ მეგვიპტელი 14 დეკემბ.
- აპოლონ 4 თებერ.
- არე მეგვიპტელი 11 იენ. 14 დეკემბ.
- არეთა და მოყუასნი მისნი 20 აპრ. 1, 2, 4, 23, 24 ოქტომ.
- არკადი მეფე 27 აგვ.
- არკატი კვიპრელი 7, 8 მარტი.
- არკატი, ქსენოფონესძე 30 სექტემბ.
- არსენი მონაზონი 8 მაისი
- არსენი 8 იანვ.
- არტემიდორო მოწამე 28 ოქტომბ.
- არტემონ ეპისკოპოსი 23 მარტი.
- არტემონ მოწამე 19 ოქტომბ.
- არქელაოს მარტელი 9 თებერ.
- არჩილ ქართველი 15 იანვ.
- ასამალღებელი 17 სექტ. 7 ოქტომბ., აფთონის შიწნებული 12 იელ. 14 ნოემბ.
- აფრიკანოს მოწამე 12 აპრ.
- აფრას მოწამე 11 აგვისტო.
- ალათოპი მოწამე 4 აპრ.
- ალაპი 5 თებერ. 3 მარტ. 26 აპრ. 20 სექტ. 14, 22 ნოემ.
- ალაპი ალექსანდრიელი 11 თებერვ.
- ალაპი კესარიელი 6, 23, 24 მარტი. 24 ნოემბ.
- ალაპი (ქალი) 23 მარტი, 1 აპრ. 24 ოქტომბ.
- ალდგომისა ეკლესია 17 დეკემბ.
- ალდგომის საფლავი 26 მაისი.
- აპრონ მღვდელი 9, 12 აგვ. 3, 5 სექტემბ, 5 ოქტომბ.
-
- ბაბილა ანტიოქელი 15 იანვ. 30 აგვ. 4, 9 სექტ, 25 ოქტომ.
- ბარბარე 14 მაისი, 3, 4, 11 დეკემბ.
- ბართლომე მოციქული 11 იენ. 24 იელ. 24 აგვ.
- ბარიფსაბა მოწამე 10 სექტემბ.
- ბარნაბა მოციქული 10, 11, 12 იენ.
- ბარძიმის პონა 3 იელ.
- ბარლაამ მოწამე 9 ნოემბ.
- ბასაჲ 6 დეკემბ.
- ბასაჲს შიწნებული 31 ოქტ.
- ბასილ ამასიელი ჰამელი 16, 26, 27 აპრ. 17 ნოემბ.
- ბასილ იერუსალ. პატრიარქი 2 იელ.
- ბასილ კესარიელი 1 იანვ. 23 აგვ. 17 ნოემბ.

ბასილი მოწამე 3 თებერ. 11 თებერ.
9 დეკემბ.

ბასილი ქერსოვნელი 28 მარტი
ბასილივე მოწამე 3 მარტ. 30 აპრ.
19 ივნ.

ბაქოზ მონაზონი 22 დეკემბ.

ბაქოზ, რომელი იწამა ჰართამა ამი-
რას დროს 11 აპრ.

ბაქოზ მოწამე (სერგიოთურთ) 30 ივნ.
3, 23, 24 სექტემბ.

ბეთანია 26 მაისი, 7 სექტ.

ბეთბაგე 26 მაისი

ბეთლემი 31 მაისი, 16, 18 სექტ. 8
ოქტ.

ბეთლემის გზა 18 ივლ. 13 14 აგვ. 2
დეკემბ.

ბენეფორეოს მძოვარი 10 ივნისი

ბენო მარტვილი 13 ნოემბერი

ბეტოფორის დაბა 13, 14 აგვ.

ბიზიტი მოწამე 25 სექტემბ.

ბიკენტი 24 იანვ. 22 აპრ. 11 ნოემბ.

ბიკტორ 8 აგვ. 3 ოქტომ. 11 ნოემბ.

ბილონ 2 ივლისი

ბისკორ მოწამე 25 სექტემბ.

ბიტალო რომაელი 23 ივლისი.

ბიტასეურის დაბა 17 ოქტომ.

ბლასიონ ხუცესი 11 თებერ.

ბლაქერნა 5 ოქტომ.

ბონიფაციო მარტვილი 13 მარტი.

ბოპა წმიდა 31 დეკემბ.

გაბრიელ მთავარანგელოზი 13 ივლ.
14 ნოემბ.

გაიანე 22 დეკემბ.

განცხადება უფლისა 6 იანვ.

გარე ველი 25 სექტემბ.

გეგბალე დაბა 21 მაისი.

გელასი 27 აგვ. 12 დეკემბ.

გერმანა მოწამე 23 ივნ.

გერმანე 1, 2 მარტი.

გერმანე კესარიელი 13 ნოემბ.

გერონტი წმიდა 27 თებერვ. 15 აგვს.

გესემანია 6, 13 ივნ. 14 ივლ. 23, 24
ოქტ. 14 ნოემბ.

გვირგვინი წელიწადისა მოქცევისაჲ 1
სექტემბ.

გიორგი მოწამე 14 თებ. 26 აპრ. 12,
13, 25 ივლ. 22, 28 სექტემბ.

გიორგი ეპისკოპოსი 18 მაისი.

გიორგი მონაზონი სალოსი 15 აგვ.

გიორგი იერუსალ. პატრიარქი 7,
19 აპრ.

გიორგი წმიდისა სატფური 23, 24
აპრ. 25 მაისი, 3, 4, 10, 18 ნო-
ემბერი.

გოლოლი დაეთისი 23 ნოემბ.

გოლგოთა 7 მაისი, 16, 19 სექტემბ.
12 ოქტ. 6 დეკემბ.

გორდი 4 იანვ.

გრიგოლ ეპისკოპ. 10 ოქტომ.

გრიგოლ ნაზიანზელი 25 იანვ. 23
აგვ.

გრიგოლ ნოსელი 9, 10 იანვ. 23
აგვ. 16 ოქტ.

გრიგოლ საკვირველთმოქმედი, ნეო-
კესარიელი. 15, 17 ნოემბ.

გრიგოლ სომხეთის ეპისკოპოსი 12
ოქტ. 21 დეკემბ.

გუნანტიანე მოწამე 2 აგვ.

გურია მოწამე 13, 15 ნოემბ.

დადგმაჲ: ანდრია მოციქ. (29 აპრ.

9 ოქტ.); პეტრე-პავლე-ფილიპე-
თომასი. (9 მაისი), იაკობ-სვიმეონ-
ზაქარიასი (25 მაისი), ელისესი
(22 ივნ.), სტეფანე-იოანესი (18
ივლ. 20 ოქტ. 14 ნოემბ.). პავ-
ლესი (28 აგვ.), ეფემიასი (11 სექ-
ტემბ.), პეტრე-პავლესი (22 სექ-
ტემბ.), იოანე მოწყალისა (23 სექ-
ტემბ.), კონონ-ბაქოზისი (24 სექ-
ტემბ.), გიორგი-პანფილე-ალექსან-
დრესი (28 სექტ.), მარიანესი (7
ოქტ.); ლავრენტისი (18 ოქტ.);

- მარკოზისი (20 ოქტ.), პლატონისა (24 ოქტომბ.).
- დავით წინასწარმეტყველი 26 დეკემ.
- დავითის გოდოლი 23 ნოემბ.
- დალმატონი 3 აგვის.
- დამიანე 4 მარტ. 1, 19 ივლ. 17, 24, 25, 27 ოქტ. 1, 29 ნოემბ.
- დამასონ პაპა 29 აპრ.
- დანიელი მესუეტე 11, 18 დეკემბ.
- დანიელი 10 ნოემბერი
- დანიელ წინასწარმეტყველი 1 მაისი, 22 ივლ. 24, 25 აგვ. 4 სექტემბ. 15 ოქტომ.
- დასჯა მოწამე 24 ოქტომ.
- დაწუვაა იერუსალიმისაჲ 17 მაისი.
- დემეტრე მოწამე 25, 26 ოქტომბ. 13 თებერვ.
- დიოდორონ მოწამე 27 თებერ.
- დიონოსი არეოპაგელი 3 ოქტომბ.
- დიონოსი კესარიელი 23 მარტი.
- დიოს ნეტარი 19 ივლ.
- დიოსკორე მეუდაბნოე 4 თებერ.
- დიოსკორე მოწამე 18 ივლ.
- დოლან მოწამე 20 ივნ.
- დომენტიწმიდა 5 მაისი, 14 აგვ. 6 ნოემბ.
- დომენტი მოწამე 9 აგვ. 5 ნოემბ.
- დომენტი მონაზონი 4, 5 ივლ.
- დომინიო 13 ოქტომბ.
- დროსიდოს 6 ნოემბ.
-
- ეგლონ-ეჯლონ მონაზონი 13, 14, 21 აგვ.
- ეგუტერი ალექსანდრეწმიდას 28 სექტ.
- ეგბულე 6 მარტი.
- ეგგენი-ეეჯენი 13, 29 დეკემბ.
- ეგდოკი 28 აპრ.
- ეგდოკია ყრმა 10 სექტემბ.
- ეგდოკია დედოფალი 15 ივნ. 11 სექტ. 19 ოქტომ.
- ეგდოკია მოწამე 1 მარტი.
- ეგოზუმე დიდი 20 იანვ.
- ეგოზუმე მონაზონი 23 ნოემბ.
- ეგლამპი 28 მაისი.
- ეგლოგიანოს 6 თებერვ.
- ეგლოგი 3 თებერ. 28 აპრ.
- ეგმიტქო დაბა 29 ოქტომბ.
- ეგპოლო მოწამე 4 მარტი.
- ეგსებია მოწამე 22 ივნ.
- ეგსები ეპისკოპოსი 24 ნოემბ.
- ეგსიგნი-ეგსილნი 5 თებ. 28 აპრ. 5, 7 აგვ.
- ეგსტათი-ეგსტატი (პლაკიდა) 20, 24, 25, 26 სექტ. 9 ნოემბ.
- ეგსტათი ეპისკოპოსი 21 თებერვ.
- ეგსტატი მოწამე 28 ივლ.
- ეგსტრატი 13 დეკემბ.
- ეგსტუქი 14 სექტემბ.
- ეგსტუქი იერუსალიმელი ხუცესი 4 მარ. 22, 23, 24 სექტემბ. 26 აპრ. 23 ნოემბ.
- ეგსტუქი ეპისკოპოსი 16 მარტი.
- ეგტვიხონ ეპისკოპ. 6 აპრ.
- ეგტროპი მოწამე 23 მარტი, 30 აპრ.
- ეგფემია-ეფემია 3 ივნ. 11, 17, 18, 23 სექტემბ. 10, 12 ოქტომბ. 12 დეკემბ.
- ეგფემიანეწმიდა 11 ივლისი.
- ეგფიმე მოწამე 28 ივლ.
- ეგფროსინე 17 თებერ. 16 მარტ.
- ეგქსანტი მოწამე 14 თებერ.
- ეგეკიელ წინასწარმეტყველი 30, 31 ივლ. 15 ოქტომ.
- ეგიდ-ბოზიდ მარტკლი 16 ოქტომბ.
- ეკატერინა მოწამე 24, 25 ნოემბ.
- ელადიოს 16, 17 მაისი.
- ელეფთეროს ახალმოწამე 15 დეკემბ.
- ელენე დედოფალი 21 მაისი.
- ელია წინასწარმეტყველი 22 ივნ. 20 ივლ. 4 აგვ. 3, 29 სექტემბ. 14 ნოემბ.
- ელია დამასკელი 4 თებერვ.
- ელია მეგვიპტელი 11 ივლ. 14 დეკემბერი,

ელია იერუსალიმელი 27 იანვ.
 ელია მოწამე 8 აგვ.
 ელია კესარიელი 19 სექტემბ.
 ელიზარი 3 აგვ.
 ელინარხო 26, 28, 29 ნოემბერი.
 ელინო მოწამე 26, 28, 29 ნოემბ.
 ელიოზ მოწამე 11 აგვის.
 ელპიტა 23 მარტი, 24 ოქტომ.
 ელისაბედი 26 ივნ. 28 აგვ.
 ელისე წინასწარმეტყველი 14, 15, 22
 ივნისი, 3 აგვ. 2, 29 სექტემბ.
 ემბეტობარა დაბა 30 ივნ.
 ემელიანოს 9, 10, 14 აგვ.
 ენათა მოწამე 16 ივლისი.
 ენბიგლონ დაბა 27, 28 სექტემბ. 10
 ნოემბ.
 ენბლაქერნო 5 ოქტომ.
 ენთამნიოს 14 მაისი, 29, 30, 31 ოქტ.
 ეპიტანე კვპრელი 12, 13 მაისი, 23
 აგვ. 18 ნოემბ.
 ეტვჟანე ახალი მოწამე 9 აპრ.
 ეპტასტომო 24 მაისი.
 ეპრაქსია 25 ივლისი.
 ერენე (მოწამე ქალი) 1, 16 აპრ. 5
 ივნ. 21 ოქტომბ.
 ერმია მოწამე 31 მაისი.
 ერმილოს 14 იანვ.
 ერმოლაოზ ხუცესი 25 ივლ.
 ესაია წინასწარმეტყველი 5, 9 მაისი 3,
 17 ივნისი, 6, 21 ივლ. 25 აგვ. 22
 სექტემბ. 2, 15 31 ოქტომ.
 ეფრემ ასური 28 იანვ. 1, 3 თებერვ.
 ეფრემ იერუსალიმელი 12 მაისი, 7
 ნოემბერი
 ეფრემ მოწამე 28 ივლისი
 —
 ვარდობა 1 მაისი, შენიშნეა.
 ვალენტი-ვალენტინე მეფე 26 იანვ.
 17 მარტი.
 ვალენტოს კესარიელი 16 თებერ. 27
 ოქტომ.
 ვალენტინა მოწამე 16 ივლ.

ვარო მოწამე 15 ივნ. 14, 25 ოქტომ.
 ვიპონ მოწამე 9 აპრ.
 —
 ზაბინე ხუცესი 29 აპრილ. 22 ივლ.
 18 აგვ. 11 სექტემბ.
 ზაქარია იერუსალ. პატრიარქი 31 იან-
 ვარ. 27, 28 ოქტომბ.
 ზაქარია მღვდელი 18, 23, 25 მაისი,
 26 ივნ. 26 სექტემბ. 1 დეკემ.
 ზაქარია წინასწარმეტყვე. 10 თებერ.
 16, 26 მაისი, 10 ივნ. 18 ივლ. 25
 აგვ. 5 სექტემბ. 2, 29 ოქტომ.
 ზაქშენო 17 ნოემბ.
 ზებედე 4 ოქტომ.
 ზებინე კესარიელი 13 ნოემბ.
 ზეთისხილის მთა 9 მაისი, 18 ოქტომ.
 30 დეკემ.
 ზენობია 30 ოქტომ.
 ზენობი 29 ოქტომბ.
 ზენონი 28 აპრ. 23 ივნ. 14 ოქტომ.
 ზინაიდა 10 ოქტომბ.
 ზოია 4 მაისი.
 ზოსიმე 6 აპრ. 15 აპრ. 19 ივნ. 1
 ნოემბ.
 ზოტიკო ობოლთამზრდელი 31 დეკემ.
 ზოტიკო 10 სექტემბ.
 —
 თადეოზ მოციქული 20 დეკემ.
 თალაღე-თალეღე 20 მაისი, 20 ოქტ.
 19 ნოემბ.
 თევდორა წმ. 2 ივლ. 18 სექტემბ.
 თევდორა დედოფალი 25, 26 ივლისი.
 თევდორე მოწამე 4 აპრ. 9 მაისი, 8
 აგვ. 20 თებერვ.
 თევდორე ახალი მოწამე 5 მარტი.
 თევდორე განწმედილი 6, 14 მაისი
 თევდორეწმიდა 6, 9 თებერ. 10 მატ.
 21 აპრ. 28 მაისი. 2 ივნ. 3 ივლ.
 23 სექტ. 12 დეკემ.
 თევდორე 21 მაისი 8 ივნ. 28 სექტ.
 თევდორე (კონსტ. პატრ.) 28 დეკემ.
 თევდორე აღმსარებელი 4 ივლ.

თევდორე პელოსელი 4 თებერვ.
 თევდორე საბაწმიდელი 9 თებერვ.
 თევდორე ერისკაცი 3 ივნ.
 თევდორე სიკუტელი 22, 23 აპრ.
 თევდორე მენავე 9, 14 ივლ.
 თევდორე მთავარეპისკოპოსი 26 იან.
 თევდორიტე მოწამე 28 მარტი
 თევდოსია 2 აპრ. 29 მაისი, 13 ივნ.
 თევდოსი დიდი მეფე 19 იანვ. 31 მაი-
 სი, 2⁰ ივლ.
 თევდოსი მცირე მეფე 31 ივლისი.
 თევდოსი პალესტინელი 11 იანვ.
 თევდოსი მოწამე 12, 13 აპრ. 2 ოკტ.
 თევდოსიწმიდა 10 თებერვ.
 თევდოსიონ ბარაბა 12 თებერვ.
 თევდოტე თეოდოტე 19 იანვ. 29, 30
 ივლ.
 თევდულე კესარიელი 6, 16 თებერვ.
 თევდულე მოწამე 4 აპრ.
 თეთინია საბაწმიდელი 10 თებერვ.
 თეკლა პირველმოწამე 6, 19 20 ივნ.
 25 ივლ. 23, 24 სექტემ. 10, 12
 ოკტომ. 24 დეკემ.
 თეოგნი ეპისკოპოსი 7, 8 თებერვ.
 თეოკრიტე წმიდა 2 მარტი
 თეონ მოწამე 2 ივლ.
 თეოპისტე 20 სექტემბ.
 თეოფილაქტე ნიკომიდიელი 7 მარტი.
 თეოფილე ეფესელი 28 აგვ.
 თეოფანე აღმსარებელი 12 მარტი
 თეოქთისტე (პალესტინელი) 8 სექტემ.
 თეოქთისტე წმიდა 13, 17 მაისი, 6
 სექტ. 18 ოკტომბ.
 თერაპონტა მოწამე 25, 26 მაისი.
 თერმო მოწამე 5 აპრ. 3 აგვ.
 თვირსო-თორსო 10 თებერვ. 76 აპრ.
 12 ივლ. 8 აგვ. 22, 23 სექტემბ.
 18 ოკტომბ.
 თირდატი 9 თებერვ.
 თომა მოციქული 9, 26 მაისი, 3, 20
 ივლ. 24 აგვს. 5 სექტემ. 2, 5, 6
 ოკტომ. 16 ნოემბ.

თომა იერუსალ. პატრ. 16 მაისი.
 თომა მონაზონი 24 მარტი.
 თუთაელ მოწამე 5 აგვისტ.
 —
 ია 20 მარტი.
 იაკინთო 3, 11, 22 ივლ.
 იაკობ, ძმა უფლისა, 18, 25 მაისი, 22
 ოკტ. 26, 29, 31 დეკემბ.
 იაკობ ალფესი 8 ოკტომბ.
 იაკობ ზებედესი 30 აპრ. 1 დეკემბ.
 იაკობ მამათმთავარი 22 აგვ. 8
 ოკტ. 24 დეკემბ.
 იაკობ სპარსი 12, 27, 28 ნოემბ.
 იაკობწმიდა 18, 25 მაისი.
 იგნატი ანტიოქელი 29, 30 იანვ. 19,
 20 დეკემბ.
 იდაყუთაჲ დაბა 25 ოკტ.
 იერემია წინასწარმეტყველი 1 მაისი
 21 ივლ.
 იერიქოის გზა 27 აპრ.
 იერონიმე 28 აგვისტო.
 იერუსალიმის მოხრება 20 მაისი
 ივა მოწამე 12 აგვ.
 ივენტინე მოწამე 9 ოკტომბ.
 ივლიანა მოწამე 3 დეკემბ.
 ივლიანე ჰემესელი 6 თებერვ.
 ივლიანე კესარიელი 6, 16 თებერვ.
 3 ივნ.
 ივლიანე მოწამე 29 მაისი, 4 სექტემ.
 11 ოკტომბ.
 ივლიანე მარტვლი 20, 21 ივნ. 15 ოკ-
 ტომბ.
 ივლიანე წმიდა 12 აგვ. 21 დეკემბ.
 ივლიტა მოწამე 15, 16 ივლისი.
 იესტინა ქალწული 25 ივლ.
 იესტვნიანე მეფე 1 ივნ. 3 აგვ. 15,
 16 ნოემბ.
 ილარიონ დიდი 3 აპრ. 6 მაისი, 20,
 21 ოკტომბ.
 ილარიონ მოწამე 12 ივლ.
 იოაკიმე 4 სექტემბ.
 იონანიკე დიდი 4 ნოემბ:

იოანე-იოვანე: დამასკელი 4, 9 დეკემ.
 — საბაწმიდელ-ქუზიბელი 8 იანვ.
 2 ივლ.
 — ეპისკოპოსი 20 მარტ. 9 ივლ.
 — იერუსალ. პატრიარქი 29 მარ.
 19 აპრ. 26, 27 ნოემ. 7 დეკემ.
 — კლემაქსი 30, 31 მარტი.
 — მამასახლისი 29 იანვ.
 — მახარებელი 8 მაისი, 12 ივნ. 30
 ივლ. 26 სექტ. 1 ნოემბ. 28, 29,
 31 დეკემბ.
 — მონაზონი 27 მაისი; 6 ივლისი.
 — მოწამე 28 აგვისტო.
 — მოწაფე კვროზისა 31 იანვ. 28 ივნ.
 — მოწყალე ალექსანდრიელი 11, 12,
 30 ნოემბერი.
 — მხედარი 4 აგვ. 17 აგვ.
 — ნათლისმცემელი: 7 იანვ. 24 თებ.
 9 მაისი, 3, 14, 23, 24, 25 ივნ.
 18 ივლ. 29, 30 აგვს. 29 სექტემ.
 15, 20, 25, 26, 27 ოქტომბ. 14
 ნოემბ. 15 დეკემბ.
 — ოქროპირი: 26, 27, 29 ივნ. 23
 აგვ. 15 სექტემ. 13 ნოემბერ.
 — სარდიელი: 17 დეკემბ.
 — სქოლარი 4 იანვ.
 — ქალკედონელი 28 ივლ.
 — ქსენოფონტესძე 30 სექტემბ.
 — წმიდა 2, 14 ივნ. 5 აგვ.
 იობ მართალი 6, 8 მაისი.
 იობენალ იერუსალიმელი 1 ივლისი.
 იოვანეს შწნებული 23 სექტ. 12, 15
 დეკემბ.
 იოველ წინასწარმეტყველი 18 ოქტომ.
 იონა წინასწარმეტყველი 15 ივლ. 21
 სექტემბ. 10 დეკემბ.
 იორდანე ხუცის შწნებული 5 ოქტომ.
 იოსებ მამათმთავარი 4 სექტ. 15 ოქტომ.
 იოსებ არიმთიელი 30, 31 აგვის.
 იოსებ მოწამე 3 ნოემბ.
 იოჰანა 25 აპრილი.

იპოლიტე რომაელი 30 იანვ. 30 მარტ.
 18, 29 ოქტომ.
 ირინე. იხ. ერენე (მოწამე ქალი)
 ირინე ეპისკოპოსი 30 დეკემბ.
 ირონ მოწამე 2 ივლისი.
 ისააკ მამათმთავარი 22 აგვ. 24 დეკემ.
 ისააკ ეპისკოპოსი 23 მაისი
 ისააკ მოწამე 27, 28 მარტი, 30 ივლ.
 ისიდორე პელოსელი 4 თებერვ.
 ისიდორე მოწამე 14, 15, 21 მაისი,
 4 ნოემბ.
 ისუ ნავე 2, 3 სექტემბ.
 იუდა მოციქული 23 იანვ. 14, 22
 მაისი, 30 აგვ.
 იუსტინე-იუსტონ მოწამე 16 მაისი,
 14 ივლ.
 იუსტინიანეს შწნებული 7, 8, 16,
 17 აგვ. 12, 21 სექტემბ. 20 ნოემ.
 იუსტო იოსტო მოციქული 2 ოქტომ.
 —
 კათეზმა 13 აგვ. 2 დეკემბ.
 კათოლიკე 17 დეკემბ.
 კაიაფას ტაძარი 17 აგვს.
 კალინიკე 19 აპრ. 29 ივლ. 19 დეკემ.
 კანონიკა 5 ნოემბ.
 კარიათიმ დაბა 2 ივლ.
 კარმენე დიდი 23 აგვ.
 კარიონი 12 ოქტომბ.
 კარპიანე მონაზონი 10 აპრ.
 კატიანე მონაზონი 30, 31 მაისი.
 კელესტინე რომაელი 8 აპრ.
 კვპრე მოწამე 15 აპრ.
 კვპრიანე ეპისკ. 30 მაისი 25 ივლ.
 2,5 ოქტ.
 კვრიკე მოწამე 15, 16 ივლ.
 კვრიკაოზ საბაწმიდელი 24 იანვ 9,
 2,9 სექტ.
 კვრიკოს ეპისკოპოზი 31 მარტ.
 კვრილე ალექსანდრიელი 18 იანვ. 9
 აპრ. 9, 20, 26, 27 ივნისი.
 კვრილე ეპისკოპოზი 23 აგვ. 18 ნოემ.

კვრილე იერუსალიმელი 17, 18 მარტი.
 კვროს მონაზონი 31 იანვ. 28 ივნ.
 კილობნის დღესასწაული 2 ივლ.
 კიკილა მოწამე 22 ნოემბ.
 კლავდიანე მოწამე 9 მაისი.
 კლემენტოზ ანკერელი 23 იანვ.
 კლემენტოზ რომაელი 24 იანვ. 22.
 26 ნოემბ.
 კლეონიკო წმიდა 3 მარტი.
 კლუპა მოციქული 24, 30 ოქტომ.
 კოდრატე 19 თებერ. 22 მარტ. 27
 აპრილი.
 კოზმანი 4 მარტი, 1, 19 ივლ. 17,
 25, 25, 27 ოქტ. 1, 29 ნოემბ.
 კონონი 6 მარტი, 5, 6, 30 ივნ. 24
 სექტ. 1, 10 ნოემბ.
 კონსტანტინოპოლი 23 დეკემ.
 კონსტანტინე მეფე 21, 22 მაისი.
 კორნუტონი 12 სექტემბ.
 კორნელიოს ასისტავე: 20, 29, 31 ოქ-
 ტომბ. 20 ნოემბ. 30 დეკ.
 კრებანი (მსოფლიონი): ოთხნი—17, 26
 სექტემბ. ექვსნი 22 აპრ.
 კრებანი (დღესასწაულნი): ბეთლემს:
 31 მაისი, 13, 14 აგვ. 12, 14,
 16, 17, 18, 19, 20 სექტემბ.
 სამწყსოს 24, 30 დეკემ.
 გოლგოთას 19 სექტემბ.
 ანასტასიას 20 სექტ.
 პროპატივეს 30 მაისი.

—

ლავრა 3 დეკემბ.
 ლავრენტი 10 აგვ.
 ლავრენტიწმიდა 18 ოქტომბ.
 ლაზარე 7 სექტემბ.
 ლაზარეს დანი 25 აპრ. 4, 6 ივნისი.
 ლებერი ეპისკოპოსი 29 მაისი.
 ლეონტი მოწამე 24 აპრ. 18 ივნ. 14
 ნოემბ.
 ლეონტი პაპა 18 თებერვ.
 ლეონტიოს ჰრომი ბრძენი 12 ივნისი.
 ლეონტიოს მოწამე 16 აპრ.

ლეონიდე 15 აპრ.
 ლიტანიობა დიდი 14 ივლ. 7 აგვ. 28
 სექტ.
 ლოთ მართალი 9 ოქტომბ.
 ლონგინე (ნიკომიდიელი მოწამე) 24
 აპრ.
 ლონგინოზ, რომელმან უფალსა უგმი-
 რა: 11 თებერ. 17 ივლ. 10 სექტ.
 15 ოქტომ.
 ლუკა მახარებელი 12 ივნ. 20 სექტ.
 17, 29 ოქტ.
 ლუკიანე მარტული 2, 3 ივნ. 22 აგვს.
 ლუკიანე ხუტყესი ანტიოქელი 12 ოქ-
 ტომბ.
 ლუკი მოწამე 9 დეკემბ.
 ლუკიოზ ეპისკოპოზი 23 აგვს.

—

მავრა, 18 მარტი 3 ივნ.
 მავრიკ მეფე 28 აგვ.
 მათე მონაზონი 2 იანვ.
 მათე მახარებელი 12 ივნ. 14 აგვ.
 16, 21 ნოემბ.
 მაკაბელნი ძმანი 1 აგვ.
 მაკარი ეპისკოპოსი 7, 26 თებ. 16
 28 ოქტ.
 მაკრინა 19 ივლ.
 მალაქია წინასწარმეტყველი 3 იანვ.
 მამა კათალიკოზი 3 მაისი.
 მამა მოწამე 21 ივნ. 14 ივლ. 2 ოქტ.
 მამანი მრავალნი 3 თებერვ.
 მამანი საბაწმიდას დამწვარნი 19
 მარტი.
 მამანი სინელნი და რაითელნი 13 იან-
 ვარი. 28 დეკემ.
 მანათა მოწამე 16 ივლ.
 მარდარი მოწამე 13 დეკემბ.
 მართა, ლაზარეს და 4, 6 ივნ. 25 აპრ.
 მართა, სვინეონის დედა 5, 11 ივლ.
 მართენო მოწამე 6 ივლ.
 მარიამ ღვთისმშობელი, იხ. ღვთის-
 მშობელი.
 მარიამ იაკობისი 25 აპრ.

მარიამ, ლაზარეს და 25 აპრ. 4, 6 ივნ.
 მარიამ მაგდანელი 22 ივლ.
 მარიამ მეგვპტელი 1, 6 აპრ. 2 დეკ.
 მარიამწმიდა 7, 8, 16, 17 აგვ. 12, 21 სექტ. 20 ნოემ.
 მარიანწმიდა 17 აპრ. 29, 30 სექტ. 27 ოქტომ.
 მარიანოს მოწამე 15 სექტემ.
 მარინა მოწამე 5 ივნ. 17 ივლ 8 აგვ.
 მარკელე მონაზონი 28 აგვ. 31 დეკემ.
 მარკიანე მეფე 15, 19 აპრ. 9 ივლ.
 მარკიანე მეფისა შტნებული 14 ივლ. 23 ოქტომბ.
 მარკიანე მოწამე 24 ოქტ.
 მარკო წმიდა 14 ოქტ.
 მარკოზ მამა 3 თებერვ.
 მარკოზ მახარებელი 6, 25, 26 აპრ. 12 ივნ 20 ოქტ.
 მარტვლნი საბაწმიდელნი 10 მაისი.
 მარტვლობა დიდი 24 მარტი.
 მარტვრი იერუსალიმელი 12, 13 აპრ. 25 ივნ. 27 ოქტომბ,
 მარტვრი ყრმა 1 მაისი.
 მარტვრიონი 14 სექტემ.
 მარტინიანოზ მონაზონი 13 თებერვ.
 მატათა მოციქული 9 აგვ,
 მატათ მონაზონი 30 დეკემბ.
 მატრონა 27 მარტი 5 ნოემბ.
 მაქსიმე აღმსარებელი 21 იანვ. 13 აგვ.
 მაქსიმეიანოს, იერუს. პატრიარქი 20 აპრ.
 მაქსიმელიანე მოწამე 29 ოქტომბ.
 მაქსიმო მთავარეპისკოპოსი 26 აგვ.
 მაქსიმოს მოწამე 12, 28 აპრ.
 მელენტი მოწამე 25 მაისი.
 მელეთი ანტიოქელი 12 თებ. 23, 24 მაისი
 მელეთიოს მოწამე 8 ივნ.
 მელიტონ საბაწმიდელი 3 იანვ.
 მელი მოწამე 19 ივნ.
 მელოდი-მელოდიოს 13 მაისი 14 ივნ.
 მელქიზედეკი 8 აგვს.
 მელქონ მონაზონი 20 მარტი.
 მენა მოწამე 4 მაისი, 10 ივლ. 31 ოქტ. 11, 12 ნოემბ.
 მერკვლე მოწამე 23, 30 სექტემბ.

მერკვლე-მერკვრი მემტილე მოწამე 23, 24 ნოემბ.
 მეტუბას დაბა 11 ივნისი.
 მთა[ზეთის ხილის] 9 მაისი, 18 ოქტ. 30 დეკემ.
 მთავარანგელოზი: 6, 7 ივნ. 20 ივლ. 12 ოქტ 14, 7, 8 29 ნოემბ.
 მილანტი გაბალონელი 19 დეკემ.
 მირონ ეპისკოპოსი 11 აგვ.
 მირონ მოწამე 9 დეკემბ.
 მიგებება უფლისა 2 თებერვ.
 მისაელ (სამთავანი) 24, 25 აგვ. 15 ოქტ. 15, 18 დეკემ.
 მიტროფანე, (კონსტ. პატრ.) 4 ივნ.
 მიქაელ მთავარანგელოზი 22-ივნ. 14 ნოემბ.
 მიქაელ მთავარეპისკოპოზი 24 მაისი.
 მიქაელ მოწამე 26 სექტემბ.
 მიქაელწმიდა 5 ოქტომბ.
 მიქეა წინასწარმეტყველი 24 ოქტ. 24 ნოემბ.
 მოდისტოს იერუსალიმელი 29 მარტი, 17, 18 დეკემბ.
 მოსე წინასწარმეტყველი 5 აგვის. 4 სექტ.
 მოსე, ევფემიანეს ძე, 7 აგვ.
 მოქო მოწამე 11 მაისი.
 მოციქულთა ყოველთა 30 ივნისი.
 მოციქულთა 11 სექტემ.
 მოციქულთა ეკლესია 18 ოქტ. 30 დეკემბ.
 მოციქულნი: ანდრია, ათორმეტთა დასხდომა, ბარნაბა, ბართლომე, თომა, თადეოზ, იაკობ, ძმა უფლისა, იაკობ ალფესი, იაკობ ზებედესი, იოანე, იუდა, კლეოპა, ლუკა, მათე, მატათა, მარკოზ, პავლე, პეტრე, სიმონ მეშურნე, ტიტე, ტიმოთე, ფილიპე, ყოველთა მოციქულთა.
 მოწამენი დედანი 1 სექტ.
 მოკოსის მოყუასანი 29 სექტ.
 სინა-რაითელნი 13 იანვ. 28 დეკ-საბაწმიდელნი 19 მარტი.
 ჩვილნი 4 სექტემბ.
 ოთხნი დედანი 28 ივნისი.

იხ. თავთავის აღწახს

მოწამენი: ხუთნი მეგვპტელნი 6, 16 თებ. 19 დეკემბ.
 ათნი კრიტელნი 23 დეკემბ.
 ოცდაათვამეტნი 27 მაისი, 7 ნოემ.
 ორმეოცნი 9 მარტ. 13 ოკტ. 18 ივლ.
 ორმეოცდახუთნი 10, 11 ივლ.
 სამეოცნი იერუსალიმელნი 21 ოკტ. 1045 და 60 ივნის. 30. 1300 . . . ივნისი 6. 11411. . . ივლ. 15.
 მოწაფეთაჲ 18 მარტ. 13, 29 აპრ. 12 მაისი, 1 ივლ. 27 ოკტ. 7, 26 ნოემ. 17 დეკემბ.
 მსგებსი: შობისა 1 იანვ.
 განცხადებისა 13 იანვ.
 ხარებისა 1 აპრ.
 მარიამობისა. 22 აგვ.
 ღვთისმშობლის დაბადებისა 15 სექ.
 ენკენიისა 20 სექტ. -
 საბასი 12 დეკემბ.
 მშუდობაჲ წმიდა 21 ოკტომბ.
 ნახარიონ მოწამე 13 ოკტომბ.
 წაუმ წინასწარმეტყველი 1 დეკემ.
 ნეონ მოწამე 28 აპრ.
 ნეოფიტეწმიდა 29 მარტი, 14 ოკტომბ.
 ნესთერეონი წმ. 4 ივლ.
 ნესთერეონ კვპრელი ეპისკოპოსი 7, 8 მარტი, 15 დეკემ.
 ნესთერეონ მონაზონი 23, 30, 31 მაის.
 ნესტაბოს მოწამე 27, 28 აპრ.
 ნიაწმიდა. 7, 8, 16, 17 აგვ. 12 21 სექტ. 20 ნოემბ.
 ნიკიტა მოწამე 3 აპრ.
 ნიკიფორე მოწამე 6, 9 თებერ. 3 მაის. 2 ივნ.
 ნიკოდემოზ მამასახლისი 13 მარტი.
 ნიკოდემოზ (რომელმან უფალი გარდამოხსნა) 31 აგვ.
 ნიკოლას მთავარეპისკოპოსი: 9 სექტ. 6, 7, 8 დეკემბ.

ნილოსი 19 სექტემბ.
 ნინეველთა მარხვაჲ: ხორცთა აღების პარასკევს, 13, 14, 15 ივლისს.
 ნინო წმიდა 14 იანვ.
 ნისიმე წმ. 15 თებერვ.
 ოლფიანე მოწამე 26 ივნ.
 ოლიმპია-ვლიმპია 25 ივლ.
 ონესიმე ხუცესი 15 თებერვ.
 ონესიფორე მოწამე 9 მაისი.
 ორმეოცთა მოწამეთა 9 მარტი.
 ორენტი 13 დეკემბ.
 ოსე წინასწარმეტყველი 16 ოკტომბ.
 პავლა მოწამე 3 დეკემბ.
 პავლე თებაიდელი 18 იანვ. 3 თებ. 21 სექტ. 6 ნოემბ.
 პავლე მონაზონი 31 ოკტომბ.
 პავლე მოწამე 30 ივნ. 25, 26 სექტ. 17 აგვ.
 პავლე მოწამე 2 ივლისი.
 პავლე [კონსტანტინოპოლ.] ეპისკ. 5 ნოემბ.
 პავლე ეპისკოპოსი [პრუსელი] — 8 მარტს.
 პავლე წმიდა 6 თებერ. 1 მარტ. 11 ოკტომბ.
 პავლე კესარიელი მოწამე 6, 16 თებ.
 პავლე მოციქული 30 აპრ. 9 მაისი 27, 29 ივნ 6, 28 ივლ. 19 აგვ. 22 სექტ. 21 ოკტ. 28 დეკემბ.
 პავლშს შსნებული 18, 25 მაისი.
 პაისიოს მოწამე 23 მარტი.
 პამფიოს მოწამე 12 აპრ.
 პანფილე კესარიელი 6, 16 თებერ. 3 ივნ. 28 ნოემბ.
 პანფილე წმიდა 3 თებ. 28 სექტ. 29 ოკტომბ.
 პანტელეიმონი 27, 28 ივლ. 2 ოკტ.
 პანტელეონი 16 ივლ. 12 აგვ. 29 ოკტ. 31 ოკტ.
 პაპიონ-პაპაჲ 24 სექტ. 27 თებერ.

პართენი ეპისკ. 7, 16 თებერ.
 პასარიონ ხუცესი 7 ივნ. 21 ნოემბ.
 პასარიონ ხუცისა შცნებული 3 ნოემბ.
 პატერმოთეოზ კესარიელი 19 სექტემ.
 პათერმოთეოზ ეგვიპტელი 8, 9 10
 აპრ.
 პატრიარქნი იერუსალიმ. 17 მაისი,
 27 სექტემბ.
 პატრიკიოს პრუსელი 19 მაისი.
 პატრიკიოზ ხუცესი 19 მაისი.
 პაფნუტი 4, 20 თებერ. 20 აპრ.
 პახომი-პახუმი 6, 10, 14 მაისი.
 პელაგია 4 მაისი, 7 ოქტომბ.
 პელეოს 11, 19 სექტემბ.
 პერსიდა მოწამე 5 აპრ.
 პეტრე ალექსანდრიელი 18 აპრ. 7
 ივლ. 25 ნოემბ.
 პეტრე იერუსალიმელი 26 ნოემბ.
 პეტრე დამასკელი 28 ივნ.
 პეტრე კაპეტოლელი 23 ნოემბ.
 პეტრე მოციქული: 9 მაისი, 28, 29
 ივნ. 3, 5, 6 ივლ 22 სექტ. 2 ოქტ.
 28 დეკემ.
 პეტრე მოციქულის ეკლესია 17 აგვ.
 პეტრე ნიკიელი ეპისკ. 11 სექტ.
 პეტრეწმიდა 21 იანვ.
 პილატეს სახლი 21 სექტემ.
 პიმენი 8 იანვ. 27 აგვ.
 პიონო მოწამე 7, 8, 11 მარტი.
 პისტი 23 მარტი, 24 ოქტომბ.
 პლატონი 22 ოქტ. 18 ნოემბ.
 პლუტიანე 1, 2 ოქტომბ.
 პოლიევქტოს 9 იანვ.
 პოლიკარპე სმირნელი 26 იანვ. 8, 21,
 22, 23 28 თებერვ.
 პოლობი ეპისკოპ. 7 ივნ.
 პომეილიოს იხ. პორფირიოს ღაზელი.
 პოპლიოს მონაზონი 18 ივნ.
 პორფირე კესარიელი 6, 16 თებერვ.
 პორფირე ღაზელი 16, 23, 25, 26 თე-
 ბერ. 3 მარტი
 პოტაპიონი 8 დეკემბ.

პროკლე მთავარეპისკოპოსი 27 აგვ.
 პრობოს 27 ივნ. 18 ივლ. 28 სექტ-
 1 ოქტომ.
 პროკლე ეპისკოპოსი. 2 ივნ. 19, 20
 ნოემბ.
 პროკლე მოწამე 12 ივლ.
 პროკობი წმიდა 23 ივნ. 8, 9 ივლ.
 პროკობის ეკლესია 2, 3 ოქტომბ.
 პრომოთეოზ მოწამე 11 ივნ. 14 დე-
 კემბერი.
 პრომოს წმიდა 13 დეკემბ.
 პრონტე წმიდა 12 მარტი.
 პროპატიკე 30 მაისი, 1 ივნ. 1 სექტ.
 პროტერი ალექსანდრიელი 29 თებ.
 —
 უანობი მოწამე 13 ივნისი.
 —
 რაბინე წმ. 26 სექტემბ.
 რაქელის ეკლესია 18 ივლ.
 რაქელის საფლავი 20 თებერვ.
 რიფსიმე 22 დეკემბ.
 რომანა მოწამე 25 სექტემ. 4 ოქტ.
 რომანოზ ახალი მოწამე 1 მაისი.
 როფენოზ წმიდა 1 თებერვ.
 როფენი დიაკონი 7 აპრ.
 როფინოზ მოწამე 19 მაისი, 9 აპრ.
 რუველის მთა 14 ივნ.
 —
 საბა ასური 26 აგვისტო
 საბა განწმედილი 5, 6, 9, 12 დეკემ.
 საბაწმიდის ეკლესია 23 მარტი, 12
 დეკემბ.
 საბა მოწამე 15 აპრ. 3 მაისი.
 საბინონ მოწამე 13 მარტი.
 საბინოს მღვდელი 26 მარტ.
 საგლახაკო 21 ნოემბერი.
 სადოთ მოწამე 28 თებერვ.
 საკურთხეველის სატფური 12 ივლ.
 5 აგვ. 6 სექტემბ.
 სალომე 25 აპრ.
 სალოსტინე იერუსალიმელი 24 ივლ.
 სამოელ ეპისკოპოსი 24 თებერვ.

სამონა მოწამე 13, 15, 19 ნოემბერი.
სამსონ მონაზონი 27 ივნისი.
სანწყსოა 18, 24 დეკემბერი

ს ა ტ ფ უ რ ი :

- ასამალღებელსა 7 ოკტომბ.
- ბეთლემს 16, 18 სექტემბერ.
- ვლაქერნას იორდანე ხუცისა შე-
ნებულსა 5 აგვ.
- გიორგიწმიდას 23, 24 აპრ. 25
მაისი, 3, 10 ნოემბ. 23 ნოემბ.
- გესამანიას 13 ივნ. 23 ოკტომ.
- ეკლესიისა 9 ოკტ. 30 აგვ. 13
სექტემბ.
- იდაყუთა ეკლესიისა 25 ოკტომ.
- იოანე ნათლისმცემელისა 15 დე-
კემბ.
- კათიზმას 2 დეკემბ.
- კონსტანტინოპოლის სოფიისა
23 დეკემბ.
- ლოდისა 26 მაისი.

ს ა ტ ფ უ რ ი :

- მთავარანგელოზის ეკლესიისა 22
ივნისი.
- ნეაწმიდას 17 აგვ. 21 სექტემბ.
20 სექტ.
- პეტრეწმიდას 21 იანვ. 17 აგვ.
- პროპატიკეს ღვთისმშობლისა
9 ივნ.
- საკურთხეველისა 12 ივლ. 5 აგვ.
6 სექტ.
- საბაწმიდას ღმრთივექმნილსა ეკ-
ლესიისა 12 დეკ.
- სინასმთის ეკლესიისა 3 ოკტ.
- სოფიაწმიდას 8 აგვ.
- ქუზიბას ღვთისმშობლისა 18 იან.
- ღვთისმშობლის ეკლესიისა 11
აგვ.
- ჯუარისა 14 სექტემბ.

საპაე ეპისკოპოსი (იერუსალ.) 30 მარ.
სებასტია მოწამე 5 ივნისი.
სევერიანე 9 ოკტომბერი.
სელევკო ეპისკოპოსი 17 თებერ.

სერაპიონი 28 აგვის.

სერგი მოწამე 8 აგვ. 23 სექტ. 2,
6, 7 ოკტომბ.

სერჯი პატრიარქი 15 ივნ. 9 სექტ.
14 ოკტომ.

სემეონ წინასწარმეტყველი 3 თებ.
სემეონ სპარსი 14 აპრ.

სემეონ ხუცესი მოწამე 14 აპრ.

სემეონ სალოსი 21 ივლისი

სემეონ წმიდა 18, 25 მაისი, 1 დეკემ.

სემეონ ანტიოქელი 27 ივლისი

სემეონ არქიმანდრიტი 18 დეკემბ.

სემეონ მესუეტე (უმცროსი) ჰალა-
ბელი: 23, 24 მაისი, 27, 28 ივლ.
31 აგვ.

სემეონ მოწამე 10 ივნისი.

სილიბისტრო რომაელი 2 იანვ. 1
მარტი 6 სექტ.

სილოანე-სილოვანე მოწამე 3, 4 მაი-
სი, 8 ნოემბ.

სილონი 17 სექტემბ.

სინასმთა 3 ოკტომბ.

სიონი 17 მარტ. 14, 16 სექტ. 17
დეკემბ.

სისინი 16 იანვ.

სისოა 7 ივლ.

სიმონ მოწურნე 10 მაისი.

სოზონტი 7 სექტემბ.

სოლომონ პატრიარქი 14 თებერვ.

სოფია, და ასულნი მისნი: 4 აგვ. 21
სექტ. 24 ოკტ.

სოფიაწმიდა 7, 8, 16, 17 აგვ. 12,
21 სექტ. 20 ნოემბ.

სოფონია წინასწარმეტყველი 3 დეკ.
სოფრომ იერუსალიმელი 10, 11, 21
მარტი, 11 მაისი.

სპონდიონთა მონასტერი 11 აგვის.

სფურიდონ-სპირიდონ კვპრელი 10,
12 დეკემბ.

სტეფანე მამასახლისი (ქინოლაკისა)
12, 14 იანვარი.

სტეფანე პირველმოწამე: 15, 30 ივნ.

5, 18 ივლ. 2 აგვ. 27 დეკემბ.
 სტეფანე საბაწმიდელი 1 აპრილი.
 სტეფანე დაყუდებული, მძოვარი საბა-
 წმიდელი 2 აპრ. 23 დეკემ.
 სტეფანე ეპისკოპოსი 2 აპრიტ.
 სტეფანე კვარელი 17 სექტემბ.
 სტეფანეწმიდა 10 სექტემ. 19 ოქტომ.
 სტეფანიდა 22 აპრ. 8 აგვ. 3 ოქტომ.
 11 ნოემბ.

სტრატიჯი მარტული 2 ნოემბერი.
 სტრატიჯი საბაწმიდელი 5 მაისი.
 სტრატონიკე 14 იანვ. 9 ოქტომ.
 სუკა მოწამე 9 სექტემბ.

ტაბორია 7 აგვ.

ტატიანე მოწამე 24 აგვ.

ტარასი ეპისკოპ. (კონსტანტინოპ.) 25
 თებერვ.

ტარასი მოწამე 14 ივლ. 5 ივნისი
 ტარაქოს-ტრაქოს 18 ივლ. 28 სექტ.
 1, 11 ოქტომ.

ტერენტეოზ-ტერტიოს მოწამე 10 აპრ.
 ტიმოთე მოციქული 21 იანვ. 22 იანვ.
 18 თებ. 10 ივნ.

ტიმოთე მარტული 4 თებერვ.
 ტიმოთე წმიდა 14 მარტი
 ტიმოთე დიაკონი 18 მარტი.
 ტიმოლა მოწამე 23 მარტი.
 ტიტე მოციქული 25 აგვ. 16 დეკემბ.
 ტრკვილე ეპისკოპოსი 13 ივნისი
 ტრიფონე მოწამე 9 მაისი.
 ტროფიმე მოწამე 19 სექტემბ.

ფებრონია 24 ივნ. 25 ივნ.
 ფერისცვალება უფლისა 6, 7 აგვ.
 ფილეთეოზ მოწამე 12 იანვ.
 ფილიმონ მცვეობტელი 14 დეკემბ.
 ფილემონ მგოსანი 4 თებერ. 21 ნოემ.
 ფილემონი 10 მაისი, 3 ნოემბერი.
 ფილეტერონ მოწ. 28 მაისი.
 ფილეკტიმონ მოწამე 15 მარტი.

ფილიპე მოცაქული 9 მაისი. 26 მაისი
 24 აგვ. 5 სექტ. 2 ოქტონ. 14,
 16 ნოემბ.

ფინეზი 3 სექტემბ.

ფლაბიანო მოწამე 15 ოქტომბ.

ფლავიანოს წმინებული 3 ივნ. 15 ოქ-
 ტომბ.

ფლორონ-ფლურა 18 აგვ. 3 დეკემ.

ფოკა 4 მაისი, 30 ივნ. 18 ივლ. 10
 აგვ. 30 აგვ. 6, 7, 9, 22 სექტემ.
 25, 31 ოქტ.

ფორდენან დაბა 20 ივლ.

ფოტი ალექსანდრიელი 11 თებერვ.

ფოტინე მოწამე 10 თებერვ.

ფოტო წმიდა 16 ოქტომბ.

ქართლი 15 იანვ. 3 მაისი, 11 დეკემ.
 ქრისტეფორე 13, 18, 27 აპრ. 1 ივნ.
 2 ოქტომბ.

ქრისტინა 14, 15 მარტი, 20, 24
 ივლისი.

ქსენოდოხოზ 16 მაისი.

ქსენოფონტი 26 იანვ.

ქსისტო 29 ოქტომბერი

ქუზიბა 16, 18 იანვ.

ლუკკერია მოწამე 27 თებერ. 12 აგვ.
 ღმრთისმშობლის საფლავი 24 ოქტ.
 ღმრთისმშობელი მარიაში: 16 იანვ.,
 23, 25 მარტი, 1, 25 აპრ. 15
 მაისი, 2 ივლ. 11, 13, 14, 15, 16,
 17, 21, 31 აგვ. 7, 8 სექტ. 21
 ნოემბ.

ლოლენდოხ მართალი 9 ივნისი.

ყოველთა წმიდათა 22 იანვ.

ყოველთა საბაწმიდელთა მამათა 24
 იანვ.

ყოველთა მეუღაბნოეთა მამათა 28
 იანვ.

ყოველთა მოციქულთა 30 იანვარი.

ყოველთა პატრიაქთა, ეპისკოპოსთა,
მღვდელთა და დიაკონთა 22 აპრ.
ყოველთა წმიდათა, ქართლს წამე-
ბულთა 11 დეკემბ.
ყრმანი, ჰეროდეს მიერ მოწყუედილნი
29 დეკემბ.

—
შეიღთა ყრმათა ეფესელთა 18 აპრ.
2 აგვ. 29 ნოემბ.
შიშუელმართალნი 6 აპრ.
შუშანიკ დედოფალი 17 ოკტომ.
შობა უფლისა 25, 26 დეკემბ.
—
ძრუად 13 თებერვალი.

წინადაცუეთა უფლისა 1 იანვ.
წმიდანი იერიქოს გზასა ოთხსა მი-
ლიონსა 27 აპრ,
წყლისკურთხევა 5 იანვ.
წინასწარმეტყუელნი: აბღია,
ათორმეტი, ამბაკუმ, ამოს, ანა,
ანგეა, დავით, დანიელ, ეზეკიელ,
ელისე, ელია, ესაია. ზაქარია,
იერემია, იოველ, იონა, მიქეა, მო-
სე, ნაუმ, ოსე, სემეონ, სოფონია.

იხ. თავთაჲსი

სტალინის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ძველი ქართული ლიტერატურის
ისტორიის კათედრა

(შემოვიდა რედაქციაში 1948. X. 15).

—
ხარიტონ წმიდა 28 სექტემბ.
ხრისია წმიდა 20 მარტი.
—
ჯერასიმე 9 თებ. 3, 5 მარტი, 23
აგვის.
ჯერენტოზი 14 მარტი, 12 აპრ.
ჯუარი 29 იანვ. 7 მაისი, 14 სექტ.
ჯუარი მანგლისისა 20 მაისი.
ჯუარი მცხეთისა — ზატიკის მესამე
კვრიაკეს და მარტკლიის ოთხ-
შაბათს.

—
ჰერმოჯენოზ 1 თებერვ.
ჰინდოეთი 20 ივლისი.
ჰრომანე კესარიელი 30 აპრ. 17
ნოემბერი.
ჰრომანოს წმიდა 11 დეკემბ.
ჰრომელოს მარტკლი 8 თებერვალი.
ჰრომელე მოწამე კესარიელი 23 მარ-
ჰრომინეს შსნებული 19 აგვ.

К. Кекелидзе

Календарь Иоанна Грузина (X в.)

ОСВЕДОМИТЕЛЬНАЯ ЗАМЕТКА

Издаваемый в настоящей работе, в исправленном виде и с историко-литературным обзором, памятник может быть назван «Древнегрузинским Календарем». Он составлен в 1956 году известным грузинским писателем Иоанном-Зосиме, который сперва (930—960 гг) подвизался в Саввн-

ской Лавре в Палестине, а потом (960—987 г.) на Синае. Составлен это, как автор заявляет, на основе т. н. Святотробского Каполяра и Синаксарей Константинопольских, Иерусалимской и Саввицкой редакций. В ряду известных в настоящее время древнейших Календарей таковы: Римский, Карфагенский, Готский, Сирский и др.,—Календарь Иоанна-Зосиме по справедливости может занять одно из первых мест. Он является незаменимым источником для изучения истории, топографии, археологии, литургики и агриологии Палестины, а также древнегрузинских культовых обычаев и порядков. С указанных точек зрения научное значение его неизмеримо высоко и издание его вполне оправдано¹.

---

¹ Памятник списан был в 1902 году с синайской рукописи академиком И. А. Джавахишвили, которому принадлежит первое издание его текста.